

სეჩუანელი კეთილი ადამიანი

მოქმედი პირები

სამი დმურთი.

შენ ტე.

შეი ტა.

იანგ ზუნი, უმუშევარი მფრინავი.

ქალბატონი იანგი, იანგ ზუნის დედა.

ვანგი, მეთულუხე.

დალაქი შე ფე.

სახლის მეპატონე ქალი მი ტჩიუ.

ქვრივი ქალი შინი.

რვა სულისაგან შემდგარი ოჯახი.

დურგალი ლინ ტო.

ხალიჩებით მოვაჭრე და მისი ცოლი.

პოლიციელი.

მოხუცი მებავი.

ბონზა.

უმუშევარი.

ოფიციანტი.

პროლოგში გამვლელები.

მოქმედების ადგილი: სეჩუანელი დედაქალაქი – ნახევრად გაეგროჰულებული.

პროლეტი

სეჩუანის დედაქალაქის ერთ-ერთი ქუჩა.

საღამო ხანია. მეთულუხე განგი საზოგადოებას თავს აცნობს.

განგი. მე აქ, სეჩუანის დედაქალაქში, წყალს ვყიდი. ძნელი ხელობა მაქვს. როცა წყალი ცოტაა, შორიდან მიხდება მოტანა, ხოლო როცა ბევრია შემოსავალი არა მაქვს. საერთოდ, ჩვენს პროვინციაში დიდი სიღატაკე სუფევს. ამბობენ, ჩვენი შველა ღმერთებსდა შეუძლიათო. მერედა როგორი ენით უთქმელი სიხარული განვიცადე, როცა მსხვილფეხა საქონლით მოვაჭრისაგან – იგი საერთოდ ბევრს მოგზაურობს – შევიტყვე, რომ რამდენიმე უზენაესი ღმერთი უკვე გზაშია და აქაც, სეჩუანშიც უნდა მოველოდეთ მათ გამოჩენას. ეტყობა, ზეცა ძალიან შეწუხებულია უამრავი ჩივილით, რაც აქამდე აღწევს. უკვე სამი ღამეა ღმერთებს აქ ქალაქის შესასვლელში ველოდები, განსაკუთრებით საღამოობით, მინდა პირველი მივესალმო მათ. შემდეგ ამის საშუალებას ვინდა მომცემს, ღმერთებს წარჩინებულნი შემოეკვრიან გარს და, საერთოდ, მჭიდრო ალყაში ეყოლებათ. ოდონდ ღმერთები ვიცნო და მეტი არაფერი მინდა; იქნება ერთად არც მოვიდნენ. ალბათ სათითაოდ გამოგვეცხადებიან და თვალში არავის მოხვდება. ესენი შეუძლებელია ღმერთები იყვნენ, სამუშაოდან ბრუნდებიან (განგი მიმავალ მუშებს ათვალიერებს.) ტვირთის ზიდვისაგან ბეჭებში არიან მოხრილი. ისიც ყოვლად შეუძლებელია, ღმერთი იყოს, თითები მელნით აქვს მოსვრილი. დიდი-დიდი, ცემენტის ქარხანაში კანტორის მოხელედ მუშაობდეს. არც ის ვაჟბატონები ჰგვანან ღმერთებს, (ორი კაცი ჩაუკლის წინ.) მათ ხომ მკაცრი გამომეტყველება აქვთ, ისეთი ადამიანების მსგავსად, რომლებიც სხვებს უზომოდ სცემენ, ხოლო ღმერთებს ცემა-ტყეპა არ ესაჭიროებათ. მაგრამ აი აქ, ის სამნი კი სულ სხვაგვარად გამოიყურებიან. ნატიფები ჩანან, რაიმე ფიზიკური შრომის ნიშანწყალიც არ ეტყობათ, მერედა ფეხსაცმელებზეც მტვერი აყრით, ე. ი. შორი გზიდან მოდიან. ნამდვილად ისინი არიან! მიმსახურეთ, ნათელმოსილნო! (მიწაზე პირქვე დაემხობა.)

პირველი ღმერთი (გახარუებული). ჩვენ აქ გველოდებიან?

განგი (*წყალს ახმებს მათ*). დიდი ხანია, მაგრამ მხოლოდ მე ვიცოდი, რომ თქვენ მობრძანდებოდით.

პირველი ლმერთი. თუ ასეა, ჩვენ აქ ღამის გასათევად ბინა დაგვჭირდება. არ გეგულება ერთი ასეთი ბინა?

განგი. ერთიო? უთვალავი ვიცი! მთელი ქალაქი თქვენ შემოგევლოთ თავს, ნათელმოსილნო, სად ისურვებდით ცხოვრებას?

(ღმერთები მრავალმნიშვნელოვნად უკურებენ ერთმანეთს.)

პირველი ლმერთი. მეზობელ სახლშივე, შვილო ჩემო! უპირველეს ყოვლისა, უახლოეს სახლში სცადე!

განგი. მე ერთი რამ მადარდებს – ძლიერნი ამა ქვეყნისა მტრად გადამეკიდებიან, თუ რომელიმე მათგანს განსაკუთრებულ უპირატესობას მივანიჭებ.

პირველი ლმერთი. ამიტომაც გიბრძანებთ: არჩევანი უახლოეს სახლზე შეაჩერო!

განგი. იქ, მოპირდაპირე მხარეს ბატონი ფო ცხოვრობს! ერთი წუთით მომითმინეთ!

(იგი ერთ სახლთან მიირბენს და კარს მიუბრახუნებს. კარი იღება, მაგრამ, ჩანს, უარს ეუბნებიან. განგი ყოფილი ბრუნდება უკან.)

სისულელეა და მეტი არაფერი. ბატონი ფო სწორედ სახლში არ გახლავთ, ხოლო მოსამსახურები მისი ბრძანების გარეშე არაფერს აკეთებენ, რადგან ბატონი ძალიან მკაცრია, გაცოფდება, როცა გაიგებს, ვის უთხრეს უარი ღამის გათევაზე. ხომ ასეა?

ლმერთები (*ლიმილით*) ნამდვილად.

განგი. კიდევ ერთი წუთით მოითმინეთ! აი ის სახლი, გვერდით ქვრივ ქალს სუს ეპუთვნის, სიხარულისაგან ფეხზე ვერ დადგება...

(იგი სახლთან მიირბენს, მაგრამ ჩანს იქიდანაც უარით ისტუმრებენ.)

აბა, ერთი მეორე მხარესაც ვიკითხავ, ქვრივმა თქვა, ერთი პაწაწერებულა ოთახი მაქვს და ისიც გაურემონტებელიო. ახლავე ბატონ ჩენგს ვკითხავ.

მეორე ლმერთი. რომ იცოდე ჩვენ პაწაწერებულა ოთახიც გვეყოფა, უთხარი, თანახმა ვართ.

განგი. მაშინაც კი თუ მტვრითაა სავსე? იქაურობა ალბათ, ობობებითა გატენილი.

მეორე დმერთი. ეგ არაფერია. სადაც ობობა ბუდობს, იქ ცოტა ბუზია.

მესამე დმერთი. (თავაზიანად მიმართავს ვანგს) ბატონ ჩენგთან, ან ვინმე სხვასთან მიდი, შვილო ჩემო, ცოტა არ იყოს, ობობა მეზიზდება.

(ვანგი კვლავ რომელიღაცა კარზე აკაკუნებს და იქ შეუშვებენ)

ხმა სახლიდან. მოგვეშვი ერთი, შენი დმერთებით! ჩვენ სხვა საზრუნავიც გვაქვს!

განგი (ღმერთებთან დაბრუნდება). ბატონი ჩენგი სიხარულით ფეხზე ძლივს იდგა, მაგრამ მთელი სახლი ნათესავებითაა სავსე. ვერ ბედავს თვალით დაგენახოთ, ნათელმოსილნო. ჩვენს შორის დარჩეს. მე ვფიქრობ, მის ნათესავებში უკეთური ადამიანები ურევია და ჩენგს არ სურს, თქვენ რომ ისინი ნახოთ. მას თქვენი განჩინება ძალუმ შიშს გვრის. ნამდვილად ასეა.

მესამე დმერთი. მერედა ჩვენ განა ასეთი საშიშნი ვართ?

განგი. მხოლოდ უკეთური ადამიანებისათვის, ხომ მართალია?

ყველამ იცის რომ კვანის პროვინციას წლების მანძილზე წყალდიდობა ატყდება თავს.

მეორე დმერთი. მართლა? მერედა, რატომ ხდება ასე?

განგი. რატომ და, იქ დმერთი არავის სწამს.

მეორე დმერთი. სისულელეა! იმიტომ, რომ მათი კაშხალი გაპარტახებულია.

პირველი დმერთი. სსუუ! (ვანგს.) შვილო ჩემო, კიდევა გაქვს ბინის შოვნის იმედი?

განგი. ასეთი რამ როგორ შეგიძლია მკითხო? ერთ სახლს კიდევ გავივლი და თქვენთვის ბინასაც ვიშოვნი. მოულოდნელი შემთხვევების ბრალია, რომ აქამდე ბინა ვერ გიშოვეთ, გასაგებია? გავრბივარ!

(იგი ყოფილით განაგრძობს გზას და გაუბეჭდავად ჩერდება შესა ქუჩაში.)

მეორე დმერთი. რას გეუბნებოდით?

მესამე დმერთი. შემთხვევით რაღაც ყოველთვის შეიძლება მოხდეს.

მეორე დმერთი. შემთხვევები შუნში, შემთხვევები კვანში და შემთხვევები სეჩუანში! ლმერთის შიში უკვე აღარ არსებობს, ეს არის ჭეშმარიტება, რომელსაც არ გხურთ თვალი გაუსწოროთ. ჩვენმა მისიამ კრახი განიცადა, უნდა აღიაროთ!

პირველი დმერთი. ჩვენ, ჯერ კიდევ, ყოველთვის და ყოველ წელს შეგვიძლია კეთილი კაცი მოვძებნოთ. ფარხმალი ასე ადვილად არ უნდა დაგყაროთ.

მესამე დმერთი. გადაწყვეტილებაში წერია: ქვეყნიერება როგორც არის, ისე დარჩება, თუკი საქმარისი რაოდენობით გიპოვით კეთილ ხალხს, რომლებსაც ადამიანისთვის შესაფერისი ცხოვრებით შეეძლებათ იცხოვრონ. თუკი ყველაფერში არ ვცდები, მეთულუხე თავად არის ასეთი ადამიანი. (იგი მიდის განგონება, რომელიც ისევ და ისევ გაუბედავად დგახ.)

მეორე დმერთი. იგი ყველაფერში ცდება. როცა მეთულუხემ კათხით წყალი გვასვა, რადაც შევნიშნე. აი, ის კათხა.

(იგი კათხას პირველ დმერთს აჩვენებს.)

პირველი დმერთი. კათხას ორი ფსკერი აქვს.

მეორე დმერთი. მატყუარა ყოფილა!

პირველი დმერთი. კეთილი, მეთულუხე სათვალავიდან ამოვარდა. მაგრამ რა მოხდა ისეთი, თუკი ერთია ძირმომბალი! ჩვენ ჯერ კიდევ საქმარისად გიპოვით ისეთებს, რომლებიც პირობას დააკმაყოფილებენ. უნდა ვიპოვოთ! ორი ათასი წელია სულ იმას გაჟყვირიან, შეუძლებელია ქვეყნიერების საქმე ისე წაგიდეს, როგორც მიდისო. არავის ძალუბს ამქვეყნად კეთილი დარჩეს. ბოლოს და ბოლოს, ახლა საჭირო იქნება ჩვენ თვითონგე გამოვაგლინოთ ადამიანები, რომლებთაც უნარი შესწევთ, ჩვენს მცნებანს მისდიონ.

მესამე დმერთი (განგს მიმართავს). იქნებ ძალიან ძნელია თავშესაფრის მიკვლევა?

განგი. მხოლოდ თქვენთვის არა! ეგ როგორ იფიქრეთ! ის ცოდვა რომ თავშესაფარს იმავ წელს გერ მივაკვლიე, მე მაწევს კისერზე, რადგან ცუდად ვეძებ.

მესამე დმერთი. ეს არაა სწორი. (იგი უკან ბრუნდება.)

განგი. ისინი უკვე ყველაფერს ხვდებიან. (განგი კიღაც გამვლელ კაცს ელაპარაკება.) ლრმად პატივცემულო ბატონო, მაპატიეთ, რომ მოგმართავთ, მაგრამ სამი უმაღლესი ღმერთი, რომელთა მობრძანებაზე წლების განმავლობაში მთელი სეჩუანი ლაპარაკობდა, ნამდვილად ჩამოვიდნენ და ახლა ბინა სჭირდებათ. ნუ წახვალო! თვითონვე დარწმუნდით! საკმარისია ერთი შეხედოთ! თუ ღმერთი გწამო, მოგვეშველეთ! ეს არის ერთადერთი შესაძლებლობა! მიიპატიუეთ ღმერთები თქვენს ჭერქვეშ, ვიდრე ვინმე თავისთან წაიყვანდეს. ღმერთები თანახმანი იქნებიან. (ბატონი გზას განაგრძობს.)

(ახლა მეორე გამვლელს მიმართავს). ძვირფასო ბატონო, გაიგონებდით, რაც მოხდა. თქვენ ალბათ ბინა გექნებათ? სასახლე სულაც არაა საჭირო. უფრო მნიშვნელოვანია მრწამსი.

ბატონი. საიდან უნდა ვიცოდე, შენი ღმერთები რა ღმერთები არიან? ვინ იცის, ვის შეიყვან შენს ჭერქვეშ.

(იგი თამბაქოს მაღაზიაში შედის. განგი სირბილით ბრუნდება ღმერთებთან.)

განგი. მე ვნახე ისეთი ბატონი, რომელიც ნამდვილად დათანხმდება. (იგი მიწაზე დადგმულ კათხას შეხედავს, ღმერთებს დაბრუნდი უკურებს, კათხას აიღებს და კვლავ გარდის.)

პირველი ღმერთი. გამამხნევებლად სულაც არ ჟღერს.

განგი (თამბაქოს მაღაზიდან გამოსულ კაცს მიმართავს.) რას გვეტყვით თავშესაფრის შესახებ?

კაცი. რატომ არ მეკითხები, იქნებ მე თვითონ სასტუმროში ვცხოვრობ?

პირველი ღმერთი. იგი ვერაფერსაც ვერ მოძებნის. შეგვიძლია სეჩუანსაც ჯვარი გადავუსვათ.

განგი. ისინი სამივენი უმაღლესი ღმერთები არიან! ნამდვილად! ტაძრებში დადგმულ ქანდაკებებს ჰგვანან. თუკი თქვენ სასწრაფოდ მიხვალთ და დაპატიუებთ, შესაძლებელია, თანხმობა გითხრან.

კაცი (იცინის). ეტყობა, ისინი, ვისთვისაც შენ თავშესაფარს ეძებ, მშვენიერი თაღლითები უნდა იყვნენ. (მიდის.)

განგი. (ლანდღვა-გინებას გააყოლებს). შე, ბრუტიანო გაიძვერავ! მაშ, დმერთის არ გეშინია? ასეთი გულგრილობისათვის ადუდებულ კუპრში დაიხრუკებით! თქვენ დაგასკორათ თავზე დმერთებმა! მაგრამ გნახავთ, რომ ცოდვებს ინანიებდეთ! ამისათვის თქვენი შვილთაშვილები აგებენ პასუხს! თქვენისთანებია სეჩუანს რომ თავლაფს ასხამენ. (პაუზა.) ახლა მხოლოდ მეძავი შენ ტე დარჩა, იგი არ იტყვის უარს. (ვანგი უვირის: „შენ ტე“ ბეჭით ვანჯრიდან შენ ტე გამოიხდავს.)

ისინი უკვე აქ არიან, მაგრამ თავშესაფარი ვერ მოვუძებნე, ხომ არ შეგიძლია დამე გაათევინო?

შენ ტე. ვფიქრობ, რომ ვერა, ვანგ. სასიძოს ველოდები. კი მაგრამ, როგორ მოხდა, რომ მათთვის თავშესაფარი ვერ იშოვე?!

განგი. ახლა ამის თქმა არ შემიძლია. მთელი სეჩუანი მხოლოდ და მხოლოდ ნაგვის გროვაა და მეტი არაფერი.

შენ ტე. იქნებ სჯობდეს, როცა სასიძო მოვა, დავიმალო და ისიც უკან გაბრუნდება. მერეც მოესწრება ჩემთან დროსტარებას.

განგი. ხომ შეიძლება ამასობაში ამოვიდეთ კიდეც?

შენ ტე. ოღონდ ხმამაღლა არ იღაპარაკოთ. შეიძლება დმერთებთან გულდიად ლაპარაკი?

განგი. არა! მათ არც შენი ხელობის შესახებ უნდა შეიტყონ რამე! სჯობს, ჩვენ ძირს დავიცადოთ, მაგრამ შენ იმ კაცთან ერთად ხომ არ წახვალ?

შენ ტე. ჩემი საქმე ვერაა კარგად, ხგალ ბინის ქირა თუ არ გადავიხადე, ქუჩაში გამომაგდებენ.

განგი. ასეთ წუთებში ანგარიშიანი არ უნდა იყო.

შენ ტე. ეგ არ ვიცი, შიმშილისაგან კუჭი მეწვის, მაშინაც, როცა იმპერატორს დაბადების დღე აქვს, მაგრამ, კეთილი მე მათ მივიღებ.

(მოჩანს, რომ შენ ტე სინათლეს ჩააქრობს.)

პირველი დმერთი. ვფიქრობ, იმედი გადაიწურა. (დმერთები ვანგთან მიღიან.)

განგი. (შეკრთვება, ზურგს უკან დმეტოვებს რომ დაინახავს). ბინა ნაშოვნია. (იგი თვალს იმურალებს.)

დმეტოვები. ჰო? მაშინ შეგვიძლია წავიდეთ.

განგი. ძალიანაც ნუ აჩქარდებით. ცოტა მოითმინეთ ოთახს მიალაგ-მოალაგებენ.

მესამე დმეტი. თუ ასეა, მაშინ ჩამოვსხდეთ და დავიცადოთ.

განგი. მაგრამ აქ დიდი მოძრაობაა და მეშინია. იქნებ მეორე მხარეს გადავსულიყავით.

მეორე დმეტი. ჩვენ სიამოვნებით ვადევნებოთ თვალყურს ადამიანებს. სწორედ ამისთვის ვართ აქ.

განგი. მხოლოდ ორპირი ქარი ქრის.

მეორე დმეტი. არა უშავს, ჩვენ გამოწრთობილი ადამიანები ვართ.

განგი. მაგრამ იქნებ გსურთ, რომ დამეული სეჩუანი განახოთ?

ცოტა ხომ არ გაგვეხირნა?

მესამე დმეტი. დღეს ჩვენ უკვე საქმაოდ ბევრი ვიარეთ. (ლიმილით.) მაგრამ შენ თუ გსურს აქაურობას მოგშორდეთ, მაშინ გვითხარი.

იხინი უკან იხვევე.

მესამე დმეტი. აქ გირჩევნია?

(დმეტები ერთ-ერთი სახლის კიბეზე ჩამოსხდებიან. განგი ცოტა მოცილებით მიწაზე დაჯდება.)

განგი. (სულს მოითქვამს). თქვენ ერთ მარტოხელა გოგონასთან იცხოვრებთ. იგი სეჩუანის უკათილესი ადამიანია.

მესამე დმეტი. ძალიან კარგი.

განგი (ხალხს მიმართავს). წელან კათხა რომ ავიღე, დმეტები რადაც ძალიან უცნაურად მიცექეროდნენ. რაიმე თუ შენიშნეს, თვალებში ვეღარ შევხედავ.

მესამე დმეტი. ძალაგამოლეული ჩანხარ.

განგი. ცოტათი კი. სირბილისაგან.

პირველი ლმერთი. აქ, რა, ადამიანებს ძალიან უჭირთ?

განგი. კეთილებს კი.

პირველი ლმერთი. (*ხერიოთულად*). შენც?

განგი. ვიცი, რასაც ფიქრობთ, მე კეთილი არა ვარ, მაგრამ არც მე მაღდას კარგი დღე.

(ამ ხანში შენ ტეხ სახლის წინ ვიდაც მამაკაცი გამოჩნდება და რამდენიმეჯერ დაუსტვინებს, ვანგი ყოველ დასტვენაზე შეხტება.)

პირველი ლმერთი. (*ხმადაბლა ვანგი*). ვფიქრობ, იგი წავიდა.

განგი. (*დაბნეული*). დიახ.

(ვანგი წამოდგება და მოედნისკენ გარბის, წყლის ჭურჭელსა და კათხას ადგილზე დატოვებს. ამ ხანში კი მოხდება შემდეგი. მომლოდინე კაცი გზას განაგრძობს, ხოლო შენ ტე კარს მოადგება და წყნარად დაიძახებს. – „ვანგ“, შემდეგ ძებნა-ძებნით ქარას ქვევით დაუყვება. ამ დროს ვანგიც წყნარად იძახის – „შენ ტე“, პასუხს არავის ხურმებს.)

განგი. შენ ტემაც ბედის ანაბარა მიმატოვა. სადღაც წავიდა. ალბათ ბინის ქირისთვის ფული უნდა იშოვოს, ხოლო მე ნათელმოსილებისათვის ბინა არა მაქვს. ლმერთები დაღლილები არიან და იცდიან. უკვე აღარ ძალმის მათთან მისვლა და თქმა: ვერაფერს ვერ გავხდი-მეთქი! ჩემ საკუთარ თავშესაფარზე საკანალიზაციო მილზე, ლაპარაკი ზედმეტია. ესეც რომ არ იყოს, ლმერთები არ ისურვებენ ისეთ ადამიანთან ცხოვრებას, რომლის თვალთმაქცობა მათ საკუთარი თვალით იხილეს. არაფრის გულისთვის მათთან აღარ დავბრუნდები. მაგრამ ჩემი ჭურჭელი იქ რომ აწყვია! რადა ვქნა? ვერ გავბედავ მათ აღებას. უნდა გადავიკარგო დედაქალაქიდან და ლმერთებს თვალით აღარ დავენახო, რადგან მე მათთვის, ვისაც ესოდენ პატივსა ვცემ, ვერაფერი გავაკეთე.

(იხ-ის არის ვანგი თვალს მიეფარება და შენ ტეც ბრუნდება. ქუჩის მეორე მხარეს დაიწყებს ძებნას და ლმერთებს დაინახავს.)

შენ ტე. ეს თქვენა ხართ, ნათელმოსილნო? ჩემი სახელია შენ ტე. მოხარული ვიქნები, თუკი ჩემს თთახს უპირატესობას მიანიჭებდით.

მესამე ღმერთი. მაგრამ მეთულუხე სადღა გაქრა?

შენ ტე. სადღაც ერთმანეთს ავცდით.

პირველი ღმერთი. ალბათ იფიქრა, რომ არ მოხვიდოდი და ვეღარ გაბედა ჩვენთან დაბრუნება.

მესამე ღმერთი (*წყლის ჭურჭელს აიღებს*). ჩვენ გვსურს ესენი თქვენთან დაგდგათ. დასჭირდება. (ისინი მიღიან, შენ ტე წინ მიუძღვება და სახლში შეიყვანს.)

ჩამობნელდება და იხევ განათდება. დილის ბინდბუნდში კარის ზღურბლზე ღმერთები გამოჩნდებიან, მათ წინ შენ ტე მიუძღვის, ფარნით გზას უნათებს, ღმერთები და შენ ტე ერთმანეთს ემშვიდობებიან.

პირველი ღმერთი. ძვირფასო შენ ტე. სტუმართმოყვარეობისათვის დიდი მადლობელი ვართ, არასოდეს დავივიწყებთ, რომ შენ თავშესაფარი მოგვეცი. ხოლო მეთულუხეს თავისი ჭურჭელი უკან დაუბრუნება და უთხარი, რომ ჩვენ მისი მადლიერნიც ვართ, რადგან კეთილ ადამიანს შეგვახვედრა.

შენ ტე. უნდა გამოგიტყდეთ, მე კეთილი არა ვარ. როცა თავშესაფრის სათხოვნელად ვანგი ჩემთან მოვიდა, ყოფილი დავიწყება.

პირველი ღმერთი. ყოფილი არაფერია, თუკი მასზე გაიმარჯვე, იცოდე, რომ შენ უფრო მეტი რაღაც მოგვეცი, ვიდრე დამის გასათევი. ძალიან ბევრ ღმერთს, მათ შორის, ზოგიერთ ჩვენთაგანსაც, ეჭვი დაებადა, საერთოდ არსებობს თუ არა ქვეყნად კეთილი ადამიანი?! ეს რომ დაგვედგინა, ძირითადად ამისთვის დავიწყეთ მოგზაურობა. სიამოვნებით ვაგრძელებთ ჩვენს გზას, რადგან ერთი კეთილი ადამიანი უკვე ვიპოვეთ. ნახვამდის!

შენ ტე. მოითმინეთ, ნათელმოსილნო. სრულებით არა ვარ დარწმუნებული, რომ კეთილი ვარ. ძალიანაც მინდა რომ კეთილი ვიყო, მაგრამ მაშინ როგორდა გადავიხადო ბინის ქირა? ამიტომაც უნდა გამოგიტყდეთ: არსებობა რომ შევძლო, მე ჩემს თავს ვყიდი, მაგრამ თავს მაინც ვერ ვირჩენ, ძალიან ბევრი აკეთებს იგივეს, რასაც მე ჩავდივარ. ყველაფრისათვის მზადა ვარ, მაგრამ განა ყველანი ასე არ

იქცევიან? ცხადია, ბედნიერი ვიქნებოდი, მცნებანის დაცვა რომ შემეძლოს „პატივი ეც დედასა შენსა და მამასა შენსა, არ იცრუო, არა გული გითქმოდეს მოყვასისა შენისათვის... არცა სახლისა მისისა“. ჩემთვის სასიამოვნო იქნებოდა მყავდეს ერთი მეგობარი და ერთი კაცის ერთგული ვიყო. მე არ მინდა ვინმესგან რაიმე მოგება ვნახო და უმწეო ადამიანი გავქურდო, მაგრამ როგორ მოვახერხო ყოველივე ეს? როცა ზოგ ცნებას ვარღვევ, მაშინაც კი გაჭირვებით მივათრევ სულს.

პირველი ლმერთი. ყველაფერი ეს, შენ ტე, სხვა არაფერია, თუ არა კეთილი კაცის ეჭვები.

მესამე ლმერთი. კარგად იყავი, შენ ტე! მეთულუხესაც ჩემგან უგულითადესი მოკითხვა გადაეცი. იგი ჩვენთვის ძალიან კეთილი მეგობარი იყო.

მეორე ლმერთი. ვშიშობ, ვანგს ცუდი რამ ხომ არ შეემთხვევა?

მესამე ლმერთი. ბედნიერად იყავი.

პირველი ლმერთი. უპირველეს ყოვლისა, კეთილი იყავი შენ ტე! მშვიდობით!

(ისინი წახახვლებად შებრუნდებიან. ხელსაც უქნევენ.)

შენ ტე (შეშინებული). საკუთარ თავში რომ კარგად არა ვარ დარწმუნებული, ნათელმოსილნო, როგორ შემიძლია კეთილი ვიყო, იქ სადაც ყველაფერი ასე უსაშეველოდ ძგირია?

მეორე ლმერთი. ჩვენ, სამწუხაროდ, ვერაფრით დაგეხმარებით. სამურნეო საქმეებში ჩარევა არ ძალგვიძს.

მესამე ლმერთი. ჩვენ ამას ვერაფერს მივცემთ, ზევით პასუხს ვერ ვაგებთ.

პირველი ლმერთი. რატომაც ვერა?

(თავებს ახლოს მიიტანებ და გაცხარებული კამათობები)

პირველი ლმერთი. (შეცბუნებული მიმართავს შენ ტეს). ყური მოგეარით, ბინის ქირა არ უნდა გქონდეს. ჩვენ დარიბი ადამიანები არა ვართ და, რასაკვირველია, დამის გათვალისწინების ფულს გადავიხდით! აიღე! ფულს აძლევს. მაგრამ არავისთან კრინტი არ დასძრა, რომ გასამრჯელო მოგეცით. შეიძლება ცუდად ჩამოგვართვან.

მეორე დმერთი. ძალიან ცუდად.

მესამე დმერთი. არა, ეს ნებადართულია: ჩვენ შეგვიძლია მშვიდად გადავიხადოთ ფული დამის გათევისათვის, გადაწყვეტილებაში ამის შესახებ ერთი სიტყვაც არ წერია.

მაშ ასე, მშვიდობით!

(ღმერთები სწრაფად მიღიან.)

თამბაქოს პატარა მაღაზია

(მაღაზია მთლიან არაა გამართული და ჯერ არ გაუღიათ.)

შენ ტე (*ხალხე*). სამი დღე გავიდა მას შემდეგ, რაც ღმერთები წავიდნენ. ღმერთებმა მითხვეს, ჩვენ გვსურს დამის გათევისათვის ფული გადავიხადოთ. ხოლო როცა დავხედე, რა თანხაც მომცეს, ვნახე ათას ვერცხლის დოლარზე მეტი იყო. მეც იმ ფულით თამბაქოს მაღაზია ვიყიდე. გუშინ გადმოვედი აქ და იმედი მაქვს, ახლა ბევრი სიკეთის გაკეთებას შევძლებ. ის, მაგალითად, ქალბატონი შინია, ვისაც ადრე თამბაქოს მაღაზია ეკუთვნოდა, გუშინვე მოვიდა და თავისი ბავშვებისათვის ბრინჯი მოხვევა. ვხედავ, ქოთნით ხელში მოედანს სჭრის, დღესაც ჩემსკენ მოეშურება.

(*შინი შემოდის. ქალები წელში მოხვევა ესალმებიან ერთმანეთს.*)

გამარჯობათ, ქალბატონო შინ.

შინი. გამარჯობათ, ფროილაინ შენ ტე. როგორ მოგწონთ თქვენი ახალი ბინა?

შენ ტე ძალიან. თქვენმა ბავშვებმა დამე როგორ გაატარეს?

შინი. ოჰ, უცხო სახლში, თუკი შეიძლება იმ ბარაკს სახლი ვუწოდოთ! პატარას უკვე ახველებს.

შენ ტე. ეს კი ცუდია.

შინი. თქვენ ხომ სრულებით არ იცით, ცუდი რა არის, რადგან თვითონ კარგად ცხოვრობთ. მაგრამ ამ ბალაგანში, კიდევ ბევრ განსაცდელს გაივლით. ეს ხომ სიღატაკის კვარტალია.

შენ ტე. თქვენ არ მეუბნებოდით, შესვენებისას, ცემენტის ქარხნის მუშები შემოღიანო?

შინი. მათ გარდა კაციშვილი არაფერს ყიდულობს, მეზობლებიც კი.

შენ ტე. როცა მაღაზია მომყიდეთ, ამის შესახებ თქვენ არაფერი გითქვამთ.

შინი. თქვენი საყვედურებიდა მაკლია ახლა! ჯერ მე და ჩემს ბავშვებს ბინა წაგვართვი და ახლა ამბობთ, ბალაგანი და სიღარიბის კვარტალიაო! ეს უკვე მეტისმეტია. (გირის.)

შენ ტე (სწრაფად). ამ წუთსავე მოგიტანთ ბრინჯს.

შინი. კიდევ რაღაცის თხოვნა მსურდა, იქნებ ცოტაოდენი ფული მასესხოთ.

შენ ტე (ქოთანს ბრინჯით უკეგბე). არ შემიძლია ჯერ არაფერი გამიყიდია.

შინი. კი მაგრამ, რომ მჭირდება? რით ვიცხოვრო? ყველაფერი წამართვით, ახლა კი გსურთ, კისერი მომიგრიხოთ. ჩემს ბავშვებს სახლის ზღურბლზე დაგისვამ, შე ყელის გამომჭრელო, შენა! (ხელიდან ქოთანს გამოგლეჯს.)

შენ ტე. ნუ გაბრაზდებით! ბრინჯს დააბნევთ!

(შემოდის შებერებული წყვილი და საცოდავად ჩაცმული კაცი.)

ქალბატონი. ოჰ, ჩემო ძვირფასო, შენ ტე, შევიტყვეთ, რომ კარგად ცხოვრობ. მართლა საქმოსანი გახდი? გახსოვდეს, ჩვენ უსახლკაროდ ვართ დარჩენილი! ჩვენმა თამბაქოს მაღაზიამ ჭირი მოგჭამა. ვიფიქრეთ, იქნებ შენთან გაგვეთია დამე. ჩემს ძმიშვილს ხომ იცნობ? ისიც თან წამოგვყვა, სულ კუდში დაგვდევს.

ძმისშვილი (ირგვლივ იყურება). ბრწყინვალე მაღაზიაა!

შინი. ნეტავ ვიცოდე ვინ არიან?

შენ ტე. როცა სოფლიდან ქალაქში ჩამოვედი, ესენი ჩემი პირველი მეპატრონები იყვნენ. (ხალხს.) როცა ფული გამითავდა, ქუჩაში გამომაგდეს. ახლა ეშინიათ, პგრიათ, უარს ვეტყვი. დარიბები არიან.

უსუსურნი და უსახლკარონი,

თან მეგობარი არ პყავთ არავინ,
დღეს მათ სჭირდებათ ვიღაცის ხელი,
ჩვენ როგორ შეგვწევს განზე გადგომა?!

(მოსულებს თავაზიანად მიმართავს.) კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება. სიამოვნებით მოგცემთ თავშესაფარს. მაღაზიის უკან ერთი პაწაწერინტელა თთახი მაქს.

კაცი. ჩვენთვის ეგეც საკმარისია, ნუ შეწუხდებით. (ვიდრე შენ ტეს ჩაი მოაქვ) ჩვენ უკეთესია ძირს მოვკალათდებით, რომ ფეხებში არ გამოგებლანდოთ. თამბაქოს მაღაზია ალბათ შენი პირველი თავშესაფრის ხსოვნის გამო აირჩიე? ჩვენ შეგვიძლია რჩევა-დარიგებანი მოგცეთ. სხვათაშორის, ჩვენი აქ მოსვლის მიზეზი ესეცაა.

შინი (დაცინვით). იმედი უნდა ვიქონიოთ, მყიდველებიც მობრძანდებიან?

ქალბატონი. ეს ჩვენ გვეხება?

კაცი. სსუუ! ეს უკვე მუშტარია!

(შემოდის ჩამოხეულ-ჩამოგლეჯილი კაცი.)

ჩამოხეულჩამოგლეჯილი კაცი. მაპატიეთ, მე უმუშევარი ვარ.

შინი იცინის.

შენ ტე. რით შემიძლია გემსახუროთ?

უმუშევარი. ყური მოვკარი, მაღაზიას ხვალ აღებთ. პოდა, ვიფიქრე, საქონლის გახსნისა და ამოლაგების დროს ზოგჯერ რაღაცა ფუჭდება... ერთი სიგარეტი არ დაგრჩენიათ?

ქალი. თამბაქოს თხოვნა კი მეტისმეტია! პური რომ იყოს, კიდევ პო!

უმუშევარი. პური ძვირია. რამდენჯერმე ნაფაზის დარტყმა და მე სხვა ადამიანად გადავიქცევი. ძალიან განადგურებული ვარ.

შენ ტე (სიგარეზებს აძლევს). სწორედ ის არის მნიშვნელოვანი, სხვა ადამიანი გახდე. მე მსურს თქვენ იყოთ პირველი მყიდველი, და მაღაზიაც ამით გაიხსნას: თქვენ მომიტანთ ბედნიერებას.

(უმარესი ხუთეული უკიდულობების სიგარებები, უფრო უძლიერი და უცვლელესი მიღინა.)

ქალი. სწორი იყო თქვენი საქციელი, ძვირფასო შენ ტე?

შინი. თუ თქვენ მაღაზია ამისთვის გააღეთ, სამ დღეში იგი უკვე აღარ გექნებათ.

ქაცი. ნიძლავს დაგდებ, იმ კაცს ჯიბული ფული ჰქონდა.

შენ ტე. კი, მაგრამ, მან ხომ თქვა, არაფერი მაქვსო.

შინისშვილი. საიდან იცით, რომ მან არ მოგატყუათ?

შენ ტე (აღფრთოვანებული). საიდან ვიცი, რომ მას არ მოვუტყუებივარ?

ქალი (თავის კანტურით). შენ ტეს უარის თქმა არ შეუძლია! ძალიან გულკეთილი ხარ, შენ ტე! თუ გსურს მაღაზიის შენარჩუნება, ვალდებული ხარ, ზოგიერთ თხოვნაზე უარი თქვა.

ქაცი. თქვი, რომ მაღაზია შენ არ გეკუთვნის. მოიგონე ვითომ მაღაზია რომელიდაცა ნათესავის კუთვნილებაა, რომელიც შენგან ზუსტ ანგარიშს მოითხოვს. არ შეგიძლია, ასე მოიქცე?

შინი. შეუძლია თუკი მუდამ ქველმოქმედის როლს არ ითამაშებს.

შენ ტე (იცინის). ლანძღვის მეტი არაფერი შეგიძლიათ! აი, თქვენ ახლავე თავშესაფარზე უარს გეტყვით. ხოლო იმას ბრინჯს უკანვე გამოვართმევ!

ქალი (შემინებული). ბრინჯიც შენია?

შენ ტე (ხალხი).

უხეირონი, უკეთურები,

მათ არ იციან მეგობრობის ნამდვილი ფასი,

ქოთან ბრინჯსაც კი არავისთვის გაიმეტებენ,

ყველაფერი სურთ მიიკერძონ მხოლოდ თავისთვის,

კის შეუძლია ამისათვის გალანძვა მათი.

(შემოდის დაბალი კაცი.)

შინი (*კაცის დანახვაზე აჩქარდება*). ხვალ კიდევ გინახულებთ. (*გადის*)

პატარა კაცი (*მიაძახებს*). მოითმინეთ ქალბატონო შინ! სწორედ თქვენ მჭირდებით!

ქალი. ეგ ქალი ხშირად დადის აქ? შენს მიმართ რაიმე პრეტენზია გააჩნია?

შენ ტე- არავითარი პრეტენზია არ გააჩნია, მაგრამ შია: ეს კი პრეტენზიაზე უფრო მეტია.

პატარა კაცი. მან იცის, რატომაც გარბის. თქვენ მაღაზიის ახალი მეპატრონე ბრძანდებით, ხომ? ოჰ, უკვე თაროებს ალაგებთ. მაგრამ, ვიდრე საფასურს არ გადაიხდით, თაროები თქვენ არ გეკუთვნით! იმ ნაძირალას, აქ რომ იჯდა თაროების ფული არ გადაუხდია. (*დანარჩენებს*) მე ხომ დურგალი ვარ.

შენ ტე- მაგრამ ვფიქრობ, თაროები იმ ავეჯს ეკუთვნის, რისთვისაც ფული გადავიხადე?

დურგალი. ტყუილია! ყველაფერი ტყუილია! გეტყობათ, თქვენ და შინი ერთმანეთს ხელს უმართავთ! მე მოვითხოვ ჩემს 100 ვერცხლის დოლარს, თუკი ნამდვილად ლინ ტო მქვია.

შენ ტე- როგორ შემიძლია ასი ვერცხლის დოლარის გადახდა როცა ფული არა მაქვს!

დურგალი. მაშინ თაროებს გავყიდი! ამწუთსვე! ამწუთსვე ფული გადამიხადეთ, თორემ თაროებს გავყიდი!

კაცი (*შენ ტეს კარნახობს*). ბიძაშვილი!

შენ ტე- შემდეგ თვეში გადაგიხდით, არ შეიძლება!

დურგალი (*ყვირილით*). არა!

შენ ტე- ნუ იქნებით ასეთი ულმობელი, ბატონო ლინ ტო, არ შემიძლია ყველა მოთხოვნილება ერთბაშად დაგაკმაყოფილო. (*ხალხს*)

მხოლოდ ოდნავი თანაგრძნობა და ძალები გაორკეცდება,

შეხე ოთხთვალას, ბალახზე რომ დახრილა ცხენი;

შეხედე მას მოწყვალე თვალით, ის უკეთ მოსწევს.

იგნისში ცოტა მოთმინება და აგვისტოში

ატმის სეხილი სიმძიმისაგან წელს დაბლა დახრის.

ჩვენ როგორ შეგვწევს მოთმინების გარეშე ყოფნა.

პატარა დროის გაგრძელებით

დიდ მიზანს ვაღწევთ.

(დურგალა.) მხოლოდ წამით იყავი შემწყვალე, ბატონო ლინ ტო!

დურგალი. მერედა ვინ იქნება ჩემი და ჩემი ოჯახის შემწყვალე?

(კედელთან მიღგმულ თაროს გამოხვევები, ისე თითქოს წაღება ხურდებ.) ან გადამიხადეთ, ან არადა თაროები მიმაქვს!

ქალი. ჩემო ძვირფასო შენ ტე, რატომ არ გადასცემ საქმეს თქვენს ბიძაშვილს?

(დურგალა.) დაწერეთ ანგარიში და ფულს ფროილაინ შენ ტეს ბიძაშვილი გადაიხდის.

დურგალი. ვიცნობთ მასეთ ბიძაშვილებს!

მმისშვილი. სულელივით ნუ იღრიჭები! პირადად ვიცნობ.

პაცი. ეს პაცი არა, სულთამხუთავია!

დურგალი. კეთილი, მას გადაეცით ჩემი ანგარიში.

(თაროს გადააპირქვავებს, დაჯდება და ანგარიშს წერს.)

ქალი. ეგ კაცი რამდენიმე ფიცრის გულისოვის ხალათს შემოგახევს, თუ არ გააჩერე, სამართლიანია თუ არა, თხოვნას ნუ მიიღებ, რადგან იმავე წეთს აგავსებენ სამართლიანი თუ უსამართლო პრეტენზიებით. გადააგდე ნაგვის ყუთში ერთი ნაჭერი ხორცი და მთელი უბნის ძაღლები შენს ეზოში გამოსჭამენ ყელს ერთმანეთს. რატომ არსებობს სასამართლო?

შენ ტე. ამ კაცს უმუშავია და ხელცარიელი ხომ არ წავა. მერედა, ცოლ-შვილი პყავს. სამარცხვინოა, რომ არ შემიძლია ფული გადაფუხადო! რას იტყვიან ღმერთები?

პაცი. შენ შენი წილი გაიღე, როცა ჩვენ შეგვიკედლე, ის კი არადა, საკმარისზე მეტიცაა.

(*შემოდიან კოჭლი კაცი და ორსული ქალი.*)

ქოჭლი (წყვილე). ოჰ, თქვენ აქა ხართ! თქვენცა ხართ რა პატიოსანი ნათესავები! გვაყურყუტებო ქუჩის კუთხეში.

ქალი (შეცბუნებული მიმართავს შენ ტეს). ჩემი ძმა ვუნგი და რძალია. (*ორივეს.*) ნუ ილანძლებით და წყნარად დასხედით. კუთხეში, ვინძლო ფროილაინ შენ ტეს, ჩვენს ძველ მეგობარს, ხელი არ შევუშალოთ. (*შენ ტეს.*) ვფიქრობ ორივეს დატოვება მოგიწევთ, რადგან რძალი უკვე მეხუთე თვეშია. იქნებ შენ სხვა აზრისა ხარ?

შენ ტე. კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება!

ქალი. მადლობა გადაიხადეთ. ჯამები იქ აწყვია. (*შენ ტეს.*) ამათ საერთოდ არ იცოდნენ, რა გზას დადგომოდნენ. კარგია, რომ მაღაზია გაქვს!

შენ ტე (ლიმილით მიმართავს ხალხს, თან ჩაი მოაქეს). დიახ, კარგია, რომ მაღაზია მაქეს.

(*შემოდის მეპატრონე ქალბატონი მი ტხიუ, ბლანკით ხელ ში.*)

სახლის მეპატრონე ქალი. ფროილაინ შენ ტე, მე სახლის მეპატრონე გახლავართ, ქალბატონი მი ტხიუ. იმედი მაქვს, ჩვენ ერთმანეთს კარგად შევეთვისებით. ეს დაქირავების ხელშეკრულებაა. (*კიდრე შენ ტე ხელშეკრულებას ჩაიკითხავს.*) მშვენიერი სამახსოვრო წამებია, იხსნება პატარა საწარმო, ხომ მართალია პატივცემულნო? (*იქაურობას თვალს მოავლება.*) მართალია, თაროები ჯერ დაცარიელებულია, მაგრამ ყველაფერი კარგად იქნება. შეგიძლიათ რამდენიმე რეკომენდაცია მაინც წარმოგვიდგინოთ?

შენ ტე. განა ეს საჭიროა?

სახლის მეპატრონე ქალი. კი მაგრამ, მე ხომ ვიცი თქვენ ვინა ხართ.

პაცი. რას იტყვით, ფროილაინ შენ ტეს ჩვენ რომ დაგუდგეთ თავდებად? შენ ტეს მას შემდეგ ვიცნობთ, რაც იგი ქალაქში ჩამოვიდა, და მზად ვართ მისთვის ცეცხლში ჩავარდეთ.

სახლის მეპატრონე ქალი. მერედა თქვენ ვინა ხართ?

პაცი. მე თამბაქოს მწარმოებელი მა ფუ ვარ.

სახლის მეპატრონე ქალი. სადაა თქვენი მაღაზია?

პაცი. ამ წუთს არავითარი მაღაზია არა მაქს. რომ იცოდეთ მაღაზია ეს-ესაა გავყიდე.

სახლის მეპატრონე ქალი. თქვენ უნდა გყავდეთ ისეთი ვინმე, ვინც თავდებობას იკისრებს, რომ სახლში გიშვებთ. ჩემო ძვირფასო, ეს საპატიო სახლია. თავდებობის გარეშე, საერთოდ, არ შემიძლია თქვენთან ხელშეკრულების დადება.

შენ ტე (ნელა, თვალები ძირს აქვს დახრილი). მე ერთი ბიძაშვილი მყავს.

სახლის მეპატრონე ქალი. ოჟ, ბიძაშვილი გყავთ. აქ ცხოვრობს? მაშინ შეგვიძლია ახლავე მასთან წავიდეთ. რა მოხელეა?

შენ ტე იგი აქ არ ცხოვრობს. სხვა ქალაქშია.

ქალი. შენ გითქვამს კიდეც ქალაქ შუნში ცხოვრობს?

შენ ტე. ბატონი შუი ტა, შუნში!

პაცი. მეც ვიცნობ! მაღალი და გამხდარია.

ძმისშვილი (დურგალს). თაროების თაობაზე თქვენც ხომ აგრეთვე ფროილან შენ ტეს ბიძაშვლთან გქონდათ მოლაპარაკება!

დურგალი (ძურტუნით). სწორედ ეს-ესაა მისთვის ანგარიში გამოვწერე. აი! (ანგარიშს გადასცემს) ხვალ დილით ადრე მოვალ! (მიღის.)

ძმისშვილი (დურგალს მიაყვირებს, თან ალმაცერად სახლის მეპატრონე ქალს უცემის). შეგიძლიათ სრულიად დამშვიდებული იყოთ, ბატონი ბიძაშვილი ფულს გადაგიხდით.

სახლის მეპატრონე ქალი. (გამგმირავად, ათვალიერებს შენ ტე). მაშ, ასე, მეც მოხარული ვიქნები გავიცნო თქვენი ბიძაშვილი. საღამო მშვიდობისა, ფრთილაინ! (მიღის.)

ქალი (რამდენიმე ხნის შემდეგ). ახლა ყველაფერს ფარდა აეხდება! შეგიძლია დარწმუნებული იყო, ხვალ დილით აღრე, ამას შენს შესახებ ყველაფერი ეცოდინება.

ფეხმძიმე (ხმადაბლა ძმიშვილი). აქ დიდხანს ვერ გავძლებთ.

(შემოდის მოხუცი კაცი, რომელიც ბიჭის მოჟავს.)

ბიჭი (ზურგიდან). ისინი აქ არიან.

ქალი. გამარჯობა, ბაბუა. (შენ ტე) კეთილი მოხუცია. ჩვენი დარდით მოკვდებოდა. ბიჭიც ხომ ძალიან დიდი გაიზარდა? აბრეშუმის ჭიასავით სულ ჭამს. კიდევ ვინმე მოიყვანეთ?

კაცი (გარეთ იხედება.) ძმისშვილი გოგოს გარდა არავინ.

ქალი. (შენ ტე). სოფლიდან ჩამოსული ახალგაზრდა ნათესავია. იმედია, ძალიან ბევრი არ ვიქნებით შენთვის. ჩვენთან რომ ცხოვრობდი, მაშინაც ასე ბევრი არ ვიყავით? ხომ ასეა? დიახ. ჩვენ სულ უფრო და უფრო გაგმრავლდით. რამდენადაც საქმე ცუდად მიდიოდა, იმდენად უფრო გმრავლდებოდით და რამდენადაც უფრო მრავლდებოდით, საქმე იმდენად ცუდად მიდიოდა. ახლა კი კარს ურდული გავუყაროთ, თორემ სულერთია, არ მოგვასვენებენ.

(კარს კუტავს და ყველანი ხედებიან).

მთავარია ის, რომ საქმეში ხელი არ შეგიშალოთ. თორემ სხვაგვარად კერაზე ცეცხლი არ დაინთება. ამიტომ ასეთი რამე მოვიფიქრეთ: დღისით ახალგაზრდები წაგლენ, მხოლოდ ბაბუა, რძალი და, შესაძლებელია, მე დავრჩეთ. დანარჩენები გზად დიდი დიდი ერთხელ ან ორჯერ შემოივლიან, ხომ ასეა? ახლა კი ლამფა ავანთოთ და მოხერხებულად მოვეწყოთ.

ძმისშვილი (იუმორით). მხოლოდ ამ დამით არ გამოგვეცხადოს მრისხანე ბატონი შეიტან! (რძალი იცინის.)

ძმა (ხიგარებს მისწვდება). ერთი ცალით არც არაფერი დაშავდება!

ქაცი. ნამდვილად არაფერი.

(ყველანი ეწევიან. ძმა ღვინის კათხას გადააწვდის ჩამოსატარებლად.)

ბმისშვილი. ბიძაშვილი გადაიხდის!

ბაბუა (სერიოზულად მიმართავს შენ ტეს.) გამარჯობა! (შენ ტე დაბნეულია ასეთი დაგვიანებული ხალმით, თვითონაც მიესალმება. ერთ ხელში დურგლის ანგარიში უჭირავს, მეორეში დაქირავების ხელშეკრულება.)

ქალი. არ შეგიძლიათ რაიმე იმდეროთ, მასპინძელი რომ გავართოთ?

ბმისშვილი. ბაბუა დაიწყებს!

(ისინი ძღერიან.)

სიმღერა გვამლზე.

ბაბუა.

ვიდრე სიბერემ თმები თეთრად არ დამიბარდნა,

ვფიქრობდი, ქვეყნად სიბრძნე იყო ყოვლად ძლიერი.

მაგრამ ამ რწმენამ არასოდეს არ გამიმართლა

და ახლა მივხვდი, რას თხოულობს კუჭი მშიერი.

ამიტომაც ვამბობ, კმარა ტვინის ჰყლება,

შეხე, რუხი კვამლი როგორ იწევს მაღლა.

მიდის, უერთდება ის გაყინულ სივრცეს,

შენც ასევე წახვალ.

ქაცი

როცა შევხედე, როგორ აწევს მართალ კაცს ტვირთი,

მე ვამჯობინე დახლართული სხვა ბილიკები,
ჩემისთანების გზები მაინც სულ დაღმა მიდის
და ადარ ვიცი ვის შევჩივლო ჩემი ფიქრები.

ამიტომაც ვამბობ, კმარა ტვინის ჭყლება,
შეხე, რუხი კვამლი, როგორ იწევს მაღლა,
მიდის, უერთდება ის გაყინულ სივრცეს,
შენც ასევე წახვალ.

ძმისშვილი (ქალი).

მოხუცს ნურაფრის იმედი აქვს, ყური მოვკარი,
რადგან იმედებს მხოლოდ დრო ქმნის და დროვე გვარომევს,
ყური მოვკარი, ახალგაზრდებს ლია გვაქვს კარი,
არარაობის ჭიშკარია ის კარი ფართე.

ამიტომაც ვამბობ, კმარა ტვინის ჭყლება,
შეხე, რუხი კვამლი, როგორ იწევს მაღლა,
მიდის უერთდება ის გაყინულ სივრცეს,
შენც ასევე წახვალ.

ძმისშვილი. დვინო საიდან იშოვე?

რძალი. კაცმა თამბაქოიანი ტომარა დააგირავა.

პაცი. რაო? ეს თუთუნი იყო ერთადერთი, რაც ჩვენ შემოგვრჩა! დამის გასათევი
ფული არ გვერდდა, მაგრამ თუთუნისთვის მაშინაც არ გვიხლია ხელი! შე დორო,
შენა!

მმა. დორს მიწოდებ იმისათვის, რომ ჩემს ცოლს ცივა? და შენ თვითონაც ხომ ყლურწავდი. ამწუთსაც აქ მომეცი ეგ კათხა!

(ძიძილაობები. თუთუნის თაროები ჩამოიქვეა.)

შენ ტე. (ძუღარით). ო, მაღაზიას რაღას ერჩით, ყველაფერს ნუ დაამსხვრევთ! ეს ხომ ღმერთების საჩუქარია! ყველაფერი წაიღეთ, რაც მაბადია, მაგრამ დამსხვრევით, ნუ დაამსხვრევთ!

ქალი (სკაპიურად). მაღაზია უფრო პატარაა, ვიდრე წარმომედგინა, დეიდასთვის და სხვებისთვისაც არაფერი არ უნდა გვეთქვა. თუ ისინიც აქ მოვიდნენ, მაშინ იკითხე, სივიწროვე.

რძალი. მასპინძელიც უკვე რაღაც ოდნავ ცივი გახდა.

ხმები. გააღეთ! ეს ჩვენა ვართ!

ქალი. დეიდა შენა ხარ? რაღა ვქნათ, რა გვეშველბა?

შენ ტე. ჩემო ლამაზო მაღაზიაგ! ჩემო იმედო! ჯერ ხეირიანად არც კი გამიღია და მაღაზია უკვე დააქციეს! (ხალხს.)

მაშველი ნავი, პატარა ნავი,

წყლის ფსკერისაკენ დაეშვა უცებ

და დასახრჩობად განწირულები

ჩაებლაუჭნენ ქაჩოზე ხარბად.

ხმები (გარედან). გააღეთ.

ინტერმედია ხიდის ქვეშ.

მდინარის პირას მეთულუხე დაყუნცულა.

განგი (ირგვლივ იხედება). სიწყნარეა. უკვე ოთხი დღეა, რაც ვიმალები, ისინი ვერ მიპოვნიან, რადგან თვალი მიჭრის. განგებ გავიქეცი იმ მიმართულებით, საითკენაც ისინი უნდა წასულიყვნენ. ხიდი გუშინ გადაიარეს, თავს ზევით მესმოდა მათი

ნაბიჯების ხმა. ახლა ისინი უკვე შორს უნდა იყვნენ, მათგან არავითარი საფრთხე აღარ მელოდება.

(წევბა და იძინება. მუსიკა. ფერდობი ნათდება და დმერთები გამოჩდებიან.)

(ხახულის ხელი აიფარება, თითქოს ვინმე ცემას უპირებდებ). ნურაფერს მეტყვით, თვითონვა ვიცი ყოველივე ვერავინ ვიპოვნე ისეთი, ვინც თქვენს მიღებას ისურვებდა. არც ერთმა სახლმა ეს არ ინება! ახლა თქვენ ყველაფერი იცით! ახლა შეგიძლიათ გზა განაგრძოთ!

პირველი დმერთი. არა, შენ ვიდაცა იპოვე, როცა წახვედი. იგი მოვიდა. წაგვიყვანა და თავის სახლში დამე გაგვათევინა. იგი დარაჯობდა ჩვენს ძილს, მანვე გაგვინათა ლამფით გზა მეორე დილით, როცა იქაურობას ვტოვებდით. შენ მას უწოდე კეთილი ადამიანი და მართლაც კეთილი აღმოჩნდა.

განგი. იგი ხომ შენ ტე იყო, თქვენ რომ შეგიფარათ?

მესამე დმერთი. რასაკვირველია.

განგი. მე ურწმუნომ კი, გაქცევა ვამჯობინე! ვიფიქრე, შენ ტე აღარ მოვა-თქო. მისი საქმეები ცუდად მიდის და ამიტომ აღარ მოვა-თქო.

დმერთები.

ო, შე უძლურო!

ფიქრნათელო, მაგრამ მაინც შე უძლურო ადამიანო... ის ფიქრობს ასე, სადაც არის გაჭირვება, იქ სიკეთეს არ აქვს ადგილი, საშიშროება, სადაცაა, მისი ფიქრით, სიმამაცე იქ არ არსებობს, უსუსურობავ, შენ რომ ყველაფერს ჩაჰკირკიტებ, ასე წვრილმანად, სწრაფო, ზერელე განაჩენო, ოი, სასოწარკვეთილებავ!

სირცხვილით ვიწვი, ნათელმოსილნო!

პირველი დმერთი. ახლა კი მეთულუხევ, დაგვდე პატივი დაბრუნდი უკან. დედაქალაქში; ნახე კეთილი შენ ტე და მისი ამბავი შეგვატყობინე. იგი ახლა კარგადაა. მგონი პატარა მაღაზიისათვის ფულიც იშოვა. ასე რომ, ახლა მას სავსებით შეუძლია თავისი კეთილი გულის კარნახს მიჰყვეს. გამოიჩინე ინტერესი მისი სიკეთისადმი, რადგან არავის ძალუბს დიდხანს იყოს კეთილი, როცა მისგან

სიკეთეს არ მოითხოვენ. ჩვენ კი გზას განვაგრძობთ, ვეძიებთ და ვიპოვით სხვა ადამიანებსაც, რომლებიც ჩვენი სენიანელი კუთილი ადამიანის მსგავსი იქნებიან, მაშინ იქნებ ადარ ილაპარაკონ, თითქოს კეთილ ადამიანებს ჩვენს დედამიწაზე აღარ ეცხოვრებათ.

(ღმერთები უჩინარდებიან.)

2

თამბაქოს მაღაზია. ირგვლივ ხალხს სძინავს, ლამფა ისევ ანთია. აკაკუნებენ.

ქალი. (ნამდინარევი წამოდგება). შენ ტე! ვიღაცა აკაკუნებს! ნეტავი სად წავიდა?

მმისწული. ალბათ საუზმეს მოიტანს. ფულს ბატონი ბიძაშვილი გადაიხდის!

(ქალი იცინის და კარისკენ წაფრატუნდება. შემოდის ახალგაზრდა ბატონი, უკან დურგალი მოჰყვება.)

ახალგაზრდა ბატონი. მე ბიძაშვილი ვარ.

ქალი (ციდან ჩამოვარდნილივით). ვინ ბრძანდებით?

ახალგაზრდა ბატონი. ჩემი სახელია შუი ტა.

სტუმრები (ერთმანეთს შველიან წამოდგომაში). ბიძაშვილი! მაგრამ ეს ხომ სუმრობა იყო, შენ ტეს არავითარი ბიძაშვილი არ ჰყავს! მაგრამ აი, მოვიდა ვიღაცა, რომელიც ამბობს, ბიძაშვილი ვარო! დაუჯერებელია. და ისიც ასე უთენია დაგვადგა თავზე!

მმისშვილი. და ოქვენ მასპინძლის ბიძაშვილი ხართ, ბატონო, მაშინ სასწრაფოდ საუზმე გაგვიჩინე!

შუი ტა (ლამფას ჩაქრობს). სადაცაა პირველი კლიენტები მოვლენ, სწრაფად ჩაიცვით, რომ ჩემი მაღაზიის გაღება შევძლო.

გაცი. ოქვენი მაღაზიის? მე ვფიქრობ, ეს მაღაზია ჩვენს მეგობარ შენ ტეს ეკუთვნის! (შუი ტა თავს გააქცევს) რაო, ეს მაღაზია მას არ ეკუთვნის?

რძალი. ესე იგი, შენ ტემ მოგვატყუა! ნეტავი თვითონ სად იკარგება?

შუი ტა. შენ ტეს დააგვიანდება. მან მთხოვა თქვენთვის გადმომეცა, მანდ ჩემი ბიძაშვილის მოსვლის შემდეგ თქვენთვის არაფრის გაკეთება აღარ შემიძლიაო.

ქალი (*შეზეოთუებული*). ჩვენ კი მას კეთილ ადამიანად ვთვლიდით!

მმისშვილი. ამას ნუ დაუჯერებთ! შენ ტე მოვძებნოთ!

პაცი. დიახ, ასედაც მოვიქცევით. (იგი განკარგულებებს იძლევა.) შენ, შენ, შენა და შენ, შენ ტეს მოძებნით. ჩვენ ბაბუასთან ერთად აქ დავრჩებით, რათა ციხესიმაგრე დავიცვათ. ბიჭი კი ამ ხანში საჭმლისთვის იზრუნებს. (ბიჭს.) ხედავ საფუნთუშეს აი იქ, კუთხეში? როგორმე შეძვერი და უბე კარგა ზორბად აივსე.

რძალი. ერთი-ორი ცალი პატარა თეთრი ნამცხვარიც წამოიღე! იცოდე, გაფრთხილდი, მეფუნთუშემ არ ჩაგავლოს და ნურც პოლიციელს გადაეყრები გზაზე!
(ბიჭი თავს აქნებს და მიღის. დანარჩენები ჩაცმას ამთავრებენ.)

შუი ტა. როგორ ფიქრობთ, ფუნთუშების მოპარვა, იმ მაღაზიას, რომელმაც თქვენ თავშესაფარი მოგცათ, სახელს არ გაუტეხს?

მმისშვილი. მაგ კაცს ყურადღებას ნუ მიაქცევთ, შენ ტეს მალე ვიპოვით, შენ ტე ახდის მაგას ნიდაბს.

(*მმისშვილი ძმა, რძალი და მმისწული ქალი გადიან*).

რძალი. (*სიარულში*). საუზმიდან რაიმე გვარგუნეთ!

შუიტა (*წყნარად*). თქვენ მას ვერ იპოვით. ჩემს ნათესავს რასაკვირველია, გული წყდება, რომ სტუმარ-მასპინძლობის ადათ-წესების უსაზღვრო მოთხოვნილებები ბოლომდე ვერ დაიცვა. მაგრამ, სამწუხაროდ, თქვენ ძალიან ბევრნი ხართ! ეს არის თამბაქოს მაღაზია და ფროილაინ შენ ტემ ამითი უნდა იცხოვოს.

პაცი. ჩვენ შენ ტეს ამდაგვარი რამ არც წამოცდებოდა.

შუი ტა. თქვენ შეიძლება მართალი ხართ. (*დურგალს.*) მთელი უბედურება ის არის, რომ ამ ქალაქში გაჭირვება იმდენად დიდია, – ერთი კაცი მასთან ვერაფერს

გახდება; სამწუხაროა ისიც, რომ თერთმეტი საუკუნის განმავლობაში არაფერი შეცვლილა მას შემდეგ, ვიდაცამ ეს ოთხტავპიანი ლექსი რომ დაწერა:

რაა საჭირო?! – გუბერნატორს დაუსვეს კითხვა,

რომ სიცივით არ გაიყინოს მთელი ქალაქი?

– „ათი ათასი ფეხისათვის გრძელი საბანი,

რომელიც სულ მთლად დაფარავდა მთელ გარეუბანს!“

(შეი ტა მაღაზის დალაგებას იწყებს).

დურგალი. მე ვხედავ, რომ ცდილობთ თქვენი ნათესავის საქმეები მოაწესრიგოთ. აი, აგერ, თაროებისათვის რადაც პატარა ვალია გადასახდელი, მოწმეების თვალწინ დაწერილი და მათ მიერვე დამოწმებული 100 ვერცხლის დოლარია.

შეი ტა (ჯიბიდან ანგარიშს იღებს, დურგალს არცოუ მაინცდამაინც მეგობრული ტონით.) ხომ არ ფიქრობთ, რომ 100 ვერცხლის დოლარი ძალიან ბევრია?

დურგალი. არა. და ვერც ვერაფერს დავუკლებ. მე ცოლი და შვილები მყავს სარჩენი.

შეი ტა (ძალახდი). რამდენი ბავშვი გყავთ?

დურგალი. ოთხი.

შეი ტა. მაშინ მე 20 ვერცხლის დოლარს გთავაზობთ.

(კაცი იცინის.)

დურგალი. თქვენ რა, ჭკუიდან ხომ არ შეცდით? თაროები კაკლის ხისგანაა გაკეთებული!

შე ტა. მაშინ შეგიძლიათ წაიღოთ ისინი.

დურგალი. ეს რას ნიშნავს?

შეი ტა. რას და, ეს თაროები ჩემთვის ძვირია. გთხოვთ კაკლის თაროები თავიდან მომაცილოთ.

ქალი. კარგად ჩააკმენდინა ხმა. (ისიც იცინის.)

დურგალი. (გაუბედავად), მე მოვითხოვ, ფროილაინ შენ ტე მოიყვანოთ. ეჭვი არ მეპარება, იგი უკეთესი ადამიანია, ვიდრე თქვენ.

შუი ტა. რასაკვირველია, მაგრამ იგი გაკოტრდა.

დურგალი (*ხწრაფად დაავლებს ხელს ერთ თაროს, კართან მიიტანს*). ახლა შეგიძლიათ თქვენი პაპიროსები იატაკზე დააწყოთ! ჩემთვის სულ ერთია.

შუი ტა (*კაცები*). მიეხმარეთ!

პაცი (*ერთ თაროს წამოავლებს ხელს და კარიკებს მიაქვს, თან იღრიგება*). მაშ ასე, შენი თაროებიანად მოუსვი აქედან!

დურგალი. ძალლო! ჩემი ოჯახი შიმშილით უნდა ამოწყდეს?

შუი ტა. ერთხელ კიდევ გთავაზობთ 20 ვერცხლის დოლარს, რადგან არ მსურს ჩემი პაპიროსები იატაკზე დაგაწყო.

დურგალი. ასი!

(*შუი ტა გულგრილდ იცქირება ფანჯარაში. კაცი ემზადება კიდევ გაიტანოს თარო.*)

კარზე ნე მიამსხვრევ, იდიოტო! (*სასოწარკვეთილი*.) მაგრამ თაროები ხომ ერთ ზომაზეა დაჭრილი! ისინი მხოლოდ ამ სოროსთვის გამოდგება და სხვაგან არსად. ფიცრები დაჭრილია, ბატონო!

შუი ტა. მართალი ხართ. ამიტომაც გთავაზობთ 20 ვერცხლის დოლარს, რომ ფიცრები დაჭრილია.

(*ქალი კმაყოფილებისაგან ცქმუტავს*).

დურგალი (*უცებ დადლილი*). მეტი აღარ შემიძლია. წაიდეთ თაროები და რაც გსურდეთ, ის გადამიხადეთ.

შუი ტა. ოცი ვერცხლის დოლარი.

(*ჯიბილან ორ დიდ მონეტას იღებს და მაგიდაზე დებს. დურგალი იღებს*)

პაცი (*თაროები უკან შემოაქვს*). ერთმანეთზე ახორავებული დაჭრილი ფიცრებისათვის საკმარისია!

დურგალი. დიახ, საკმარისია, ალბათ ჩემს დასათრობად! (ძიღის.)

პატი. იგი უკვე მივაბრძანეთ!

ქალი (სიცილისაგან თვალებზე მომდგარ ცრემლებს იმუშავდებ). „გაკლის ხისგანააო! „-“ თაროებს წავიღებო! „ - „ ასი ვერცხლის დოლარიო! „-“ ოთხი ბავშვი მყავსო! „ - „ მაშინ 20 ვერცხლის დოლარს გიხდიო! „- „ მაგრამ ფიცრები ხომ დაჭრილიაო! „-„ მართალი ხარ! „20 ვერცხლის დოლარიო!“ ამგვარ ტიპებს ასე უნდა მოექცე.

შუი ტა (სერიოზულად). აიბარგენით.

პატი. ჩვენ?

შუი ტა. დიახ, თქვენ. სწორედ თქვენა ხართ ქურდები და მუქთამჭამელები. თუკი თქვენ სწრაფად აიბარგებით და ლაპარაკისათვის დროს არ დაკარგავთ, კიდევ შეგიძლიათ თაგს უშველოთ.

პატი. ყველაზე უკეთესია, ხმასაც თუ არ გავცემთ. შიმშილით კუჭი მიხმება და რა დროს ყვირილია. ნეტავი ვიცოდე, ის ბიჭი სადღა დაიკარგა?

შუი ტა. ჰო, სად დაიკარგა ბიჭი? მე უკვე გითხარით, მოპარელი ნამცხვრებით ჩემს მაღაზიაში არ შემოვუშვებ-მეთქი. (უცებ იუვირებს.) ერთხელ კიდევ გიმეორებთ: წაეთრიეთ!

(არც ერთი ადგილიდან არ იძვრის) (კვლავ მშვიდად). როგორც თქვენ გსურდეთ! (კართან მივა და წელში მოხრილი ვიდაცას ესალმება. კარებში პოლიციური გამოწედება.)

კიმედოვნებ ჩემ წინ დგას მოხელე, რომელიც ამ უბანს იცავს.

პოლიციელი. მართალ ბრძანებთ, ბატონო...

შუი ტა (ერთმანეთს უღიძიან). სასიამოვნო ამინდია დღეს!

პოლიციელი. მხოლოდ ცოტათი ცხელა.

შუი ტა შეიძლება ცხელა კიდევ.

პაცი (*ხმადაბლა ცოლები*). ამან რომ ლათაია გააბას იქამდე. ვიდრე ბიჭი დაბრუნდება, ნალდად გაგვიაწყიდება.

(*კაცი ცდილობს, შუი ტას მალულად რაღაცა ანიშნოს.*)

შუი ტა (*კაცები უურადღებას არ აქცევები*). არის თუ არა განსხვავება, სად აფასებ კაცი ამინდს, გრილ შენობაში თუ მტვრიან ქუჩაში.

პოლიციელი. დიდი განსხვავებაა.

ქალი (*კაცები*). დამშვიდდი! ბიჭი კარებში ჩამდგარ პოლიციელს რომ დაინახავს, არ შემოვა.

შუი ტა. შემობრძანდით. აქ ნამდვილად გრილა. მე და ერთმა ჩემმა ნათესავმა მაღაზია გავხსენით, ნება მიბოძეთ შეგახსენოთ, რომ ჩვენ ძალიან დიდი მნიშვნელობას ვანიჭებოთ რაც შეიძლება კარგი ურთიერთობა გვქონდეს ხელისუფლებასთან.

პოლიციელი. (*შემოღისები*). თქვენ ძალიან კეთილი ბრძანდებით, ბატონო შუი ტა. დიახ, აქ ნამდვილად გრილა.

პაცი (*ხმადაბლა*). განხრას შემოიყვანა, ბიჭმა რომ პოლიციელი არ დაინახოს.

შუი ტა. სტუმრები არიან! როგორც მითხოვეს, ჩემი ნათესავის შორეული ნაცნობები გახლავან. მოგზაურობენ და აქ გავლით არიან, (*წელში იხრება*.) ეს – ეს იყო სწორედ ერთმანეთს ვემშვიდობებოდით.

პაცი (*ხრინწიანი ხმით*). დიახ, ეს-ეს იყო წასვლას ვაპირებდით.

შუი ტა. ჩემს ნათესავს გადავცემ, რომ თქვენ მადლობას უთვლით დამის გათევისათვის. დრო კი არა გქონდათ დაგეცადათ, ვიდრე იგი დაბრუნდებოდა.

(*ქუჩიდან იხმის ხმაური და ყვირილი: „ქურდი დაიჭირებ!*)

პოლიციელი. რა მოხდა?

(*კარებში დგას ბიჭი. უბიდან პატარა კვერები და ნამცხვრები ეფანტება. ქალი ნირწამხდარი ანიშნებს, გარეთ გადიო. ბიჭი შებრუნდება და წასვლას დააპირებს.*)

შეჩერდი! (*ხელს ჩაავლები*) ნამცხვარი ვინ მოგცა?

ბიჭი. აი, იქიდან მომაქვს.

პოლიციელი. ააა, მოიპარე ხომ?

ქალი. ჩვენ არაფერი ვიცოდით, ბიჭმა თვითნებურად ჩაიდინა ასეთი საქციელი. შე არამზადავ, შენა!

პოლიციელი. ბატონო შუი ტა, შეგიძლიათ ამისსნათ რა ხდება?

(შუი ტა დუმხა).

კეთილი ყველანი ჩემთან ერთად წამოხვალთ პოლიციის განყოფილებაში.

შუი ტა. ძალიან შეწუხებული ვარ, რომ ჩემს მაღაზიაში ასეთი რამ მოხდა.

ქალი. მან დაინახა, ბიჭი აქედან რომ გავიდა!

შუი ტა. მერწმუნეთ, ბატონო პოლიციელო, ქურდობის დაფარვა რომ მდომებოდა აქ არ მოგიწვევდით.

პოლიციელი. ეს ცხადია. თქვენც გამიგებთ, ბატონო შუი ტა, რომ ჩემი მოვალეობაა, ეს ხალხი წავიყვანო. (შუი ტა წელში იხრება). წინ გამიძებით. (გარეთ მიერკება).

ბაბუა (მშვიდობიანად კარის ზღურბლზე). ნახვამდის.

(შუი ტას გარდა, ყველანი გადიან. შუი ტა იქაურობის დალაგებას განაგრძობს. შემოდის ხახლის მეპატრონე ქალი).

სახლის მეპატრონე ქალი. მაშ ასე, თქვენ ბრძნადებით ის ბატონი ბიძაშვილი! რას უნდა ნიშნავდეს ის, რომ ჩემი სახლიდან პოლიციელს ხალხი მიჰყავს? როგორ მოახერხა თქვენმა ნათესავმა ყველა გამგლელ-გამომვლელისათვის იქ დამის გასათვის ბინა მიეცა? ასეა, როცა სახლში ისეთ ადამიანს შემოუშვებ, რომელიც გუშინ სოროში ცხოვრობდა, ხოლო კუთხეში მცხოვრებ მეფუნთუშეს ფეტვის კვერს სოხოვდა! ხედავთ, მეც რადაც რაღაცემბი ვიცი.

შუი ტა. ვხედავ. ჩემი ბიძაშვილის შესახებ, თქვენთვის ბევრი ცუდი რამ უამბნიათ, მას ბრალს სდებენ, შიმშილობდა! საყოველთაოდ ცნობილია, რომ იგი სიღარიბეში

ცხოვრობდა, მეტი რომ არ შეიძლება, ისეთი ცუდი რეპუტაცია აქვს: სულს ძლივს მიათრევს!

სახლის მეპატრონე ქალი. ოჰ, გემუდარებით, ყოველგვარი სენტიმენტალობის გარეშე! მე ვლაპარაკობ მის ყოფაქცევაზე და არა მის შემოსავალზე. ეჭვიც არ მეპარება, რომ გარკვეული შემოსავალი ჰქონდა. სხვაგვარად კი მაღაზიასაც არავინ მისცემდა. ზოგიერთმა მოხუცმა ვაჟბატონმა იზრუნა ამისათვის. საიდან მიიღო მაღაზია? ბატონო, ეს დარბაისლური სახლია! ხალხს, რომელიც აქ ბინის ქირას იხდის, არ სურს, ასეთ პიროვნებასთან ერთ ჭერქვეშ ცხოვრება, დიახ! (პაუზა.) მტარვალი კი არა ვარ. მაგრამ ყველაფერი ხომ უნდა გავითვალისწინო.

შუი ტა (ცივად). ქალბატონი მი ტჩიუ, მე დრო არა მაქვს. მითხარით პირდაპირ, რა ეღირება ამ დარბაისლურ სახლში ცხოვრება?

სახლის მეპატრონე ქალი. უნდა მოგახსენოთ, რომ სხვათა შორის თქვენ ცივსისხლიანი ხართ!

შუი ტა (დახლიდან ბინის დაქირავების ხელშეკრულება ამოიღო). ქირა ძალიან ძვირია. ამ ხელშეკრულებიდან ასეთი დასკვნა გამოვიტანე, რომ ქირა ყოველთვიურადაა გადასახდელი.

სახლის მეპატრონე ქალი (სწრაფად). მაგრამ არა ისეთი ადამიანებისათვის, როგორიც თქვენი ბიძაშვილია.

შუი ტა. ეს როგორ უნდა გავიგოთ?

სახლის მეპატრონე ქალი. როგორ და, ისეთი ადამიანები, როგორიც თქვენი ბიძაშვილია, ნახევარი წლის ბინის ქირას, 200 გერცხლის დოლარს წინასწარ იხდიან.

შუი ტა. 200 გერცხლის დოლარი! ბარემ ცოცხლად შემჭამე! საიდან მოვიტანო ამდენი ფული დიდი აღებ-მიცემობის იმედი აქ მე არ მაქვს. ერთადერთ იმედს ცემენტის ქარხნის ტომრების მკერავ მუშა ქალებზე ვამყარებ, საოცრად ბევრს ეწევიან, როგორც მითხვეს, სამუშაო ძალიან მომქანცველი აქვთ.

სახლის მეპატრონე ქალი. ამაზე აქამდე უნდა გეფიქრათ.

შუი ტა. ჩემმა ბიძაშვილმა მიუტევებელი შეცდომა დაუშვა, გაუბედურებულ ხალხს თავშესაფარი რომ მისცა, მაგრამ მას შეუძლია გამოსწორდეს, მე ვიზრუნებ, რომ იგი გამოსწორდეს მეორე მხრივ, როგორ შეგიძლიათ თქვენ, ჩემს ბიძაშვილზე უკეთესი მდგმური იშოვოთ? იგი ხომ დაბალი ფენების ცხოვრებას იცნობს, რადგან თვითონ წარმოშობით დაბალი წრიდანაა?! ჩემი ბიძაშვილი იმდენს იმუშავებს, ხელის გულზე ტყავს გადაიძრობს, რათა ბინის ქირა დროზე გადაგიხადოთ, ყველაფერს გააკეთებს, ყველაფერის შემოგწირავთ, ყველაფერს გაყიდის, არაფრის წინაშე არ შედრკება, და ამასთანავე, ისეთი წყნარი იქნება, ჭიანჭველას ფეხს არ დაადგამს, ყველაფერს დაგიჯერებთ, ოღონდ იქ აღარ დაბრუნდეს. ასეთი მდგმური ოქროზე ძვირფასია.

სახლის მეპატრონე ქალი. 200 ვერცხლის დოლარი წინასწარ, ან არადა თქვენი ბიძაშვილი კვლავ ქუჩას დაუბრუნდება, საიდანაც მოვიდა.

(შემოდის პოლიციელი)

პოლიციელი. ხელს ხომ არ შეგიშლით, ბატონო შუი ტა!

სახლის მეპატრონე ქალი. პოლიცია ნამდვილად, რაღაც განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენს ამ მაღაზიისადმი.

პოლიციელი. ქალბატონო მი ტჩიუ, შემიძლია დაგემოწმოთ, რომ თქვენ მართალს ბრძანებთ. ბატონმა შუი ტამ ჩვენ დიდი სამსახური გაგვიწია, და მეც მხოლოდ იმიტომ მოვედი, პოლიციის სახელით მადლობა გამოვუცხადო.

სახლის მეპატრონე ქალი. ეს მე არ მეხება. ვიმედოვნებ ბატონო შუი ტა, ჩემი წინადადება თქვენს ბიძაშვილს მოეწონება. მე მიყვარს დამქირავებლებთან ურთიერთგაგების ატმოსფეროში ცხოვრება. ნახვამდის, ჩემო ბატონო! (მიღის).

შუი ტა. ნახვამდის, ქალბატონო მი ტჩიუ.

პოლიციელი. რაიმე უთანხმოება გაქვთ ქალბატონ მი ტჩიუსთან?

შუი ტა. ბინის ქირას წინასწარ მოითხოვს, რადგან ჩემი ბიძაშვილი თვალში არ მოსდის.

პოლიციელი. მერედა, თქვენ ფული არა გაქვთ? (შუი ტი დუმხ.)

თქვენისთანას, ბატონო შუი ტა, რადაც კრედიტის გამონახვა ხომ უნდა შეეძლოს?

შუი ტა. შესაძლებელია, მაგრამ როგორ უნდა შესძლოს კრედიტის გამონახვა ისეთმა ადამიანმა, როგორიც შენ ტე არის?

პოლიციელი. თქვენ რა, აქ ადარ აპირებთ დარჩენას?

შუი ტა. არა, და არც უკან ჩამოსვლა შემიძლია. მხოლოდ გავლით შემეძლო ბიძაშვილისათვის დახმარების ხელი გამეწვდინა, რადგან უფრო უარესისაგან დამეფარა. მალე იგი საკუთარი თავის წინაშე თვითონ იქნება პასუხისმგებელი. სულ იმას ვფიქრობ, მაშინ რადა ეშველება.

პოლიციელი. ბატონო შუი ტა, ძალიან ვწუხვარ, რომ თქვენ ბინის ქირასთან დაკავშირებით სიძნელეები შეგხვდათ. უნდა გამოგიტყდეთ, რომ თავდაპირველად ამ მაღაზიას ეჭვის თვალით ვუცქეროდით, მაგრამ თქვენმა მოქმედებამ დაგვანახა, რა კაციც ბრძანდებით. ჩვენ, ხელისუფალნი, სწრაფად ვხვდებით, ვინ შეიძლება წესრიგის დამცველების ბურჯად მივიჩნიოთ.

შუი ტა (ნაღვლიანად). ბატონო ჩემო, ეს პატარა მაღაზია რომ გადავარჩინო, რომელიც ჩემს ბიძაშვილს ღმერთების საჩუქრად მიაჩნია, მზადა ვარ ყველაფერი გავაკეთო, რის ნებასაც კანონი დამრთავს. მაგრამ სიმკაცრე და მზაკვრობა მხოლოდ დაბეჭავებულების წინააღმდეგ გამოიყენება, რადგან საზღვრები ჭკვიანურადაა გავლებული. მე ვგავარ იმ ადამიანს, რომელიც ზღვას გადაურჩა, მაგრამ ცვარმა დაახრჩო! (პატარა პაუზის შემდეგ.) ეწევით?

პოლიციელი (ორ სიგარეტს ჯიბეში იდებს). ჩვენთვის ხელისუფლების წარმომადგენლებისათვის, ძალიან უსიამოვნო იქნებოდა თქვენისთანა კაცის დაკარგვა, ბატონო შუი ტა. მაგრამ თქვენ ქალბატონ მი ტჩიუსაც უნდა გავუგოთ. თავს ნუ გავისულელებოთ და გულახდილად ვთქვათ. შენ ტე ხომ საკუთარი სხეულით ვაჭრობდა და ასე ცხოვრობდა. თქვენ შეგიძლიათ შემედაოთ, მაშ რა უნდა ექნაო? მაგალითად, რითი უნდა გადაეხადა ბინის ქირაო? მაგრამ ფაქტი ჯიუტია: ეს არ არის დასაფასებელი საქციელი რატომ? პირველი: სიყვარულს არ ყიდიან, სხვაგვარად ეს იქნებოდა ვაჭრული სიყვარული. მეორე: დავაფასოთ არა ის, ვინც სიყვარულისათვის ფულს იხდის, არამედ ვისაც სიყვარული შეუძლია. მესამე: არა ერთი მუჭა ბრინჯისათვის, არამედ სიყვარულის ხათრით. კეთილი,

მეტყვით თქვენ, რას შველის ახლა ეს ბრძნულ-ბრძნული აზრები, როცა მოსახდენი უკვე მოხდა? როგორ უნდა მოიქცეს იგი? მან ხომ უნდა გადაიხადოს ნახევარი წლის ბინის ქირა? ბატონო შუი ტა, უნდა გითხრათ, ამის თაობაზე ვერაფერს გიპასუხებთ, (მონდომებულად ფიქრობ). ბატონო შუი ტა, მოვიფიქრე! მოძებნეთ ვინმე კაცი თქვენი ბიძაშვილისათვის!

(შემოდის ჩია ტანის დედაბერი.)

დედაბერი. ჩემი ქმრისათვის იაფფასიანი კარგი სიგარა მომეცით. ხვალ სწორედ ორმოცი წელი სრულდება ჩვენი ჯვრისწერიდან და პატარა დღესასწაულს ვმართავთ.

შუი ტა (თავაზიანად). ორმოცი წელი გავიდა და კვლავ ზემობთ?

დედაბერი. რაზედაც ჯიბე გაგვწვდება. მოპირდაპირე მხარეს ჩვენ ხალიჩების სავაჭრო გვაქს. ვიმედონებ კარგი მეზობლობა გვექნება, განსაკუთრებით ასეთ ცუდ დოროებაში.

შუი ტა (ხევადახევარ კოლოფებ დაუწერის წინ). ოდითგან ასე ყოფილა და იქნება. სწორედ ამისი მეშინია.

პოლიციელი. ბატონო შუი ტა, ჩვენ კაპიტალი გვჭირდება. ამიტომ გთავაზობთ ქორწინებას.

შუი ტა (ბოდიშით მიმართავს დედაბერს). სულმა წამსძლია და ბატონი პოლიციელი ჩემი პირადი დარღებით შევაწუხე.

პოლიციელი. ჩვენ ნახევარი წლის ბინის ქირის გადასახდელი ფული არ გაგვაჩნია. კეთილი, მაშინ ცოლად შევირთოთ ცოტაოდენი ფული.

შუი ტა. ეს არცოუ ისე ადვილი იქნება.

პოლიციელი. რატომ? შენ ტე კარგი საცოლეა. ერთი პატარა აღმავალი საწარმო აქვს. (დედაბერს) თქვენ რას ფიქრობთ ამის შესახებ?

დედაბერი (დაბნეულად). დიახ...

პოლიციელი. განცხადება გაზეთში.

დედაბერი (თავშეკავებულად). თუკი ფროილაინი თანახმაა.

პოლიციელი. საწინააღმდეგო ორ უნდა პქონდეს? განცხადების ტექსტს ახლავე შევადგენ. ხელი ხელს პბანს და ორივე პირს. თქვენ არ ფიქროთ, თითქოს მთავრობა წვრილ მეწარმეებს არსებობისათვის მკაცრ ბრძოლაში მხარს არ უჭერდეს, თქვენ ჩვენთვის საჭირო ხალხი ვართ, და ამიტომაც ვადგენთ საქორწინო განცხადების ტექსტს! ხა, ხა, ხა!

(მკირცხლად დააძრობს ბლოკნოტს ფანჯრის წვერს ენით დაასველებს და წერას დაიწყებს).

შუი ტა (ჩელა). ეს არაა ცუდი იდეა.

პოლიციელი. „როგორი... წესრიგიანი... კაცი პატარა კაპიტალით... გამორიცხული არაა ქვრივი კაცი... სურვილი აქვს ცოლად შეირთოს... აღმავლობის გზით მიმავალი თამბაქოს მაღაზია?“ და იქვე დავუმატებთ: „გარეგნულად მომხიბლავი და სიმპატიური ვარ“. როგორია?

შუი ტა. ხომ არ ფიქრობთ, რომ ოდნავ გადააჭარბეთ.

დედაბერი (მხიარულად). სრულიადაც არა. ფროილაინ მე თვითონ ვნახე (პოლიციელი ბლოკნოტიდან ფურცელს ხევს და შუი ტას გადახვევებს.)

შუი ტა. შეძრწუნებული შევცემი, რაოდენი ბედნიერი უნდა იყო, რომ ბორბლის ქვეშ არ მოჰყვე! რამდენი ეშმაკობა! რამდენი მეგობარი გჭირდება! (პოლიციელი.) მიუხედავად იმისა, რა არ ვიდონე, მაგრამ ბინის ქირას ვერა და ვერაფერი მოვუხერხე. და ახლა მოხვედით თქვენ და კეთილი რჩევით დამეხმარეთ. მე ნამდვილად ვხედავ გზას ხსნისას.

3

საღამო ქალაქის პარკში

(ტანსაცმელჩამოხეული ახალგაზრდა კაცი თვალს აყოლებს თვითმფრინავს. როგორც ჩანს, თვითმფრინავი პარკის თავზე მიფრინავს. ახალგაზრდა კაცი ჯიბიდან თოკს ამოიღებს და რაღაცის ძებნაში ირგვლივ მიმოიხედავს, როცა იგი მაღალი ტირიფისაკენ გასწევს გზაზე ორი მეტავი ქალი გამოჩნდება... ერთი მათგანი უკვე მოხუცია, მეორე რვასულიანი ოჯახიდანაა – მმისწული).

ახალგაზრდა. სადამო მშვიდობისა, გაებატონო. წამოხვალ ჩემთან, სულის ჩასაკოკლოზინებელო?

ზუნი. რატომაც არა, ჩემო ქალბატონებო, თუკი რაიმე საჭმელს მიყიდით.

მოხუცი. შენ, რა, ხომ არ შეიშალე? (ახალგაზრდას.) წამო, წავიდეთ, ამასთან მხოლოდ დროს დავკარგავთ. ეს ხომ უმუშევარი მფრინავია.

ახალგაზრდა. პარკში უკვე არავინ იქნება, წვიმას აპირებს.

მოხუცი. მაინც კნახოთ, იქნებ ვინმე იყოს.

(ისინი გზას განაგრძობენ. ზუნი ისევ ამოიღებს თოჯს, ირგვლივ იყურება და თოჯს ტირიფის ტოტზე ისვრის. კვლავ ვიღაცა შეუძლის ხელს. ორივე მეძავი სწრაფად ბრუნდება უკან. ისინი ზუნს ვერ ხედავენ).

ახალგაზრდა. თავსხმა იქნება.

(გზაზე შენ ტე მოხეირნობს).

მოხუცი. შეხედვ, აგერ მოდის ურჩხული, შენ და შენიანები მაგან ჩაგყარათ უბედურებაში!

ახალგაზრდა. მაგან კი არა, უბედურებაში მაგის ბიძაშვილმა ჩაგვყარა, ამ ქალმა კი შეგვიფარა და შემდეგ გვთხოვა, ნამცხვრის ფული გადაიხადეთო. ამას არაფერს ვერჩი.

მოხუცი. მე ვერჩი! (ხმამაღლა.) ოჟ, აგერ ჩვენი ნაზი დაიკო გამოჩნდა თავისი ოქროს ქოთნით! მაღაზია კი აქვს, მაგრამ სულ იმის ცდაშია, როგორმე საყვარლები წაგვართვას.

შენ ტე. ნუ შემჭამე! ჩაიხანაში მივდივარ, პატარა ტბასთან.

ახალგაზრდა. მართალია, სამბაგშვიან ქვრივ კაცს მიჰყვება ცოლადო?

შენ ტე. კი, იქ უნდა შევხვდე.

ზუნი (მოუთმენლად.) ბოლოს და ბოლოს წაეთრიეთ აქედან, თქვე ჯიბიდან გავარდნილებო! აქაც აღარ შეიძლება მოისვენოს ადამიანმა?

მოხუცი. ხმა ჩაიწყვიტე!

(ორიგე მეძავი გადის.)

ზუნი (ძიაფვირებელი). მმოვრებო! (ხალხები) აქაც, ასეთ მიყრუებულ ადგილას დაუღალავად დებენ ჩანგალს თავიანთ მსხვერპლს, ბუჩქებშიც, წვიმაშიც კი სასოწარკვეთილი ეძებენ მყიდველებს.

შენ ტე (გაბრაზებული). რატომ ლანძღავთ მათ? (იგი თვალს მოჰკრავს თოკები.) თქ.

ზუნი. თვალები რას დაგიჭყეტია?

შენ ტე. რად გინდათ თოკი?

ზუნი. წადი, დაიკო, წადი! ფული არ მაქვს, გახვრეტილი კაპიკიანიც არ გამაჩნია. კიდეც რომ მქონდეს, შენს თავს ერთ კათხა წყალს ვარჩევდი. (წვიმას იწყება.)

შენ ტე. რად გინდათ თოკი? არა გაქვთ ამის ნება!

ზუნი. შენ რა გესაქმება? აქედან წაეთრიე!

შენ ტე. წვიმს.

ზუნი. არ გაბედო ამ ხის ქვეშ დადგომა.

შენ ტე (გაუნდრევლად დგას წვიმაში). არა.

ზუნი. დაიკო, მომეშვი, არაფერი არ გიშველის, სულ ერთია, ვერაფერს გამომრჩები. მერედა, რა საზიზდარი შესახედავი ხარ. მოგრეხილი ფეხები გაქვს.

შენ ტე. არაა მართალი.

ზუნი. არ მაჩვენო! ეშმაკსაც წაუღიხარ, მოდი ხეს შეეფარე, თუკი წვიმს!

(შენ ტე ნელა მიღის და ხის ქვეშ ჯდება.)

შენ ტე. რატომ გადაწყვიტეთ ასეთი რამის ჩადენა?

ზუნი. გინდა იცოდე? მაშინ გეტყვი, იქნებ თავიდან მომწყდე. (პაუზა.) შენ იცი, რა არის მფრინავი?

შენ ტე. კი, ჩაიხანაში მყავს ნანახი.

ზუნი. არა, შენ ისინი არ გინახავს, შესაძლებელია რამდენიმე თავქარიანი სულელი შეგხვედრია, რომელსაც ტყავის ქუდები ახურავთ, ბიჭბუჭები, რომლებსაც ძრავისათვის სმენა და მანქანისთვის გრძნობა არ გააჩნიათ. მხოლოდ ასეთნი ხდებიან მფრინავები, რადგანაც ანგარის მმართველის მოქრთამვა შეუძლიათ. ასეთ მფრინავს რომ უთხრა: შენი ყუთი 2000 ფუტის სიმაღლიდან დრუბლებს შორის ჩამოაგდე და შემდეგ ბერკეტის ერთი დაწოლით დაიჭირეთ, მაშინ იგი გეტყვის, ეს ხელშეკრულებაში არ წერიაო. ვინც ისე არ ფრინავს, რომ თავისი ყუთის მიწაზე დასმა საკუთარი უკანალივით არ შეუძლია, იგი მფრინავი კი არა, რეგვენია, მაგრამ მე მფრინავი ვარ, და მაინც ყველაზე დიდი რეგვენი, რადგან პეკინის სკოლაში ფრენის შესახებ ყველა წიგნი წავიკითხე. მხოლოდ ერთი წიგნის ერთი გვერდი არ წამიკითხავს, იმ გვერდზე კი ეწერა, რომ მფრინავები მეტად აღარ გვჭირდებაო. ასე და ამგვარად, გავხდი უთვიომფრინავო მფრინავი, საფოსტო მფრინავი უფოსტოდ. მაგრამ ეს რას ნიშნავს, ამის გაგება შენ არ შეგიძლია.

შენ ტე- ვფიქრობ, მაინც გავიგებ.

ზუნი. არა, გუუბნები, ვერ გაიგებ-მეთქი. ესე იგი, შენ არ შეგიძლია მიმიხვდე.

შენ ტე (*ცრემლნარევი ხიცილით*). ბავშობაში ჩვენ ერთი ფრთამოტებილი წერო გვყავდა. შეგვეჩია და ყოველგვარ ცელქობას მოგვიტევებდა ხოლმე; სადაც წავიდოდით, ყვირილით ყველგან თან მოგვდევდა ამაყად, რა არის, ნუ ირბენთ და ნუ გამასწრებოთ. მაგრამ შემოდგომაზე და გაზაფხულზე, როცა სოფლის თავზე წეროების გუნდები მიფრინავდნენ, იგი მოსვენებას კარგავდა და მე მისი კარგად მესმოდა.

ზუნი. ნუ ბლავი.

შენ ტე- აღარ ვიტირებ.

ზუნი. სახის ფერს ვნებს.

შენ ტე- უკვე აღარ ვტირი.

(სახელოებით ცრემლებს იმუშავებს. ზუნი ხეს მიუყრდნობა, არ მობრუნდება, ისე შეეხება შენ ტეს სახეზე).

ზუნი. შენ რა, სახეც არ შეგიძლია წესიერად მოიწმინდო? (იგი ცხვირხახოვთ
მოწმების სახეს. პაუზა.)

თუკი იმისათვის ზიხარ აქ, რომ თავი არ ჩამოვიხრჩო მაშინ ბევრს არაფერს გთხოვ,
პირი მაინც გააღე და თქვი რაიმე.

შენ ტე- არაფერი არ ვიცი.

ზუნი. ნეტავი ვიცოდგ, ტოტზე ჩამოკიდებული თოკი რატომ გაჭერი, დაიკო?

შენ ტე- შემეშინდა. თქვენ ამის გაკეთება იმიტომ გსურდათ, რომ ძალიან მოღუშული
საღამოა. (ხალხს)

ჩვენს ქვეყანაში

არ უნდა იყოს მოღუშული საღამოები,

მდინარეებზე მაღალი და ფართო ხიდები.

არ უნდა ყოფდეს საათები დღესა და ღამეს,

ანდა ზამთარი რა საჭიროა, საშიში არის ეს ყველაფერი.

რადგანაც ქვეყნად ყოველგარი უბედურება

ფეხდაფეხ დაგდევს.

ზოგიერთები იცილებენ თავისი ნებით

ამ აუტანელ ბინბურ ცხოვრებას.

ზუნი. შენს შესახებ მაინც მიამბე რაიმე.

შენ ტე- რა უნდა მოგიყვე? მე პატარა მაღაზია მაქვს.

ზუნი (დაძირნავად). ოჲ, შენ ჩანგლის მოსადებად არა ხარ გამოსული, შენ მაღაზია
გაქვს!

შენ ტე (ძირიცხდ). მაღაზია კი მაქვს, მაგრამ ადრე ქუჩაში დაგსეირნობდი.

ზუნი. და მაღაზია, შენ, დმერთებმა გაჩუქეს?

შენ ტე- დიახ.

ზუნი. ერთ მშვენიერ სადამოს ისინი გამოგეცხადნენ და გითხოვთ, აი შენ ფულიო.

შენ ტე (წყნარად იცინის). ერთხელ დილით.

ზუნი. ენა არ გადაყდაპე მათ დანახვაზე.

შენ ტე (ცოტა ხნის პაუზის შემდეგ). ცოტა ციტრაზე დაკვრა შემიძლია და ადამიანებსაც ვბაძავ. (იგი პატივცემული კაცის დაბალი ხმით ამბობს.) არა, რა გინდა რომ ქნა, ფულის ქისა დამვიწყნია! მაგრამ მერე მაღაზია გავიჩინე. მაშინვე პირველი, რაც მოვიმოქმედე, ის იყო რომ, ციტრა გავაჩუქე. ვიფიქრე ახლა შემიძლია მოსაწყენი ადამიანი ვიყო. ციტრა აღარაა საჭირო-მეთქი.

მე ვარ მდიდარი, ვამბობდი ჩემთვის,

სულ მარტო ვივლი, ვიძინებ მარტო

და მთელი წელი. – ვამბობდი ჩემთვის,

გაცს ახლოს არვის გავეკარები.

ზუნი. მაგრამ ახლა ცოლად მიჰყვები ვიდაცას? ის კაცი ჩაიხანაში პატარა ტბასთან გელოდება.

შენ ტე დუმბა.

კაცმა რომ თქვას, რა გესმის შენ სიყვარულის?

შენ ტე ყველაფერი.

ზუნი. არც არაფერი, დაიკო. იქნებ თქვა, სასიამოვნო იყოო?

შენ ტე არა.

ზუნი (შენ ტეს სახეზე ხელს ისე გადაუხვამს, რომ არც შემობრუნდება). გსიამოვნებს?

შენ ტე პო.

ზუნი. საკმარისია, სულ ესა ხარ, რა ქალაქია ეს!

შენ ტე მეგობრები არა გყავთ?

ზუნი. უამრავი, მაგრამ ისეთი კი არავინაა, სურვილი პქონდეს მომისმინოს, რომ პკლავ უმუშევარი დავეთრევი. ისინი ისეთი სახით მიცქერიან, თითქოს ვინმებ შესჩივლა, ზღვაში ჯერ კიდევ არის წყვილიო. შენ გყავს მეგობარი?

შენ ტე (*უფრო მეტანით*). მყავს ერთი ბიძაშვილი.

ზუნი. მაშინ იმ ბიძაშვლს უფრთხილდი.

შენ ტე. იგი აქ ერთადერთხელ იყო. ახლახან წავიდა და არც არასოდეს დაბრუნდება. მაგრამ იმედი ასე რამ გადაგიწურათ? ამბობენ, უიმედოთ ლაპარაკი ნიშნავს—სიკეთე არ იწამო.

ზუნი. განაგრძე, განაგრძე! ხმა მაინც ხმააა.

შენ ტე (*მოხდომებულად*). მიუხედავად დიდი უბედურებისა, კეთილი ადამიანები კიდევ მოიძებნებიან. ერთხელ, როცა პატარა ვიყავი, ფიჩხის კონიანად წავიქეცი. ერთმა მოხუცმა კაცმა წამომაყენა და გროშიც მაჩუქა. ამ ამბავს ხშირად ვიხსენებ. მას, ვისაც ცოტა საჭმელი აქვს, სხვას განსაკურებული სიყვარულით უნაწილებს ლუკმას. ჩანს ადამიანები სიამოგნებით ამჟღავნებენ ხოლმე იმას, რისი უნარიც შესწევთ. ჰოდა, იმაზე უკეთესი რაა, თუკი ისინი კეთილნი იქნებიან. ბოროტებაა როცა არაფრის უნარი არ გაგაჩნია, როცა ვინმე სიმღერას მღერის, ან არადა დანადგარს აგებს, ანდა ბრინჯს თესავს, ეს, ჩვეულებრივ, სიკეთეა. ამიტომ თქვენ კეთილი ხართ.

ზუნი. ვხედავ, შენ მაინცდამაინც ბევრი არ გინდა.

შენ ტე. ჰო, წვიმის წვეთი ახლა ვიგრძენი.

ზუნი. სად?

შენ ტე. თვალებს შორის.

ზუნი. უფრო მარჯვენასთან

თუ მარცხენა თვალთან ახლოს?

შენ ტე. უფრო მარცხენასთან.

ზუნი. კეთილი. (*ცოტა ხნის შემდეგ ნამდინარებების ხმაზე ეტყვის.*)

კაცებთან შენ აღარაფერი გესაქმება?

შენ ტე (ლიმილით). მაგრამ ფეხები დაგრეხილი მაინც არა მაქვს
ზუნი. შესაძლებელია, არა.

შენ ტე. ნამდვილად, არა?

ზუნი. (დაღლილი ხეს მიუყრდნობა). მაგრამ, რადგან ორი დღეს არაფერი მიჭამია და
ერთი დღეა, რაც არაფერი დამილევია, ამიტომ რომც მსურდეს შენი სიყვარული,
მაინც არ შემიძლია, დაიკო.

შენ ტე. წვიმაში კარგია.

(მეთულუხების სიმღერა წვიმაში. იგი მღერის.)

მეთულუხების სიმღერა წვიმაში

დია ცის ქვეშ წყალსა ვყიდი,
გალუმპული ვდგავარ, მაწვიმს,
ძლივს მოვზიდე შორი გზიდან,
არ მიფასებს მაინც კაცი.

არ გსურთ წყალი, ქოფაკებო!

წყალი, წყალი, რომ გაგყვირი,
განა ენა მექავება?

უკელა ძუნწობს და ჩემს სასმელს
ახლოს არავინ ეკარება.

არ გსურთ წყალი, ქოფაკებო!

სიზმრად ვნახე: შვიდი წელი

გვალვა ხრავდა დედამიწას,
წვეთი წყალი ნატვრად იქცა,
ხალხს წყურვილი წვავდა მწველი;
უკელას მაშინ მოვაგონდი,
ყველა ჩემს წინ თხოვნით თრთოდა,
მაგრამ წყურვილს მას გუალაგდი,
ვინც სიფათში მომდიოდა.

ხომ მოწყურდათ ძლიერ ძალლებს!
(სიცილით.) პოდა, კარგად ხომ ბრძანდებით,

სვამთ და ყლუპავთ არხეინად,
ღრუბელთ ჯიქნის შემწეობით
ზეცამ მუქთად გახეირათ.
წყალი, წყალი, რომ გავყვირი,
განა ენა მექავება,

ყველა ძუნწობს და ჩემს სასმელს
ახლოს არგინ ეკარება.

არ გსურთ წყალი, ქოფაკებო!

(წვიმაზ გადაიღო. შენ ტე განგს შეხედავს და მასთან მიირბენ).

შენ ტე. ოჲ, ვანგ, დაბრუნდი? შენი წყლის ჭურჭელი ჩემთან აწყვია?

განგი. დიდი მადლობა, ჭურჭელი რომ შემინახე! როგორ ხარ, შენ ტე?

შენ ტე. კარგად. მე ერთი ძალიან ჭკვიანი და გაბედული კაცი გავიცანი და მინდა
შენგან ერთი კათხა წყალი გიყიდო.

განგი. გადაწიე თავი, პირი გააღე და რამდენიც გსურს, იმდენი წყალი ჩაგივა
პირში. აი, აგერ, ტირიფიდან ისევ წევთავს.

შენ ტე. მაგრამ მე წყალი მინდა, ვანგ.

მე წყალი მინდა, ვანგ,

ძალზე შორიდან მოტანილი,

შენ რომ დაგქანცა მან.

წვიმა რომ მოდის ამის გამო ის არ საღდება,

მე კი მჭირდება, აგერ ხედავ იმ ბატონისათვის.

ის მფრინავია, შევარდენი,

გაბედულია, უურჩება დრუბელთ სამეფოს.

შმაგი გრიგალის მიუხედავად

სერავს ცის ტატნობს და შორეული ქვეყნებიდან მეგობრებისთვის,

მას მოაქვს ფოსტა მეგობრული.

(შენ ტე ვულა უხდის და კათხით ხელში ზუნისაკენ გარდის.)

(კანგისაკენ მიბრუნდება და სიცილით ეძახის). ჩასძინებია. სასოწარკვეთილებამ, წვიმამ და მე არაქათი გამოვაცალეთ.

ინტერმედია

(კანგის ღამისათვევი. წყლის მილში. მეთულუხეებს სძინავს. მუხია უკრავს. წყლის მილი უფრო ნათლად გამოჩნდებადა მძინარებს დამურთები გამოუკადებიან).

ვანგი (გაბრწყინებული). დაგინახეთ ნათელმოსილნო! შენ ტე ისეთივეა, როგორც ძველად იყო!

პირველი ღმერთი. ჩვენ ეს სიხარულს გვგრის.

ვანგი. შენ ტე შეყვარებულია! მან თავისი მეგობარი მაჩვენა. შენ ტე ნამდვილად კარგადაა.

პირველი დმერთი. სასიამოვნო მოსახმენია. იმედია, შენ ტეს სიკეთისადმი სწრაფვა გაუძლიერდებოდა.

განგი. აუცილებლად! იგი იმდენ სიკეთეს სჩადის, რისი ძალაც შესწევს.

პირველი დმერთი. რა სიკეთეს სჩადის? მოგვიყევი ერთი, ძვირფასო ვანგ!

განგი. შენ ტეს კეთილი სიტყვა ყველასთვის მზადა აქვს.

პირველი დმერთი (ცნობისმოყვარეობით). ჰო, მერე?

განგი. იშვიათად მისი პატარა მაღაზიიდან ვინმე უთამბაქოდ გამოვიდეს, თუნდაც ფული არა ჰქონდეს.

პირველი დმერთი. ეს ცუდად არ ედერს, კიდევ რა?

განგი. რვასულიან ოჯახს თავშესაფარი მისცა!

პირველი დმერთი (აღფრთოვანებული მიმართავს მეორებ). რვასულიანი ოჯახი! (ვანგს.) იქნებ კიდევ გვეტყვი რაიმეს?

განგი. შენ ტემ ჩემგან ერთი კათხა წყალი იყიდა, მიუხედავად იმისა, რომ წვიმდა.

პირველი დმერთი. რასაკვირველია, ეს ყველაფერი წვრილმანი სიკეთეა. ეს გასაგებია.

განგი. მაგრამ ყველაფერი ეს წვრილმანი ფული ღირს. ამდენი შემოსავალი კი პატარა მაღაზიას არა აქვს.

პირველი დმერთი. რასაკვირველია, რასაკვირველია! მაგრამ წინდახედული მებაღე ერთ ციცქა ადგილზეც ხომ სასწაულებს ახდენს.

განგი. შენ ტეც ჭეშმარიტად ასე იქცევა! ყოველ დილით ბრინჯს ანაწილებს, ამას კი მისი შემოსავლის თითქმის ნახევარი უნდება, შეგიძლიათ მენდოთ!

პირველი დმერთი (ოდნავ გულგატებილი). მე არც არაფერს ვამბობ, დასაწყისით უკმაყოფილო არა ვარ.

განგი. გახსოვდეთ, დროება ამით არ გამოცვლილა! შენ ტემ თავის ბიძაშვილს დახმარებისათვის ერთხელ უკვე მოუხმო, როცა მისი მაღაზია სიძნელეების წინაშე აღმოჩნდა.

ძლივს მოიძებნა ქარისაგან დაცული კუთხე,
ზამთრის სიცივით დაღვრემილი, ციურ სივრციდან
ჟივილ ხივილით აიშალა და ადგილისთვის
ერთურთს ებრძვის ჩიტების გუნდი;
თხელი კედელი მშიერ მელამ მთლიანად გადრდნა,
ცალფეხა მგელმა
პატარა ჯამი საქმიანად გადააბრუნა.

მოკლედ, შენ ტემ წარმოების მარტო გაძლოლა ვერ შეძლო. მაგრამ ყველა ერთსულოვნად დაგეთანხმებათ, რომ იგი კეთილი გოგონაა. ძალიან ბევრი სიკეთე მოედინება მისი მაღაზიიდან. რამდენიც უნდა, იმდენი ილაპარაკოს დურგალმა ლინ ტომ.

პირველი ღმერთი. ეს რას ნიშნავს? განა დურგალი ლინ ტო რაიმე ცუდს ლაპარაკობს შენ ტეს შესახებ?

განგი. ოჸ, იგი მხოლოდ იმას გაიძახის, მაღაზიის თაროების საფასური მთლიანად არ გადაუხდიათო.

მეორე ღმერთი. რას ამბობ? დურგალს არ გადაუხადეს ფული? შენ ტეს მაღაზიაში? როგორ შეეძლო შენ ტეს ასე მოქცეულიყო?

განგი. ალბათ მეტი ფული ადარ ჰქონდა.

მეორე ღმერთი. სულ ერთია. როცა ვალი გაქვს, უნდა გადაიხადო. უსამართლობის ოდნავ გამოვლენაც კი თავიდან უნდა იქნეს აცილებელი. პირველ ყოვლისა, კანონის ანბანი უნდა შესრულდეს, საქმის შინაარსი ვეძიოთ შემდეგ.

განგი. ყველაფერი ბიძაშვილის ბრალია, ნათელმოსილნო, შენ ტე არაფერ შუაშია!

მეორე ღმერთი. მაშინ ის ბიძაშვილი შენ ტეს კარის ზღურბლს ფეხს გელარ გადააბიჯებს!

განგი (*განადგურებული*). გავიგე, ნათელმოსილო! შენ ტეს დასაცავად ნამდვილად კიდევ მომიხდება რამდენიმე სიტყვის თქმა, კერძოდ, ის, რომ ბიძაშვილი საჭმარდ ყურადსალები საქმოსანი კაცი ჩანს, ის კი არადა, პოლიციაც პატივს სცემს.

პირველი ღმერთი. ცხადია, ჩვენ არ გვსურს ბატონი ბიძაშვილი დაუსწრებლად გავასამართლოთ, გამოგიტყვდებით – საქმოსნობის არაფერი გამეგება. უპირველეს ყოვლისა, საჭიროა შევიტყოთ, საზოგადოდ რა უკეთესია. ნუთუ საქმოსნობა ასე საჭიროა? ახლა ყველანი საქმოსნობენ?! ნეტავი შვიდი კეთილი მეფე საქმოსნობას ეწეოდა? ნუთუ სამართლიანი კუნგი თევზს ყიდდა? რა საერთო აქვს საქმოსნობას პატიოსან და ღირსეულ ცხოვრებასთან?

მეორე ღმერთი (*ძლიერ განაწყენებული*). ყოველ შემთხვევაში, ასეთი რამ არასოდეს არ უნდა მოხდეს.

(*მეორე ღმერთი წახასვლელად შებრუნდება. ორი დანარჩენი ღმერთიც შებრუნდება.*)

მესამე ღმერთი (*შემჯრთალი*). გვაპატიჟ დღევანდელი მკაცრი ტონი! დაღლილები და უძილონი ვართ. დამის გასათევი! მდიდრები დარიბების საუკეთესო დახასიათებას გვაძლევენ, მაგრამ დარიბებს საქმარისი ოთახები არა აქვთ.

ღმერთები. (*ნელნელა მიღიან, იწყევლებიან*). თქვენს შორის ვინც საუკეთესოა, იგი სუსტია! არაფერი გადამწყვეტი მნიშვნელობა ამას არა აქვს. თუ აქვს და ცოტა, სულ ცოტა! რასაკვირველია, ყველაფერი გულით გაკეთდა, მაგრამ მაინც არაფერს არ ჰგავდა! შენ ტეს სულ ცოტა...

(*მათი ხმა უკვე აღარ იხმის.*)

განგი (*მისძახის*). ოჲ, ნუ იქნებით შეუბრალებელნი, ნათელმოსილნო! თავიდანვე ძალიან ბევრს ნუ მოითხოვთ!

4

მოედანი შენ ტეს მაღაზიის წინ

სადალაქო, ხალიხების საწარმო და შენ ტეს თამბაქოს მაღაზია. ორშაბათი დღეა. შენ ტეს მაღაზიის წინ რვასულიანი ოჯახიდან გადარჩენილი ორი წევრი იცდის, ბაბუა და რძალი, იქვე არიან უმუშევარი და შინი.

რძალი. შენ ტე წუხელ შინ არ იყო!

შინი. დაუჯერებელი საქციელია! როგორც იქნა მძვინვარე ბატონი ბიძაშვილი წაგიდა. შენ ტემ ჩვენს თხოვნას ყური ათხოვა და დანაზოგი ბრინჯიდან ზოგჯერ რაღაცას გამოიმეტებს, ბოლო ხანს კი დამეებს სადღაც ათევს, ვიღაცევებთან დაეთრევა, მხოლოდ ღმერთებმა თუ უწყიან მისი ასაგალ-დასაგალი!

(სადალაქოდან ხმამაღალი ლაპარაკი იხმის. იქიდან ვანგი გამოდის, მას მხუჭანი დალაქი ბატონი შე ფუ მოხდევს; შე ფუს ხელში თმის დასახვევი მძიმე მაშა უჭირავს.)

ბატონი შე ფუ. მე შენ გიჩვენებ, როგორ უნდა შენი აქოთებული წყლით ჩემი კლიენტების გაბეზრება! აიღე შენი კათხა და აქედან მოუსვი!

(ვანგი ბატონი შე ფუს მოწოდებულ კათხას წაუპოტინება, ხოლო შე ფუ თმის დასახვევ მაშას ვანგს ხელზე ისე დაარტყამს, რომ ვანგი იყვირებს.)

დირსი ხარ! ეს შენთვის ჭკუის სახწავლი გაკვეთილი იქნება!

(იგი ხვერდით სადალაქოში შებრუნდება.)

უმუშევარი (კათხას აიღებს და ვანგს გაუწევდის). ცემისათვის შეგიძლია პასუხი აგებინო.

ვანგი. ხელი აღარ მივარგა.

უმუშევარი. ხომ არ გადაგიტყდათ?

ვანგი. უკვე ვეღარ ვამოძრავებ.

უმუშევარი. დაჯექი და ხელზე ცოტა წყალი გადაისხი!

(ვანგი დაჯდება.)

შინი. ყოველ შემთხვევაში, შენთვის წყალი იაფია.

რძალი. აქ დილის რვა საათზეც კი ხელის ქსოვილის ნაგლეჯსაც კი ვერ იშოვი. შენ ტე ნამდვილად სასიყვარული ავანტიურაში გაეხვია! სამარცხვინოა!

შინი (მოღუშელი). ჩვენ სულ დავავიწყდით!

(ქუჩაბანდს შენ ტე მოუყვება, ქოთით პრინჯი მოაქვხ.)

შენ ტე (ხალხს). ადრე დილით ქალაქი ჯერ არასოდეს მენახა. ამ საათებში ჯერ კიდევ ვიწექი და თავზე ჭუჭყიანი საბანი მეხურა, გაღვიძების მეშინოდა. დღეს კი გაზეთის გამყიდველ ბიჭუნებთან ერთად მოვდიოდი, კაცებთან ერთად, რომლებიც ასფლატს წყლით რწყავდნენ. ურმებს შორის, რომლითაც სოფლიდან ახალი ბოსტნეული მოჰქონდათ. მე გრძელი გზა გამოვიარე ზუნის კვარტლიდან აქამდე, მაგრამ ფეხის ყოველ გადადგმაზე უფრო და უფრო მეუფლებოდა მხიარული განწყობა. ხშირად მსმენია, როცა შეუვარებული ხარ, ღრუბლებში დაფრინავო, მაგრამ ყველაზე ლამაზი თურმე ისაა, როცა მიწაზე, ასფლატზე დადიხარ. აბა ერთი შეხედეთ, სახლის მასივები დილით ადრე ცეცხლმოკიდებული ღორღის გროვას არ მოგაგონებთ, ამ დროს ზეცა ჯერ კიდევ ვარდისფერი და გამჭვირვალეა, რადგან უმტკეროა. დამიჯერეთ, ძალიან ბევრს კარგავთ, თუ თქვენ არ გიყვართ თქვენი ქალაქის იმ საათებში ცქერა, როცა იგი ფხიზელი მოხუცი ხელოსანივით იღვიძებს, სუფთა ჰაერს ჩაისუნთქავს, და სამუშაო იარაღს წაეტანება, როგორც პოეტები იტყვიან. (მომლოდინეულებს.) დილა მშვიდობისა! აი, ბრინჯი მოგიტანეთ! (უნაწილებებს, შემდეგ განგს მოჰკრავს თვალს.) დილა შვიდობისა ვანგ. დღეს მე აცეტებული ვარ. გზად რომ მოვდიოდი ყველა ფანჯარაში ვიჭყიტებოდი და ახლა სურვილი მაქვს თავშალი ვიყიდო. (ცოტა ხნის ყოფილის შემდეგ.) ძალიან მინდა ლამაზი შესახედავი ვიყო.

(იგი ხწრაფად შედის ხალიჩების მაღაზიაში.)

ბატონი შუ ფუ (იგი კვლავ კარებში გამოჩნდება, ხალხს). განციფრებული ვარ, როგორი ლამაზია ფროილაინ შენ ტე, თამბაქოს მაღაზიის მფლობელი ამ დრომდე სრულებით არ მომწონდა. სამი წუთია, რაც იგი ვნახე, და მგონი უკვე შემიყვარდა. დაუჯერებლად სიმპატიური პიროვნებაა! (განგს) აქედან წაეთრიე, არამზადავ!

(იგი ხადალაქოში შებრუნდება.)

(შენ ტე და ძლიერ მოხუცებული წყვილი, ხალიჩებით მოვაჭრე და მიხი ცოდი ხალიჩების სავაჭროდან გამოვლენ. შენ ტეს შალი, ხოლო ხალიჩებით მოვაჭრეს სარკე მოაქვხ.)

დედაბერი თავშალი ძალიან ლამაზია და არც ძვირი ღირს, მხოლოდ ერთ ადგილას არის გაცრეცილი.

შენ ტე (თავშალს უყურებს, რომელიც დედაბერს ხელში უჭირავს). მწვანეც ლამაზია.

დედაბერი (ლიმილით). მაგრამ, სამწუხაროდ, იგი ცოტა შელანძღვლიცაა.

შენ ტე. დიახ, აფხაზია. ამ ჩემი მაღაზიით დიდი ნახტომების გაკეთება არ შემიძლია. ჯერ კიდევ ცოტა შემოსავალი მაქვს, ხოლო გასავალი კი ბევრია.

დედაბერი. ქველმოქმედების ბრალია. თქვენ ძალიან ხელგაშლილი ნუ იქნებით. დასაწყისში ყოველი ფინჯანი ბრინჯიც დიდი რამაა, ხომ ასეა?

შენ ტე (გაცრეცილ თავშალს იხინჯავს). მართალია, ასე უნდა იყოს, მაგრამ ახლა მე თავში ცოტა მიქრის. ერთი მითხარი, ეს ფერი თუ მიხდება?

დედაბერი. ეს უკვე აუცილებლად, მამაკაცს უნდა ჰკითხოთ.

შენ ტე (ძოხუცე კაცს მიუბრუნდება). მიხდება?

მოხუცი კაცი. უკეთესია, თუ მე არ შემეკითხებით...

შენ ტე (ძალიან თავაზიანად). არა, მე თქვენ გეკითხებით.

მოხუცი კაცი (იხევ თავაზიანად). თავშალი გიხდებათ, მაგრამ მკრთალი ფერი გარედან მოაქციეთ.

(**შენ ტე** ვულს იხდის.)

დედაბერი. თუ თავშალი არ მოგეწონებათ, თავისუფლად შეგიძლიათ მისი გაცვლა. (**შენ ტე** გვერდზე გაიყვანს.) იმ კაცს ცოტა ფული მაინც თუ აქვს?

შენ ტე (სიცილით). ო, არა.

დედაბერი. მაშინ რითი იხდით ნახევარი წლის ბინის ქირას?

შენ ტე. ნახევარი წლის ბინის ქირას! ეს სულ დამაგიწყდა!

დედაბერი. ასეც ვფიქრობდი! ხოლო მომავალი ორშაბათი უკვე პირველი რიცხვია. იცით, თქვენთან, მოლაპარაკება მსურდა მას შემდეგ რაც თქვნ გაგიცანით, ჩემი ქმარი და მე ოდნავ ეჭვის თვალით ვუყურებდით თქვენს საქორწინო განცხადებას.

ჩვენ გადავწყვიტეთ, გაჭირვების დროს მხარში ამოგდგომოდით. ჩვენ დანაზოგი ფული გვაქვს და შეგვიძლია 200 ვერცხლის დოლარი გასესხოთ. თუ გსურთ, სანაცვლოდ შეგიძლიათ თქვენი თამბაქოს მარაგი ჩვენთან დააგირავოთ. ცხადია, წერილობითი ქაღალდი ჩვენ შორის საჭირო არაა.

შენ ტე. თქვენ რა, მართლა გინდათ ასეთ თავქარიან არსებას ფული ასესხოთ?

დედაბერი. გამოგიტყვდებით, თქვენს ბატონ ბიძაშვილს, რომელიც, ცხადია, თავქარიანი არაა, ნამდვილად არც არაფერს გასესხებდით, მაგრამ თქვენ თავისუფლად შეგიძლია გასესხოთ.

მოხუცი კაცი (*მათთან მივა*). გადაწყდა, შევთანხმდით.

შენ ტე. კარგი იქნებოდა, ბატონო დენგ, ის, რაც თქვენმა ცოლმა თქვა ღმერთებს გაეგონათ. ღმერთები ბედნიერ, კეთილ ადამიანებს ეძებენ, და თქვენ ნამდვილად ბედნიერები ხართ, რადგან სიყვარულის გამო გაუბედურებულს დახმარების ხელს მიწვდით.

(*მოხუცები ერთმანეთს ულიმიანი*)

მოხუცი კაცი. ფული აგერაა.

(იგი შენ ტეს კონკრეტს გადახუცემს. შენ ტე გამოართმევს და წელში იხრება, მოხუცებიც წელში იხრებიან. იხინი თავიანთ მაღაზიებს დაუბრუნდებიან.)

შენ ტე (*კანგს, კონკრეტს მაღლა ახწევს*). ეს არის ნახევარი წლის ბინის ქირის გადასახადი! განა ეს საოცრება არაა! რას იტყვი ჩემი ახალი თავშლის შესახებ, ვანგ?

ვანგი. შენ ეს მისთვის იყიდე, ქალაქის პარკში რომ ვნახე?

(*შენ ტე თავს უქნევს*)

შინი. თქვენი საეჭვო თავგადასავლების მოყოლას, იქნებ სჯობდა, მაგისი მტკიცანი ხელისთვის დაგეხედათ.

შენ ტე (*შემინებული*). ხელზე რა დაგემართა?

შინი. დალაქმა ჩვენ თვალწინ, თმის დასახვევი მაშა დაარტყა.

შენ ტე (თავისი უყურადღებობით შეძრწუნებული). მე კი არაფერი შემინიშნავს! ამწუთსავე ექიმთან უნდა წახვიდე, თორემ ხელი გაგიშეშდება და მუშაობას ვერასოდეს შეძლებ. ეს დიდი უბედურებაა. სწრაფად, წამოდექი! სწრაფად გახწი!

უმუშევარი. ექიმთან კი არა, მოსამართლესთან უნდა წავიდეს! მას შეუძლია მდიდარ დალაქს ზარალის ანაზღაურება მოსთხოვოს.

განგი. შენ ფიქრობ, ამას აზრი აქვს?

შინი. თუკი ხელი მართლაც დაზიანებულია. მაგრამ არის კი?

განგი. ვფიქრობ კი. უკვე გასივდა. ვითომ სიცოცხლეში პენსიას მომცემენ?

შინი. აუცილებლად მოწმე უნდა გყავდეს.

განგი. თქვენ ხომ ყველამ დაინახეთ! ყველას შეგიძლიათ დამიმოწმოთ.

(იგი ირგვლივ იყურება. უმუშევარი ბაბუა და რძალი სახლის კედლებთან სხვან და ჭამენ. არავინ ზევით არ იყურება.)

შენ ტე (შინს). თქვენ ხომ თვითონ დაინახეთ?

შინი. არ მსურს პოლიციასთან საქმე მქონდეს.

შენ ტე (რძალს). მაშინ თქვენ!

რძალი. მე? მე იქით არც ვიყურებოდი!

შინი. როგორ თუ არ იყურებოდით! მე დავინახე, რომ იყურებოდით! მხოლოდ დალაქის გეშინიათ, რადგან იგი ყოვლის შემძლება.

შენ ტე (ბაბუას). მე დარწმუნებული ვარ, რომ მომხდარ ამბავს თქვენ დაამოწმებთ.

რძალი. მის ჩვენებას არ მიიღებენ. მეტისმეტად გამოჩერჩეტებულია.

შენ ტე (უმუშევარს). შესაძლებელია სამუდამო პენსიის საქმე წყდება.

უმუშევარი. მე უკვე მათხოვობისათვის ორჯერ ვარ რეგისტრირებული. ჩემი ჩვენება საქმეს უფრო წაუხდენს.

შენ ტე (უნდობლად). ესე იგი, არც ერთ თქვენგანს არ სურს თქვას რაც მოხდა? დღისით, მზისით, კაცს ხელი მოამტვრიეს, ყველა ამას უყურებდა და არავის არ სურს თქვას?

(გაბრაზებული.)

უბადრუკებო,

ძალა იხმარეს თქვენ ძმაზე და თქვენ კი თვალს ხუჭავთ.

დაშავებული მძიმედ ყვირის და თქვენ კი დუმხართ!

ძალით ძლიერი ამა ქვეყნის, დადის, მსხვერპლს ირჩევს

და თქვენ კი ამბობთ:

ის დაგვზოგავს,

რადგანაც ვართ მორჩილები მისი ნებისა;

ეს ქალაქი რა ქალაქია, ანდა რა ხალხი?!

იქ სადაც მეფობს უსამართლობა უნდა აჯანყდნენ.

თუ არ აჯანყდა, ის ქალაქი დაკ, ცეცხლში გამოიბუგოს,

ვიდრემდე დამე მოატანდეს.

ვანგ, რადგან აქ მყოფთაგანი არავინ მოწმედ არ მოგყვება, მაშინ მე მსურს შენი მოწმე ვიყო და ვთქვა, რომ ყველაფერი საკუთარი თვალით ვნახე.

შინი. ეს ცრუ ფიცი იქნება.

ვანგი. არ ვიცი, დავთანხმდე თუ არა! მაგრამ ნამდვილად უნდა დავთანხმდე. (*ხელი დასცეკრის, შეწუხებული*) თქვენ როგორ ფიქრობთ. ხელი უფრო გასივდა? მეჩვენება, თითქოს სიმსივნე შედარებით დაცხრა.

უმუშევარი. (*ვანგს ამშვიდებს*). არა, სიმსივნე ნამდვილად არ დამცხრალა.

ვანგი. ნამდვილად არა? ჰო, ის კი არა და, ვფიქრობ ცოტათი უფრო გასივდა. იქნებ მართლა სახსარია გატეხილი. უკეთესია ახლავე მოსამართლესთან გავიქცე. (*ხელი ფრთხილად უჭირავს, თვალს არ აცილებს სირბილით მიღის*)

(შინი სადალაქოსკენ გარბის.)

უმუშევარი. იგი დალქთან დასაბეზღებლად გაიქცა.

რძალი. ჩვენ არ შეგვიძლია ქვეყნის გადასხვაფერება.

შენ ტე (დამწუხხრებული). თქვენი განაწყენება არ მსურდა, მხოლოდ შემეშინდა. არა, მე მსურდა თქვენი განაწყენება! წადით! ჩემმა თვალებმა არ დაგინახოთ!

უმუშევარი რძალი და ბაბუა, ღეჭვა- ღეჭვით მიდიან.

შენ ტე (ხალხს).

ახლა ისინი არაფერზე არ პასუხობენ,

მკვდარი ნივთივით, სადაც გინდა იქ დააყენებ

და ისევ სწრაფად, როგორიცა გსურს, შეუცვლი ადგილს,

დგანან მდუმარედ, მათზე მხოლოდ ერთი მოქმედებს,

როცა საჭმლის სუნს შეიგრძნობენ, თაგს ზევით წევენ.

(კიდაც მოხუცი ქალი შემორბის. ეს არის ზუნის დედა, ქალბატონი იანგი.)

ქალბატონი იანგი (ხულს ძლიერ ითქვამს). თქვენ ბრძანდებით ფროილაინ შენ ტე? ჩემმა შვილმა ყველაფერი მიამბო. მე ზუნის დედა ვარ, ქალბატონი იანგი. გასმით თქვენ, ზუნს კვალვ იმედი გაუჩნდა, მგონი მფრინავის ადგილი მიიღოს! დღეს დილით, ეს ეს არის, პეკინიდან საფოსტო თვითმფრინავების ანგარის მმართველისაგან წერილი მიიღო.

შენ ტე ესე იგი მას შეუძლია ისევ იფრინოს? ოჰ, ქალბატონო იანგ!

ქალბატონი იანგი. მაგრამ ადგილი საშინლად ძვირი ღირს: 500 ვერცხლის დოლარი.

შენ ტე ბევრია, მაგრამ ფულის გულისათვის საქმეს ხომ არ ჩაგშლით? სხვა რომ ადარაფერი, მაღაზია მაქვს.

ქალბატონი იანგი. თუპი თქვენ რაიმეს გაკეთება შეგიძლიათ!

შენ ტე (ეხვევა). ნეტავი შემეძლოს!

ქალბატონი იანგი. თქვენ ნიჭიერ ადამიანს დაწინაურების საშუალებას მისცემდით!

შენ ტე. როგორ შეუძლიათ ადამიანს ხელი შეუშალონ, როცა იგი საჭირო საქმეს აკეთებს! (ცოტა ხნის შემდეგ) ერთი კია, მაღაზიაში უფრო ცოტას მომცემენ, ხელზე მხოლოდ 200 გერცხლის დოლარი მაქს, ეს არის ვისესხე. რაც მაქს, რასაკვირველია, ახალვე შეგიძლიათ წაიღოთ, თამბაქოს მარაგს გავყიდი და იმით გადავიხდი.

(იგი მოხუცების მიუღმულ ფულს ქალბატონ იანგს აძლევს.)

ქალბატონი იანგი. ოჰ, ფროილაინ შენ ტე, ეს დახმარება კი არა, სულზე მისწრებაა. მერედა, თქვენ იცით, ამ ქალაქში ზუნს მკვდარ მფრინავს ეძახდნენ, რადგან ყველა დარწმუნებული იყო, როგორც მკვდარს, ისევე მაგას არ შეუძლია ფრენაო.

შენ ტე. მფრინავის ადგილისათვის ჩვენ კიდევ გვჭირდება 300 გერცხლის დოლარი. უნდა რაღაც მოვიფიქროთ, ქალბატონო იანგ (ნელა.) მე ვიცნობ ისეთ კაცს, რომელსაც შეუძლია დამეხმაროს. ეს არის ის, ვინც ერთხელ უკვე დამეხმარა. მეტად არ მსურდა მისთვის მომეხმო, რადგან იგი ძალიან მკაცრი და ძალიან ეშმაკია. ნეტავი ეს იყოს უკანასკნელი. მაგრამ მფრინავმა უნდა იგრძნოს, ეს ნათელია.

(შორიდან ძრავის ხმაური იხმის).

ქალბატონი იანგი. ნეტავი ვისზედაც თქვენ ლაპარაკობთ ფულის შოვნა შეეძლოს! ხედავთ თქვენ, ეს არის დილის საფოსტო თვითმფრინავი, პეკინში მიფრინავს!

შენ ტე (გადაწყვეტილად). ხელი დაუქნიეთ, ქალბატონო იანგ! მფრინავი ნამდვილად დაგინახავთ! (იგი თავშალს უქნებს.) თქვენც დაუქნიეთ ხელი!

ქალბატონი იანგი (ხელს დაუქნებს). იცნობთ იმ მფრინავს?

შენ ტე. არა. ვიცნობ ვინც უნდა იფრინოს, რადგან უიმედობით შეპყრობილმა უნდა იფრინოს, ქალბატონო იანგ. ერთმა ხომ მაინც უნდა დაადწიოს თავი ყოველგვარ გაჭირვებას. ერთი ხომ მაინც უნდა ავიდეს ყველაზე მაღლა. (ხალხ.)

ჩემი ძვირფასი იანგ ზუნი ეურჩება დრუბელთ სამეფოს,

შმაგი გრიგალის მიუხედავად,

ცას გადასერავს,
და შორეული ქვეყნებიდან მეგობრებისთვის
იგი მეგობრულ ფოსტას მოიტანს.

ინტერმედია ფარდის წინ

შემოდის შენ ტკ; ხელში შუი ტას ნიღაბი და კოსტიუმი უჭირავს, მდერის.
სიმღერა ღმერთებისა და კეთილი ადამიანების უმწეობაზე
ჩვენს ქვეყანაში
ძალა არ შესწევს, რომ კეთილმა სიკეთე თვისოს.
მხოლოდ ძლიერის მხარდაჭერით
მას შეუძლია დაამტკიცოს სიკეთე თვისი.
კეთილი კაცი ვერასოდეს დაგეხმარება
და ამ საქმეში თვით ღმერთები უძლურებია.
რატომ არა აქვთ ნეტავ ღმერთებს ნაღმსატყორცნები,
ტანკი, ქვემეხი, ხომალდი და ყუმბარმზიდები.
რათა მოესპოთ ბოროტება ჩვენ საოცნებოდ,
ჩვენც და ღმერთებიც ვიქნებოდით გულდამშვიდებით.

(იგი შეი ტას კოხტიშვილს იცვამს და რამდენიმე ნაბიჯს მასავით გადააღვაძეს.)

არ შესწევს კეთილ ადამიანებს
დიდხანს დარჩენა სიკეთის გზაზე,

ცარიელ თევზებს დაგეშილი ბრბო შესევია,
დიახ, ღმერთების მცნებანი და ქადაგებანი
არა შველიან მშიურ კუჭს და უქონელობას.

რად არ ჩნდებიან ჩვენს ბაზრებში ნეტავ ღმერთები?!

უხვად დოვლათი დაარიგონ მომლიმარ სახით,
პური და ლვინო გვქონდეს ძმობის შემაერთები
და ერთმანეთის სიყვარულით ცხოვრობდეს ხალხი.

(იგი შეი ტახ ნიღაბს გაიკეთებს და მის ხმაზე განაგრძობს სიძლერას.)

მცირე ულუფაც რომ ირგუნო, საჭიროა დიდი სიმკაცრე,
რომლის ძალასაც ეყრდნობიან სახელმწიფონი.

თუკი თორმეტი არ გასრისეს
მეცამეტე გაჭირვებულს არ ეშველება.
რატომ არ ბჭობენ სამართალზე ღმერთები ცაში,
ღმერთები ამდენ მოუთმენელს ითმენენ რატომ,
ტანკსა და ქვემეხს თუ კეთილებს მისცემდნენ, მაშინ
გაიხარებდა ქვეყანაზე სიკეთე მარტო.

5

თამბაქოს მაღაზია

მაღაზიის დახლს იქით შეი ტა ზის და გაზეთს კითხულობს. იგი ყურადღებას არ აქცევს შინს, რომელიც ასუფთავებს და თან ლაპარაკობს.

შინი. ასეთი პატარა მაღაზია სწრაფად გაჩანაგდება, თუკი უბანში ნამდვილად გავრცელდა ხმა. ამაში შეგიძლიოთ მენდოთ. დროა, თქვენ, როგორც წესიერმა კაცმა, ფარდა ახადოთ ფროილაინისა და ყვითელი ქუჩაბანდელი იანგ ზუნს შორის არსებულ ბნელ აფიორას. ნუ დაგავიწყდებათ, რომ ბატონმა შუ ფუმ, ჩემს პირდაპირ მცხოვრებმა დალაქმა, რომელიც თორმეტ სახლს ფლობს და მხოლოდ მოხუცი ცოლი ჰყავს, სწორედ გუშინ ქებით მოიხსენია და გადაკრული სიტყვა მითხრა ფროილაინის შესახებ. ის კი არადა, შენ ტეს ეკონომიკური მდგომარეობაც შეუტყვია. ვფიქრობ ეს არის ნამდვილი სიმათიის დამადასტურებელი. (რაღაც შინს პასუხს არავინ გახვევებ, ბოლოს იგი ვედროს აიღებს და გადის.)

ზუნის ხმა. (გარედან). ეს არის ფროილაინ შენ ტეს მაღაზია?

შინის ხმა. დიახ, ეს ისაა. მაგრამ დღეს აქ მისი ბიძაშვილია.

(შეი ტა შენტესებური ნაბიჯებით მიირბენს ხარჯეთან და სურს თმა შეისწოროს. ხარჯები შენიშნავს, რომ შეცდა. იგი წენარი სიცილით შემობრუნდება. შემოდის იანგ ზუნი. მას ცნობისმოყვარეობით შეპყრობილი შინი მოჰყვება. იგი ზუნს გვერდს აუვლის და დახლები შევა.)

ზუნი. მე იანგ ზუნი ვარ. (შეი ტა წელში მოხრილი მიესალმება.) შენ ტე აქ არის?

შეი ტა. არა, აქ არ გახლავთ.

ზუნი. თქვენ გეცოდინებათ ჩვენ რა დამოკიდებულებაში ვართ. (იგი მაღაზიას თვალს მოავლებს.) კარგი მაღაზიაა. მე კი დარწმუნებული ვიყავი შენ ტე ტრაბახობდა. (იგი კმაყოფილი იყერება უკონებელი და ფაიფურის ქოთხებში.) ადამიანო, მე კვლავ ვიფრენ! იგი სიგარას იღებს, ხოლო შეი ტა ცეცხლს მოუკიდებს. თქვენ როგორ ფიქრობთ, შევძლებთ ჩვენ მაღაზიიდან 300 ვერცხლის დოლარის გამოწურვას.

შეი ტა. შემიძლია გპითხოთ. თქვენ იქნებ განზრახვა გაქვთ მაღაზია ახლავე გაყიდოთ?

ზუნი. ჩვენ რა, 300 ვერცხლის დოლარი ნაღდად გვექნება?

(შეი ტა უარის ნიშანი თავს გააქნევს.)

შუი ტა. ნამდვილად თავაზიანად მოიქცა, 200 ვერცხლის დოლარი რომ იმწუთსავე გააჩინა. მაგრამ 300 ვერცხლის დოლარის გარეშე, რომელიც იმ ფულს აკლია, არაფერი გამოვა. ალბათ იგი ოდნავ აჩქარდა, როცა ფულს დაგპირდათ. შეიძლება ამას მაღაზიაც შეეწიროს. ნათქვამია: აჩქარებითა სოფელი არავის მოუჭამია.

ზუნი. ფული ან ახლავე უნდა ვიშოვო, ანდა აღარასოდეს აღარ დამჭირდება. გოგონები არ ეყუთვნიან მათ რიცხვს, რომლებიც გაცემაზე დიდხანს ფიქრობენ. კაცები ვართ და ჩვენს შორის დარჩეს. ამ დრომდე შენ ტეს არაფერზე არ უყოფმანია.

შუი ტა. მართლა!

ზუნი. ესეც მხოლოდ მის სასარგებლოდ ლაპარაკობს.

შუი ტა. შემიძლია ვიცოდე, 500 ვერცხლის დოლარი რა საჭიროებისთვისაა განკუთვნილი?

ზუნი. ნამდვილად შეგიძლიათ. ვხედავ გსურთ კბილი მომისინჯოთ. პეკინელ ანგრის მმართველს, რომელსაც საფრენოსნო სკოლიდან გმეგობრობ, თუკი 500 ვერცხლის დოლარს მივართმევ, შეუძლია ადგილი გამიჩინოს.

შუი ტა. მერედა ასეთი თანხა უზომოდ ბევრი არაა?

ზუნი. არა, იმ კაცმა ერთ-ერთ მფრინავს საქმეში დაუდევრობა უნდა დასწამოს, მრავალრიცხვანი ოჯახი ჰყავს და ამიტომ ზედმიწევნით ბეჯითად ასრულებს სამუშაოს. გამიგეთ? სხვათა შორის, მე საიდუმლოდ გითხარით და საჭირო არაა შენ ტემ იცოდეს.

შუი ტა. იქნებ მართლაც ასე სჯობდეს, მხოლოდ ერთი რამ მინდა ვიცოდე: ანგარის მმართველი მომავალ თვეში თქვენ ხომ არ გაგყიდით?

ზუნი. მე არა. დაუდევარი არ ვიქნები. საკმაო ხანია უადგილოდ დავდივარ.

შუი ტა (თავს დაუქნებ). მშიერი ძაღლი უფრო ჩქარა ეწევა ურემს შინისაკენ. (იგი რამდენიმე ხანს გამომცდელად უუწერებს ზუნს.) პასუხისმგებლობა ძალიან დიდია. ბატონო ინაგ ზუნ, თქვენ ნათესავისაგან მოითხოვთ, რომ მან თავისი პატარა ქონება

და ყველა თავისი მეგობარი ამ ქალაქში თქვენ განაცვალოთ, თავის ბედიც თქვენ განდოთ, ვფიქრობ, რომ თქვენ განზრახული გაქვთ შენ ტე ცოლად შეირთოთ?

ზუნი. ამისათვის მზადა ვარ.

შუი ტა. მერედა, დასანანი არაა, რამდენიმე ვერცხლის დოლარისათვის მაღაზია ქარს გაატანოთ? ყოველთვის ცოტას მიიღებთ იმაში, რისი სწრაფად გაყიდვაც გსურთ. 200 ვერცხლის დოლარით, რომელიც თქვენ ხელთ გაქვთ, ნახევარი წლის ბინის ქირას გადაიხდით. ნუთუ თქვენ არ გხიბლავთ ის ამბავი, რომ საშუალება გეძლევათ თამბაქოს საწარმოს გაუძლვეთ?

ზუნი. მე? განა მფრინავი იან ზუნი დახლში უნდა დაინახონ: „მაგარი სიგარეტი გნებავთ თუ რბილი, ღრმად პატივცემულო ბატონო?“ ეს იანგ ზუნის საქმე არაა, ყოველშემთხვევაში ამ საუკუნეში მაინც.

შუი ტა. ნება მიბოძეთ გკითხოთ ფრენოსნობა საქმოსნობა არის?

ზუნი (ჯიბიდან *წერილს ამოიღებს*). ბატონო მე თვეში 250 ვერცხლის დოლარს მივიღებ! თქვენ თვითონვე შეხედეთ წერილს, მარკაც აქვს და პეკინის ბეჭედიც არტყია.

შუი ტა. 250 ვერცხლის დოლარი? ეს ძალიან ბევრია.

ზუნი. თქვენ ფიქრობდით, ტყუილუბრალოდ დაგფრინავ?

შუი ტა. როგორც ჩანს, ადგილი კარგია. ბატონო იანგ ზუნ, ჩემმა ნათესავმა დამაგალა, მფრინავის ადგილის მიღებაში, რაც თქვენთვის ყველაზე მთავარია, დაგეხმაროთ. ჩემი ნათესავის თვალსაზრისიდან გამომდინარე, მე ვერავითარ დამარწმუნებელ საფუძველს ვერ ვხედავ, რომ მან თავის გულის კარნას არ მისდიოს. მას სრული უფლება აქვს ეზიაროს სიყვარულის სიხარულს. მზადა ვარ, ყველაფერი, რაც აქ არის, ფულად ვაქციო. აგერ სახლის მეპატრონე ქალბატონი მი ტჩიუ მოდის, ვაჭრობის თაობაზე რჩევა უნდა ვკითხო.

სახლის მეპატრონე ქალი (*შემოდის*). გამარჯობა ბატონო შუი ტა. თქვენ, ცხადია, კარგად იცით, ბინის გადასახადზე მოგაკითხეთ, რომლის ვადა ზეგ თავდება.

შუი ტა. ქალბატონო მი ტჩიუ ისეთი ვითარება შეიქმნა, რომ საეჭვო გახდა ჩემი ნათესავი მაღაზიის პატრონობას შეძლებს თუ არა. შენ ტემ გათხოვება გადაწყვიტა და მომავალ საქმროს (იგი იანგ ზუნს წარადგვენს.) – ბატონ იანგ ზუნს, იგი პეკინში თან მიჰყავს. იქ კი მათ სურთ ახალ ცხოვრებას ჩაუყარონ საფუძველი. თუ ჩემს თამბაქოში საკმარის ფულს მივიღებ, ვყიდი.

სახლის მეპატრონე ქალი. მერედა რამდენი გსურთ?

ზუნი. 300. მხოლოდ ამწუთსავე მაგიდაზე დააწყვეთ.

შუი ტა (სწრაფად). არა, 500!

სახლის მეპატრონე ქალი. (ზუნს) იქნებ შევძლო, როგორმე ხელი მოგიმართოთ, რა დირდა თქვენი თამბაქო?

შუი ტა. ჩემმა ნათესავმა ამისთვის ერთხელ 1000 ვერცხლის დოლარი გადაიხადა, ხოლო გაყიდვით ძალიან ცოტა გაყიდა.

სახლის მეპატრონე ქალი. 1000 ვერცხლის დოლარი! თქვენი ნათესავი რა საკვირველია, მოუტყუებიათ. ერთ რაღაცას გეტყვით: მთელი მაღაზიისათვის 300 ვერცხლის დოლარს გავიმუტებ თუკი თქვენ ზეგ აქედან აიბარგებით.

ზუნი. ჩვენ ამას გავაკეთებთ! როდის, შე ძველო შენა!

შუი ტა. ძალიან ცოტა!

ზუნი. საკმარისია!

შუი ტა. სულ ცოტა, 500 მაინც მინდა მივიღო.

ზუნი. რისთვის?

შუი ტა. ნება მიბოძეთ, რომ ჩემი ნათესავის შეყვარებულს რამდენიმე სიტყვა ვუთხრა. (ზუნს გვერდით გაიხმობს.) რაც აქ თუთუნია, მოხუც ცოლ-ქმართან 200 ვერცხლის დოლარად არის დაგირავებული, ის ფული თქვენ გუშინ გადმოგცეს.

ზუნი (ყოყმანით). დაგირავების თაობაზე რაიმე ხელწერილი თუ არის გაცემული.

შუი ტა. არა.

ზუნი (სახლის მეპატრონე ქალებ, პატარა პაუზის შემდეგ.) ჩვენ შეგვიძლია 300 კერცხლის დოლარად დაგითმოთ.

სახლის მეპატრონე ქალი. მაგრამ მე მსურს ვიცოდე, მაღაზიას რაიმე ვალი ხომ არა აქვს.

ზუნი. უპასუხეთ.

შუი ტა. მაღაზიას არავითარი ვალი არა აქვს.

ზუნი. 300 კერცხლის დოლარს როდის მივიღებთ?

სახლის მეპატრონე ქალი. ზეგ. მანამდე შეგიძლიათ კიდევ მოიფიქროთ. თუ თქვენ ერთ თვეს მოთმინეთ და მაღაზიას არ გაყიდით, კიდევ ივაჭრებთ და უფრო მეტ ფულს ამოქაჩავთ, მე 300 კერცხლის დოლარს გიხდით და ამასაც მხოლოდ იმიტომ ვაკეთებ, რომ სიკეთე მსურს ვთესო, განსაკუთრებით მაშინ, როცა ლაპარაკია ორ ახლგაზრდა შეუვარებულზე.

(გადის)

ზუნი (მიაძახებს). თანახმა ვართ! ყუთები, ქოთნები და პატარა ტომრები, ყველაფერი 300 კერცხლის დოლარად წაიღეთ და ტანჯვასაც ბოლო მოედება. (**შუი ტას.**) ზეგამდე რომ სხვა ვინმემ მეტი შემოგვთავაზოს? მაშინ შეგვიძლია ის 200 კერცხლის დოლარი მოხუცებს უკან დავუბრუნოთ.

შუი ტა. ასეთ მოკლე დროში ვერასგზით. 300-ზე მეტს, რაც მიტჩიუმ შემოგვთავაზა, ერთ ვერცხლის დოლარსაც ვერ მივიღებთ. პირველი ხანისათვის ორ კაცს რომ სამგზავრო ეყოფა, იმდენი ფული თუ მაინცა გაქვთ?

ზუნი. ნამდვილად მაქვს.

შუი ტა. ნამდვილად გაქვთ?

ზუნი. ქვას გავხეთქავ და საიდანმე გავაჩენ, მოპარვაც რომ დამჭირდეს!

შუი ტა. აქ, ასეა ხომ, ეს თანხაც საიდანდაც უნდა გააჩინო?

ზუნი. თავს ნუ იცხელებ ფიქრით, ძმობილო, პეკინამდე როგორმე ჩავალწევ.

შუი ტა. მაგრამ ორი ადამიანისათვის არც ისე იაფი იქნება.

ზუნი. ორი ადამიანისათვის? გოგოს აქ ვტოვებ, პირველ ხანებში ჩემთვის იგი მხოლოდ მძიმე ტვირთი იქნება.

შუი ტა. გასაგებია.

ზუნი. რას მომჰგერებისართ, თითქოს არასოდეს გინახავართ? საბანი როგორც გაგწვდება, ისე უნდა დაიხურო.

შუი ტა. მერედა, ჩემმა ნათესავმა რითიდა უნდა იცხოვროს?

ზუნი. თქვენ ვერაფრით ვერ დაეხმარებით?

შუი ტა. ვეცდები. (პაუზა.) ძალიან კარგი იქნება, 200 ვერცხლის დოლარს ახლავე თუ დამიბრუნებთ, ბატონო იანგ ზუნ, და აქ იდოს, ვიდრე პეკინის 2 ბილეთს არ მაჩვენებთ.

ზუნი. ძვირფასო ცოლის ძმავ, ძალიან კარგი იქნება, თუ ჩვენ საქმეში ცხვირს არ ჩაჰყოფთ.

შუი ტა. ფროილაინ შენ ტემ...

ზუნი. მშვიდად შეგიძლიათ მანდოთ ის გოგონა.

შუი ტა. სულ ადვილი შესაძლებელია მაღაზიის გაყიდვა არც ისურვოს როცა გაიგებს...

ზუნი. მაშინაც ისურვებს.

შუი ტა. მე რომ წინააღმდეგი ვიყო, არ გეშინიათ?

ზუნი. ძვირფასო ბატონო?

შუი ტა. ჩანს გავიწყდებათ, რომ შენ ტე ადამიანია და გონება აქვს.

ზუნი (გამხიარულებული). როცა ზოგიერთი ადამიანი ქალთა სქესის პეთილგონიერებასა და გავლენაზე რწმენას გამოთქვამს, ყოველთვის განცვიფრებული კრჩები. გაგიგონიათ კი, თუნდაც ერთხელ სიყვარულის ძალისა, ანდა ხორცის ძახილის შესახებ? თქვენ შენ ტეს გონების იმედი გაქოთ? მას არავითარი გონება არ გააჩნია! ცხოვრება მკაცრად მოექცა იმ საწყალ არსებას! საკმარისია მხარზე ხელი დავადო და ვუთხრა, ჩემთან წამოდი-მეთქი, რომ ჩემი ხმა ზარების რეკვასავით ჩაესმას და შემდეგ საკუთარი დედაც ვეღარ იცნოს.

შუი ტა (დაღლილი). ბატონო იანგ ზუნ!

ზუნი. ბატონო... რა გქვიათ თქვენ?

შუი ტა. ჩემი ნათესავი თქვენი ერთგულია, რადგან...

ზუნი. იმიტომ არის ერთგული, რომ მის მკერდს ვეალერსები? ერთხელ და სამუდამოდ დაიხსომე! (იგი ერთ სიგარას კიდევ იღებს, რამდენიმე ცალს ჯიბული იღებს და ბოლოს მთელ უკოს ამოიხრის იღლიაში.) შენ ტესთან ცარიელი ხელით არ მიხვალ: ქორწინება ძალაში რჩება. ამიტომ შენ ტემ მომიტანოს 300 ვერცხლის დოლარი, ანდა შენ მომიტანე, ან იმან ან შენ! (გადის.)

შინი. (საკუჭნაოდან თავს გამოყოფს). ძალიან უსიამოვნო პიროვნებაა! მერედა, მთელმა ყვითელმა ქუჩამ იცის, რომ გოგონა გამოჭერილი ჰყავს.

შუი ტა (ყვირილით). მაღაზიამ ჭირი მოგჭამა! იანგ ზუნსაც ადარ უყვარს! ყველაფერი გაცამტვერდა, დავიღუავ! (იგი დამწყვდებული მხეცივით აქეთ-იქით აწყდება და ერთსა და იამვებ გაიძახის) „მაღაზამ ჭირი მოგჭამა!“ ბოლოს უცებ გაჩერდება და შინს მიძართავს.) „შინ, თქვენ წყალსაწრებ თხრილში გაიზარდეთ, მეც აგრეთვე ჩვენ ქარაფშუტები ვართ არა! როცა უხეშობა არის საჭირო, განა უხეშობა გვაკლია? არა! მე მზადა ვარ, თქვენ კისერში გწვდეთ და იმდენხანს განჯლრიოთ, ვიდრე არ ამოაფურთხებთ მონეტას, რომელიც მე მომპარეთ, თქვენ ეს იცით. საშინელი დრო დადგა, ეს ქალაქი კი არა, ჯოჯოხეთია, მაგრამ ჩვენ ციცაბო კედელზე ზევით მივფოფხავთ. ამ დროს რომელიმე ჩვენთაგანს უბედურება ეწვევა:

მას ვინმე შეუყვარდება ეს საკმარისია დაღუპვისათვის. უბრალო სისუსტე და, აღარ იარსებგბს ქვეყნად, როგორ უნდა გავთავისუფლდეთ ყოველგვარი ამ სისუსტისაგან, რომელსაც სიყვარული პქვია? ეს საერთოდ შეუძლებელია! ეს ძალიან ძვირად ფასობს. მაგრამ, ერთი მითხარით, განა შეიძლება სულ ასე თვალებდაცეცხბული იცხოვრო? რას პგავს ეს, ეს რა ქვეყნაა?

ტრფობის ალერსი დახრჩობაში გადადის შემდეგ,

სასიყვარულო ამოსუნთქვა გადაიქცევა შიშის ყვირილად.

იქაურობას ქორები რად დასტრიალებენ?

იქ ერთი ქალი პაემანზე მიეშურება!

შინი. ვფიქრობ, უკეთესი იქნება, ახლავე დალაქი მოვიყვანო. თქვენ მას უნდა მოელაპარაკოთ. პატიოსანი კაცია. თქვენი ნათესავისთვის დალაქი ყველაზე უფრო შესაფერისია.

(რადგან პასუხი არავინ გახცა, იგი სირბილით მიღის. ვიდრე ბატონი შუ ფუ შემოვა, შუი ტა იხევ აქეთ-იქით აწყდება; შუ ფუხ შინი, მოხდევს, მის ნიშანზე იგი უკან იხევს.)

შუი ტა. (შესახვედრად მიეშურება). ძვირფასო ბატონო, ყურმოკრულად ვიცი, რომ თქვენ ჩემი ნათესავი ქალი მოგწონთ. თავი დავანებოთ ახლა ყოველგვარ ზრდილობას, მოკრძალებას, ყველაფერი ეს გვერდზე გადავდოთ, რადგან ფროილაინი ამ წუთში უდიდეს საფრთხეშია ჩავარდნილი.

ბატონი შუ ფუ. ოპო!

შუი ტა. რამდენიმე საათის წინ ჩემი ნათესავი ჯერ კიდევ მაღაზიის მფლობელი გახდა, ახლა სხვა არაფერია, თუ არა მათხოვარი. ბატონო შუ ფუ, ამ მაღაზიამ ჭირი მოგჭამათ.

ბატონი შუ ფუ. ბატონო შუი ტა, ფროილაინ შენ ტეს მომხიბლაობა მისი მაღაზიის სიკეთით კი არაა გამოწვეული, არამედ მისი გულის სიკეთით. სახელი, რომელსაც

ეს უბანი ფროილაინს უწოდებს, ყველაფრის მეტყველია: ქალაქის გარე უბნის ანგელოზი!

შუი ტა. ძვირფასო ბატონო. ეს სიკეთე ჩემს ნათესავს ერთადერთი დღის მანძილზე 200 ვერცხლის დოლარი დაუჯდა! ბოლო უნდა მოედოს ასეთ რამეს.

ბატონი შუ ფუ. ნება მიბოძეთ, რომ სხვა აზრი გამოვთქვა: სიკეთეს სწორედ ახლა გაეხსნას გზა. ფროილაინის ნატურა ასეთია, სიკეთეს სჩადის, რა მოსატანია ოთხი კაცის საჭმელი, ამ სურათს ყოველ დილით გულაჩილებული ვუყურებ! რატომ არ უნდა გამოკვებოს მან თუნდაც ოთხასი სული? მე ყური მოვკარი, შენ ტკ, თურმე თავს იმტვრევს, იქნებ როგორმე რამდენიმე უსახლკაროს თავშესაფარი მისცეს. სასაკლაოს უკან მდებარე ჩემი სახლები ცარიელია. ის სახლები შენ ტქს გამგებლობაში გადამიცია და. ა. შ. და ა. შ. ბატონო შუი ტა, იმედი უნდა ვიქონიო თუ არა, რომ ასეთი იდეები, რომლებიც უკანასკნელი დღეების მანძილზე აზრად მომივიდა, ფროილაინი შენ ტქს ყურადღების დირსი გახდება?

შუი ტა. ბატონო შუ ფუ, იგი ასეთ მაღალ აზრებს აღტაცებით მოისმენს.

(პოლიციელის თანხლებით შემოდის განგი, ბატონი შუ ფუ თაროების შესამოწმებლად შებრუნვდება.)

განგი. ფროილაინ შენ ტკ არ არის?

შუი ტა. არა.

განგი. მე მეთულუხე განგი გარ. თქვენ ბატონო შუი ტა ბრძანდებით, ხომ?

შუი ტა. სავსებით მართალია. გამარჯობა, განგ.

განგი. შენ ტქს მეგობარი გარ.

შუი ტა. ვიცი, რომ თქვენ შენ ტქს უძველესი მეგობართაგანი ხართ.

განგი (პოლიციელი). ხედავთ? (შუი ტას) ჩემი ხელის თაობაზე მოვედი.

პოლიციელი. ხელი მოტეხილია, ეს უკვე ნამდვილია.

შუი ტა (*სწრაფად*). ვხედავ, ხელის გადახვევა გსურთ.

(გვერდით ოთახიდან თავშალი შემოაქვე და ვანგ ესვრის.)

განგი. მაგრამ ეს ხომ მთლად ახალი თავშალია?

შუი ტა. შენ ტეს იგი უკვე აღარ სჭირდება.

განგი. შენ ტემ ეს თავშალი იმიტომ იყიდა, იქნებ ვიღაცას მოვეწონო.

შუი ტა. როგორც გამოირკვა, უკვე აღარ არის საჭირო;

განგი (*თავშალს ხელზე შემოიხვევს*). შენ ტე ჩემი ერთადერთი მოწმეა.

პოლიციელი. მგონი თქვენი ნათესავი შესწრებია, დალაქმა შუ ფუმ თმის დასახვევი მაშით მეთულუხე რომ სცემა. იცით ამის თაობაზე რაიმე?

შუი ტა. მე მხოლოდ ის ვიცი, რომ ჩემი ნათესავი თვითონ არ იყო ადგილზე. როცა ეს პატარა შემთხვევა მოხდა.

განგი. ეს გაუგებრობაა! ჯერ შენ ტე მოვიდეს და ყველაფერს ფარდა აეხდება. იგი ყველაფერს დაამოწმებს, სადაა შენ ტე?

შუი ტა (*სერიოზულად*). ბატონო ვანგ, თქვენ ჩემი ნათესავის მეგობარი ყოფილხართ. ჩემს ნათესავს სწორედ ახლა დიდი საზრუნავი გაუზიდა. იგი სულით ხორცამდე გაძარცვეს. მომავალში მან პარაზინტელა სისუსტეც კი აღარ უნდა გამოიჩინოს. დარწმუნებული ვარ თქვენ არ ისურვებთ, რომ საბოლოოდ მან ყველაფერი დაკარგოს, თუკი ცრუ მოწმედ დაუდგება ვინმეს.

განგი (*დაბრულად*). მაგრამ მე სწორედ მისი რჩევით წავედი მოსამართლესთან.

შუი ტა. გეგონათ მოსამართლე ხელს მოგირჩენდათ?

პოლიციელი. არა, მაგრამ მოსამართლე დალაქს ფულს გადაახდევინებდა. (ბატონი შუ ფუ შემობრუნდება.)

შუი ტა. ბატონო ვანგ, წესადა მაქვს ჩემი მეგობრების ჩეუბში არ ჩავერიო.

(შეი ტა მდაბლად თავს დაუკრავს ბატონ შე ფუს, შე ფუს ახევე თავის დაკვრით მიესალმება.)

განგი (ხელზე შემოხვეულ თავშალს მოიძრობს და უკან მიხვეჭს, ნადვლიანად). გასაგებია.

პოლიციელი. მგონი, შემიძლია წავიდე. ტყუილის თქმით უსამართლობა ჩაიდინე, და ისიც, წესიერი კაცის მოტყუება განიზრახე. შემდეგისათვის საჩივარზე ცოტა ფრთხილად იყავი, ყმაწვილო, ბატონმა შე ფუმ თუ არ შეგიცოდა, შეიძლება შეურაცყოფისათვის ციხეში მიგაბრძანონ. ახლა კი აქედან მოუსვი! (ორიგინი გადიან.)

შუი ტა. ბოდიშს ვიხდი ამ შემოხვევის გამო.

ბატონი შუ ფუ. მიპატიებია. (სწრაფად.) „იმ ვიდაცის“ საქმემ (იგი თავშალზე მიუთითებს.) ნამდვილად ჩაიარა? სულ დამთავრდა?

შუი ტა. სრულიად ცნობილია, რა კაციც არის. თუმცა დროა საჭირო. ვიდრე შენ ტეს ჭრილობა მოუშუმდება.

ბატონი შუ ფუ. სიფრთხილესა და წინდახედულებას გამოიჩენენ.

შუი ტა. სულ ახლი ჭრილობებია.

ბატონი შუ ფუ. შენ ტე სოფელში გაემგზავრება.

შუი ტა. რამდენიმე კვირით ყოველ შემოხვევაში შენი ტე მოხარული იქნება, ყველაფერზე წინასწარ ისეთ ვინმესთან მოილაპარაკოს, ვისი ნდობაც მას შეეძლება.

ბატონი შუ ფუ. პატარა ვახშამზე, ასევე პატარა, მაგრამ კარგ რესტორანში.

შუი ტა. საიდუმლო ვითარებაში. ვჩეარობ ჩემს ნათესავს ყველაფერი შევატყობინო. იმედია გონიერებას გამოიჩენს. იგი ძალიან შეშფოთებულია მაღაზიაზე ფიქრით, რომელსაც დმერთების საჩუქრად თვლის. რამდენიმე წუთით მოითმინეთ! (გვერდით ოთახში გადის.)

შინი (თავს გამოჰყოფს). შეიძლება მოგილოცოთ?

ბატონი შუ ფუ. შეიძლება, ქალბატონო შინ. დღესვე აუწყეთ ჩემი სახელით იმ ხალხს, რომლებიც შენ ტესთან თავშესაფარს ეძებენ, რომ სასაკლაოს უკან მდებარე სახლს ვუთმობ საცხოვრებლად.

(შინი ღრუჟვით თავს უკრავს.)

(ბატონი შუ ფუ წამოდგება, ხალხს მიმართავს). როგორ გგონიათ ჩემო ქალბატონებო და ბატონებო? შეიძლება მეტის გაკეთება? შეიძლება უფრო თავგანწირული იყო? უფრო გულისხმიერი? უფრო შორს მჭვრეტელი? პატარა ვახშამი! ამ დროს, საერთოდ, როგორ ვულგარულსა და უწმინდურს არ ფიქრობენ. და მაინც არაფერი მოხდება, არაფერი. არავითარი ხელის შეხება; ვითომ შემთხვევითაც კი, მაშინაც, როცა სამარილეს ასაღებად ხელს გავწევ. მხოლოდ იდების გაცვლა-გამოცვლას ექნება ადგილი. მაგიდაზე დადგმულ ყვავილებს შორის ორი სული ერთმანეთს იპოვის. კარგად გამახსენდა, თეთრი ქრიზანთემები. (ჩაინიშნავს.) არა, კაცი რომ გაჭირვებაში ჩავარდება, წიხლი არ უნდა დააჭირო. ის, რომ მას იმედები გაუცრუვდა, ამით შენ არ უნდა ისარგებლო. შეთავაზებული იქნება თანაგრძნობა და დახმარება, მაგრამ თითქმის უხმაუროდ. ცხადია, ეს მხოლოდ გამოხედვით იქნება საცნაური, გამოხედვით რომელიც შეიძლება სიტყვაზე მეტსაც ნიშნავდეს.

შინი. ყველაფერი სურვილის მიხედვით გაკეთდა, ბატონო შუ ფუ?

ბატონი შუ ფუ. ოპ, მხოლოდ და მხოლოდ სურვილის მიხედვით. შესაძლებელია ამ ადგილებში ცვლილებები მოხდეს. ის ვიდაცა პიროვნება თავიდან იქნება მოცილებული და მაღაზიაზე მისი პრეტენზიებიც ნაცარტუბად იქცევა. ზოგიერთებს, რომლებსაც არ შერცხვებათ და ამ ქალაქის უმანკო გოგონას შეურაცყოფას მიაყენებენ, მომავალში ჩემთან ექნებათ საქმე. რა იცით თქვენ იმ იანგ ზუნის შესახებ?

შინი. იგი არის ყველაზე ჭუჭყიანი, ყველაზე ზარმაცი...

ბატონი შუ ფუ. იგი არაფერია, იგი არ არსებობს, იგი ცოცხლებში არ წერია, შინ.

(შემოდის ზუნი)

ზუნი. რა ხდება აქ?

შინი. ბატონო შუ ფუ, გნებავთ, რომ ბატონ შუი ტას დავუძახო? მას არავითარი სურვილი არ ექნება, რომ აქ, მაღაზიაში უცხო ხალხი დაძრწოდეს.

ბატონი შუ ფუ. ფროილაინ შენ ტეს ბატონ შუი ტასთან დიდმნიშვნელოვანი მოლაპარაკებები აქვს, შეუძლებელია გავაწყვეტინოთ.

ზუნი. რაო, შენ ტე აქ არის? აქ შემოსული არც დამინახავს ნეტავი რა მოლაპარაკება აქვთ? უნდა მივიღო მონაწილეობა!

ბატონი შუ ფუ (*ზუნს გვერდით ოთახში არ შეუშეებს*). დაცდა მოგიხდებათ, ბატონო ჩემო, ვიცი ვინც ბრძანდებით. ნება მიბოძეთ გაცნობოთ, რომ ფროილაინ შენ ტე და მე მზადა ვართ ჩვენი ჯვრისწერა გამოვაცხადოთ.

ზუნი. რა?

შინი. თქვენ ეს გიკვირთ?

(*ზუნს გვერდით ოთახში გახვლა ხურც და დალაქს ჭიდაობას გაუმართავს, იქიდან შენ ტე გამოდის.*)

ბატონი შუ ფუ. ბოდიში, ძვირფასო შენ ტე. იქნებ თქვენ მაინც აუხსნათ.

ზუნი. რა ამბავია შენ ტე? შენ რა, ჭკუიდან ხომ არ შეიშალე?

შენ ტე (*ხუნთქვაშეკრული*). ზუნ, ჩემი ბიძაშვილი და ბატონი შუ ფუ შეთანხმდნენ, რომ მე ბატონი შუ ფუს იდებს ყურად ვიღებ, თუ როგორ დავეხმაროთ ამ უბანში მცხოვრებ ხალხს. (პუზა.) ჩემი ბიძაშვილი, ჩვენი ურთიერთობის წინააღმდეგია.

ზუნი. და შენ დათანხმდი?

შენ ტე. ჰო.

ზუნი. შენ მათ გითხრეს, რომ მე ცუდი კაცი ვარ?

(*შენ ტე დუმბა*).

ალბათ, მართლაც ასეთი ვარ, შენ ტე. ამიტომაც მჭირდებოდი. მე ერთი სულმდაბალი ადამიანი ვარ. უფრო, უსაქციელო. მაგრამ თავს არავის დავაჩაგვრინებ. შენ უბედურებაში იგდებ თავს, შენ ტე. (ზუნი შენ ტესთან ძირა. ხმადაბლა.) ერთი იმას შეხედე თვალები აღარა გაქვს? (შენ ტეს მხარზე ხელს დაადებს). საბრალო ქმნილებავ, შენ კიდევ უბედურება გაპლდა, რომ არ მოგიმატონ? ცოლქმრობა ანგარიშით? უჩემოდ ისინი პირდაპირ სასაკლაოზე წაგათრევენ. თვითონ თქვი, უჩემოდ შენ მათ წაჲყვებოდი?

შენ ტე.

ზუნი. იმ კაცს. რომელიც შენ არ გიყვარს!

შენ ტე.

ზუნი. ყველაფერი დაგავიწყდა? როგორ წვიმდა?

შენ ტე. არა.

ზუნი. ტოტი რომ გადამიჭერი, ერთი კათხა წყალი რომ მიყიდე, ფულს დამპირდი, რომ კვლავ ფრენა შემძლებოდა?

შენ ტე (კანკალით). რა გინდა?

ზუნი. ის, რომ ჩემთან ერთად წამოხვიდე.

შენ ტე. ბატონო შუ ფუ, ბოდიშს ვიხდი, მე ზუნთან ერთად უნდა წავიდე.

ზუნი. ჩვენ გვიყვარს ერთმანეთი, იცით თქვენ! (იგი შენ ტეს კართან მიიყვანს.) მაღაზიის გასაღებები სად გაქვს? (შენ ტე ჯიბიდან გასაღებს ამოიღებს და შინს გადახვებს.) კარის ზღრუბელზე დადეთ, როცა ყველაფერს მორჩებით. წავიდეთ, შენ ტე.

ბატონი შუ ფუ. მაგრამ ეს ხომ ძალადობაა! (ზურგიდან მიაყვირებს.) ბატონო შუი ტა!

ზუნი. ერთი იმას უთხარი, აქ ნუ ღრიალებს.

შენ ტე. გთხოვთ ჩემ ბიძაშვილს ნუ ეძახით, ბატონო შუ ფუ. ვიცი, იგი არ მეთანხმება, მაგრამ იმასაც ვგრძნობ, რომ მართალი არ არის. (*ხალხი.*)

მე მსურს მას გავყვა, ვიზედაც ვარ შეყვარებული.

არ მსურს ყველაფრის ანგარიშით ვიმზვრიო თავი,

არ მსურს ვიფიქრო, კარგია თუ ცუდია იგი,

არ მსურს ვიცოდე, ვუყვარვარ თუ არაფრად მაგდებს,

მე მსურს მას გავყვა, ვის ზედაც ვარ შეყვარებული.

ზუნი. ასეა ეს.

(ორივენი გადიან.)

ინტერვედია ფარდის წინ

საქორწინოდ მორთული შენ ტე ჯვრის დასაწერად მიდის, ხალხისკენ შემობრუნდება.

შენ ტე. საშინელი თავგადასავალი გადამხდა. როცა მხიარული და მოლოდინით აღსავსე კარებში გამოვედი, ქუჩაში ხალიჩებით მოვაჭრის ცოლი დამხვდა და კანკალით მიამბო, რომ მისი ქმარი ფულის გამო, რომელიც მე მასესხა, აღელვებისა და შიშისაგან ავად გამხდარა. ქალს პგონია ეშველება, თუკი ყოველ მიზეზგარეშე ფულს ახლავე უკან დავაბრუნებ. რასაკვირველია, დავპირდი. ქალი საოცრად სახეგაბრწყინებული იყო და თვალცრემლიანმა ყოველგვარი სიკეთე მისურვა, თან ბოდიშს მიხდიდა, რომ ვერც შენ ბიძაშვილს და ვერც ზუნს ვერ ვენდობითო. როცა ქალი წავიდა, ისეთმა შიშის ზარმა ამიტანა, იძულებული გავხდი, კიბეზე ჩამოვმჯდარიყავი, როცა გრძნობები კვლავ ამეშალა, იანგ ზუნის მკლავებს ისევ მივაშურე. ვერ გავუძელი იანგ ზუნის ხმასა და ალერსს. ავმა სიტყვამ, რაც მან შუიტას აკადრა, შენ ტეს ჭკუა ვერ ასწავლა. იანგ ზუნის მკლავებში რომ ვეფლობოდი, ვფიქრობდი: ღმერთებსაც ხომ სურდათ, რომ საკუთარი თავის მიმართაც კეთილი ვიყო.

არც სხვა დაღუპო, არც სხვას მისცე ნება დაგდუპოს,
ყველგან, ყველასთან სიკეთე თესო,
ესაა კარგი.

როგორ შემიძლია ასე უბრალოდ ორი კეთილი მოხუცის დავიწყება! ზუნმა, როგორც
პატარა ქარიშხალმა, ჩემი მაღაზია, და ამასთან ერთად ყველა ჩემი მეგობარი,
პეკინის მიმართულებით გააქროლა, მაგრამ იანგ ზუნი ცუდი კაცი არაა და მეც
ვუყვარვარ. ვიდრე მასთან ვარ, ცუდს არაფერს ჩაიდენს. ზუნს სურს დიდი და
ძლიერი იქოს და განსაკუთრებით გულქვა გამოჩნდეს. როცა ვეტყვი, რომ მოხუცებს
არ შეუძლიათ გადასახადის გადახდა-მეთქი, იგი ყველაფერს მიმიხვდება. უკეთესი
იქნება, თუ ზუნი ცემენტის ქარხანაში დაიწყებს მუშაობას, ვიდრე უკეთური
გზით მფრინავი გახდება. სიმართლე რომ ითქვას. მფრინაობა მისი უდიდესი
მისწრაფებაა. ნუთუ მეყოფა ძალა, რათა მასში სიკეთე გავაღვიძო? ახლა საქორწინო
გზაზე დამდგარს, შიშისა და სიხარულის გრძნობა ერთდროულად მეუფლება.

(სწრაფად გადის.)

ცალკე ოთახი ქალაქის რესტორნის იაფასიან რესტორანში

ოფიციანტი მექორწილეებს ღვინოს სთავაზობს. შენ ტეს ახლოს დგანან: ბაბუა,
რძალი, დიშვილი გოგონა, შინი და უმუშევარი, კუთხეში განმარტოებით ერთი ბონზა
დგას. წონ წამოწეული ზუნი დედამისს, ქალბატონ იანგს ელაპარაკება. ზუნს
სმოკინგი აცვია.

ზუნი. რაღაც უსიამოვნებანი მოხდა დედა. ესესაა შენ ტემ, სრულიად გულწრფელად
განმიცხადა, რომ ჩემი გულისთვის მაღაზიას ვერ გაყიდის. ვიღაცებებმა ვალის
დაბრუნება მოითხოვეს, სწორედ იმ 200 ვერცხლის დოლარისა, რომელიც შენ ტემ
მომცა. თანაც შენ ტეს ბიძაშვილმა მითხოა, რომ სესხების ხელწერილი საერთოდ
არ არსებობსო.

ქალბატონი იანგი. მერედა, შენ რა უპასუხე? რასაკვირველია შენ მისი ცოლად
შერთვა არ შეგიძლია.

ზუნი. შენ ტესთან ასეთ რამეზე ლაპარაქს არავითარი აზრი არა აქვს. იგი მეტისმეტად სქელშებლიანია. ბიძაშვილის მოსაყვანად კაცი გავგზავნებ.

ქალბატონი იანგი. კი მაგრამ, ბიძაშვილი არ იყო, დალაქზე რომ ათხოვებდა?!?

ზუნი. ის ჯვრისწერა მე ჩავშალე, დალაქი გზიდან ჩამოვიცილე. ბიძაშვილი მალე მიხვდება, რომ მაღაზიის საქმე წასულია, თუკი 200 ვერცხლის დოლარს არ დავაბრუნებ, მევალეები ხომ მაღაზიის კონფისკაციას მოახდენენ; მაგრამ მისთვის ისიც გასაგებია, რომ თუ 300 ვერცხლის დოლარს ვერ ვიშოვი, ადგილი დამეკარგება.

ქალბატონი იანგი. მე რესტორნის წინ შენ ტეს ბიძაშვილს დავუდარაჯდები. შენ კი საცოლესთან წადი, ზუნ!

შენ ტე (ღვინის დასხმის დროს ხალხს მიმართავ). არ შევმცდარვარ, ზუნს ცოლად რომ გავყევი. მას არაფრით არ გამოუხატავს იმედების გაცრუება. მიუხედავად იმისა რომ ზუნმა მძიმე ტრამვა მიიღო, როცა ფრენაზე უარი უთხრეს, იგი მაინც სავსებით მხიარულია, იმედს არ კარგავს, ძალიან მიყვარს ზუნი. (შენ ტე ზუნს თავის დაქნევით მოიხმობს.) ზუნ, საცოლესთან ჭიქა ჯერ კიდევ არ მიგიჭახუებია!

ზუნი. რისი სადღეგრძელო დავლიოთ?

შენ ტე. ჩვენი მომავლის.

(სვამები)

ზუნი. როცა სასიძოს სმოკინგის თხოვება აღარ დაჭირდება!

შენ ტე. მაგრამ საცოლის კაბა წვიმაში კიდევ მოხვდება!

ზუნი. ყველაფრის სადღეგრძელო იყოს. რაც ჩვენ გვსურს!

შენ ტე. რომ ყველაფერი სწრაფად შეგისრულდეს.

ქალბატონი იანგი. (ხიარულის დროს შინები). ჩემი შვილით აღფრთოვანებული ვარ. სულ იმას ვეჩიჩინებოდი, ვისაც კი ხელს დაადებ, ყველა ცოლად წამოგყვება – მეთქი. – რატომ? ჩემი შვილი მექანიკოსიც არის და მფრინავიც. მერედა, ახლა რას

მეუბნება? ცოლს სიყვარულით ვირთავ, ფული გადამწყვეტი არ არის, ეს ქორწინება სიყვარულითაა. (რძალხ.) ერთხელაც ხომ უნდა მომხდარიყო, ხომ მართალია? მაგრამ დედისთვის ძალიან ძნელია, ძალიან ძნელი. (ბონზას ხმამაღლა.) ნუ აჩქარდებით. თუკი თქვენ ცერემონიალისათვის იმდენივე დრო დაგჭირდებათ, რამდენ ხანსაც გასამრჯელოზე მევაჭრებით, მაშინ გასამრჯელო შესაფერისად გაიზრდება. (შენ ტეხ.) ჩვენ, რასაკვირველია, ცოტა კიდევ უნდა დავიცადოთ, ჩემო საყვარელო. ერთ-ერთი პატივსაცემი სტუმართაგანი ჯერ კიდევ არ მოსულა. (ყველას.) ბოდიშს ვიხდი, გეთაყვათ. (გადიხ.)

რძალი. სიამოვნებით მოითმენენ, ვიდრე დვინო არის. (ხედებიან.)

უმუშევარი. არსად არ გვაგვიანდება.

ზუნი (ხედუმრების წინ ხმამაღლა და ოხუცხობით). და ჯვრისწერის წინ, შენ კიდევ ერთი პატარა გამოცდა უნდა მოგიწყო. ეს სრულებითაც არ იქნება უსარგებლო გამოცდა, განსაკუთრებით მაშინ, როცა ასე სასწრაფოდ გადაწყვეტენ ქორწინებას. (ხედუმრებ.) წარმოდგენაც არა მაქვს როგორი ცოლი მარგუნა ბედმა. ეს ამბავი მოსვენებას მიკარგავს. შენ, მაგალითად, შეგიძლია სამი ჩაის ფოთლისგან ხუთი ფინჯანი ჩაი მოადუდო?

შენ ტე. არა.

ზუნი. ესე იგი, ჩაი არ მედირსება. შეგიძლია თუ არა ისეთ თივის ტომარაზე იძინო, მღვდლის ლოცვანის წიგნის ზომა რომაა?

შენ ტე. ორივემ?

ზუნი. მარტომ.

შენ ტე. მაშინ არა.

ზუნი. სასოწარკვეთილი ვარ, ეს როგორი ცოლი მარგუნა ბედმა.

(ყველანი იცინიან. შენ ტეს ზურგის უკან ქალბაზონი იანგი გამოჩნდება. იგი ზუნს მხრების აჩეზით ანიშნებს, რომ ხედუმარს, რომელსაც ველოდებით, არ ჩანხო.)

ქალბატონი იანგი (ძონზახ მიმართავს, რომელიც ხაათხ აჩვენებს). ასე რა გეჩქარებათ? ნუთუ რამდენიმე წამი არ შეგიძლიათ დაიცადოთ? ვუყურებ. სვამები, ეწევიან და არც არავინ ჩქარობს. (ქალბატონი იანგი ხტუმრებთან ჯდება.)

შენ ტე. კი მაგრამ ჩვენ ხომ უნდა მოვითათბიროთ, საქმეები როგორ მოვაწესრიგოთ?

ქალბატონი იანგი. ოო, დღეს არავითარი საქმეები, გეთაყვა! ეს ძალიან მოსაწყენს გახდიდა ზეიმს, ხომ ასეა?

(შემოხახვლების ზარი წკრიალებს. ყველანი კარს მიაშეგრდებიან, მაგრამ არავინ შემოდის).

შენ ტე. ზუნ, დედაშენი ვის ელოდება?

ზუნი. შენთვის ეს მოულოდნელი იქნება. რა მაგის პასუხია და შენი ბიძაშვილი, შუი ტა რას აკეთებს? ჩვენ ერთმანეთს კარგად გაფუგეთ. ძალიან საღად მოაზროვნე ადამიანია! თავიანი კაცია! რატომ არაფერს ამბობ?

შენ ტე. არ ვიცი, არ მინდა მასზე ვიფიქრო.

ზუნი. რატომ არ გინდა?

შენ ტე. რადგან შენ მასთან საერთო ენა მონახე. თუკი მე გიყვარვარ, მისი სიყვარული უკვე აღარ უნდა შეგეძლოს.

ზუნი. მაშინ სამ ეშმაკსაც წაუდია მისი თავი. ნგრევის ეშმაკს, ნისლის ეშმაკს და სათბობის ეშმაკს, დალიე ჯიუტო!

(იგი შემ ტე აიძულებს დალიოს.)

რძალი (შინე). აქ რაღაც საქმე კარგად ვერაა.

შინი. თქვენ სხვა რამეს ელოდით თუ.

ბონზა (შეკიცვა გადაწყვეტილებით მიუახლოვდება ქალბატონ იანგს, ხაათით ხელში). უნდა წავიდე ქალბატონო იანგ, დღეს კიდევ ერთ ქორწილს უნდა დავესწრო, ხოლო ხვალ დილიდან დასავლავებას.

ქალბატონი იანგი. თქვენ ფიქრობთ, ჩემთვის სასიამოვნოა, ამდენ ხანს რომ გაცდევინებთ? ჩვენ იმედი გვქონდა, ერთ დოქ დვინოს ვიკმარებდით. ხედავთ დოქი უკვე ძირამდე დაიყვანეს. (ხმამაღლა შენ ტეხ.) ვერ გამიგია, ძვირფასო შენ ტე, შენი ბიძაშვილი ასე დიდხანს რატომ გვალოდინებს?

შენ ტე. ჩემი ბიძაშვილი?

ქალბატონი იანგი. დიახ, ჩემო ძვირფასო, სწორედ იმას ველოდებით. მე ძველი ადათების მომხრე ვარ, პატარძლის ახლო ნათესავი ქორწილს უნდა ესწრებოდეს.

შენ ტე. თი, ზუნ, ეს 300 ვერცხლის დოლარის გამო?

ზუნი (შენ ტეს არ უყურებს). ხომ გესმის, რის გამოც. ქალბატონი ზუნი ძველი ადათების მომხრეა. მეც ვემორჩილები: თხუთმეტი წუთი კიდევ დაგუცადოთ და, თუ ამ ხანშიც არ მოვიდა, ჯანდაბას მისი თავი, მაშინ კი დაგიწყოთ!

ქალბატონი იანგი. თქვენ, ცხადია, ყველამ კარგად იცით, რომ ჩემი შვილი საფოსტო მფრინავის ადგილს მიიღებს. ჩემთვის ეს ძალიან სასიამოვნოა. ახლანდელ დროში საჭიროა, კარგი გამომუშავება გქონდეს.

რძალი. პეკინში იშოვა ადგილი, ხომ მართლია?

ქალბატონი იანგი. დიახ, პეკინში.

შენ ტე. ზუნ, დედაშენს უნდა უთხრა, რომ პეკინიდან არაფერი გამოვა.

ზუნი. შენი ბიძაშვილი ეტყვის, თუკი იგიც ისევე ფიქრობს, როგორც შენ. ჩვენ შორის დარჩეს: მე ასე არ ვფიქრობ.

შენ ტე. (შეშინებული). ზუნ!

ზუნი. როგორ მეჯავრება ეს სეჩუანი! მერედა, რა ქალაქია? იცი, როცა თვალებს ნახევრად მოვხუჭავ, აქაურები როგორ მესახებიან? თითქოს ისინი ცხენები არიან. ნაღვლიანად სწევენ კისრებს ზევით. ეს რა ლვის რისხვა დაგვატყდა თავსო? როგორ, ჩვენ უკვე ადარა ვართ საჭირო? რაო, ჩვენი დრო წავიდაო? ნეტავი ამ

ცხენებმა ქალაქში ერთმანეთი სასიკვდილოდ დაკბინონ! ოი, ნეტავი აქედან თავს დავაღწევდე!

შენ ტე. მაგრამ მოხუცებს დავპირდი, ფულს უკან დაგიბრუნებ მეთქი.

ზუნი. დიახ, ეს უკვე მითხარი. ჰოდა, რადგან ამგვარ სისულეებს სჩადიხარ, კარგია, რომ შენი ბიძაშვილი მოვა. დალიკ და საქმეების მოგვარება ჩვენ მოგვანდე! ჩვენ შველაფერს მოვუვლით.

შენ ტე (ხახობარკვეთილი). კი, მაგრამ ჩემ ბიძაშვილს მოსვლა არ შეუძლია!

ზუნი. ეს რას ნიშნავს?

შენ ტე. იგი უკვე აქ აღარ გახლავთ.

ზუნი. მერედა, შეგიძლია მითხრა, ჩვენს მომავალზე რას ფიქრობ?

შენ ტე. მე ვფიქრობ, შენ კიდევ გაქვს 200 ვერცხლის დოლარი. ხვალ ის ფული შეგვიძლია უკან დაგაბრუნოთ და თამბაქო შევინარჩუნოთ, რომელიც ბევრად უფრო ძვირად ფასობს, და ცემენტის ქარხანასთან გავყიდოთ, სხვაგვარად ჩვენ ნახევარი წლის ბინის ქირის გადამხდელები არა ვართ.

ზუნი. ეს დაივიწყე! სასწრაფოდ დაივიწყე, დაიკო! ესე იგი, მე ქუჩაში უნდა დავდგე და ცემენტის ქარხნის მუშებს თამბაქოზე ვევაჭრო. მე, იანგ ზუნი, მფრინავი! მაშინ უკეთესი იქნება, 200 ვერცხლის დოლარს თუ ერთ ლამეში გამოუყვან წირვას, ან არადა მდინარეში გადავუძახებ! შენი ბიძაშვილი მიცნობს. მასთან გავჩარხე საქმე, სამასს ქორწილზე მომიტანს.

შენ ტე. ჩემს ბიძაშვილს მოსვლა არ შეუძლია.

ზუნი. მე კი ვფიქრობ, შეუძლებელია არ მოვიდეს.

შენ ტე. სადაც მე ვარ, მას იქ ყოფნა არ შეუძლია.

ზუნი. როგორი საიდუმლოებითაა აღსავსე!

შენ ტე. ზუნ, შენ უნდა იცოდე, იგი შენი მეგობარი არაა. მე ვარ ის, ვისაც შენ უყვარსაარ. ჩემს ბიძაშვილს შეი ტას არავინ უყვარს. იგი ჩემი მეგობარია და არა ჩემი მეგობრის მეგობარი. იგი თანახმა იყო, რომ შენ მოხუცების ფული მიგეღო, რადგან პეკინში მფრინავის ადგილზე ფიქრობდი. მაგრამ 300 ვერცხლის დოლარს იგი ქორწილზე შენ არ მოგიტანს.

(თვალს თვალში გაუყრის). მან თქვა, პეკინამდე მხოლოდ ერთი ბილეთი გიყიდია.

ზუნი. დიახ, ეს გუშინ იყო, მაგრამ, აბა ერთი შეხედე, დღეს რისი ჩვენება შემიძლია! (გულის ჯიბიდან ორ ქაღალდს ნახევრად ამოაძრობს.) არაა საჭირო მოხუცმა დედამ იცოდეს. აი, ორი ბილეთი პეკინამდე, ჩემთვის და შენთვის, კიდევ ფიქრობ, რომ შენი ბიძაშვილი ქორწინების წინააღმდეგია?

შენ ტე არა, ადგილი კარგია. მაგრამ მე მაღაზია აღარა მაქვს.

ზუნი. შენი გულისთვის ავეჯი გავყიდე.

შენ ტე. ნუდარ ლაპარაკობ! ბილეთებსაც ნუდარ მაჩვენებ! თავზარდაცემული ვარ, ვგრძნობ სულ იოლად შემიძლია შენ წამოგყვე. მაგრამ ზუნ, შენ რომ 300 ვერცხლის დოლარი მოგცე, მაშინ მოხუცებს რაღა ვუყო?

ზუნი. მე რადას მიშვები? (პაუზა.) უკეთესია, დალიე! ალბათ წინდახედული ხარ, მე კი არ მინდა წინდახედული ცოლი. როცა ვსვამ, მაშინ კვლავ ვფრინავ. შენ კი, როცა დალევ, მაშინ იქნებ შეძლებისდაგვარად გამიგო.

შენ ტე. არ იფიქრო შენი არ მესმოდეს, ვიცი, შენ ფრენა გსურს, მე კი დახმარება არ შემიძლია.

ზუნი. „აგერ თვითმფრინავი, საყვარელო, მაგრამ მას მხოლოდ ერთი ფრთა აქვს!“

შენ ტე. ზუნ, პატიოსანი გზით პეკინში ადგილს ვერ ვიშოვით. ამიტომ მჭირდება 200 ვერცხლის დოლარი, რომელიც მე მოგეცი. ახლავე დამიბრუნე, ზუნ!

ზუნი. „ახლავე მომეცი ზუნ!“ კაცმა რომ თქვას, რას ლაპარაკობ თუ იცი? ხარ თუ არა ჩემი ცოლი, რომ მდალატობ, ნუთუ ვერ ხვდები? ჩემსა და შენს საბედნიეროდ, ჩემზე აღარაფერია დამოკიდებული, უპა შველაფერი გადაწყვეტილია.

ქალბატონი იანგი. (ცივად). ზუნ, დარწმუნებული ხარ, რომ პატარძლის ბიძაშვილი მოვა? რადგან არ გამოცხადდა, ადვილი შესაძლებელია, იგი ამ ქორწინების წინააღმდეგია.

ზუნი. რატომ ფიქრობ, ასე, დედა! ის და მე ერთი გული და ერთი სული ვართ. მე კარს ფართოდ გავაღებ, რათა მან იმავე წუთში მოგვძებნოს, როგორც კი აქ მოირბენს, იგი ხომ თავისი მეგობრის ზუნის მეჯვარე უნდა იყოს. (იგი კარისკენ მიდის და ფეხისკვრით გააღებს. შემდეგ ბარბაცით უკან ბრუნდება, ეტყობა ბევრი აქვს დალეული და კელავ შენ ტეს გვერდით ჯდება.) ჩვენ დაველოდებით. შენი ბიძაშვილი უფრო გონიერია, ვიდრე შენ. გენიალურად თქვა მან, სიყვარული ცხოვრებას ეკუთვნისო. რაც ყველაზე მთავარია, მან იცის, რას ნიშნავს ეს შენოვის. აღარც მაღაზია და აღარც გათხოვება!

(ელოდებიან.)

ქალბატონი იანგი. ახლა კი მოდის.

(ნაბიჯების ხმა ისმის და ყველანი კარს მიაშტერდებიან. ნაბიჯების ხმა მიწყდება.)

შინი. აქალმაყალი მოხდება. ვგრძნობ კიდეც და სუნიც მცემს. პატარძალი ქორწილს ელოდება, სიძე კი ბატონ ბიძაშვილს.

ზუნი. ბატონ ბიძაშვილს არ ეჩქარება.

შენ ტე. (წერარად). ოჰ, ზუნ!

ზუნი. აქ იჯდე ბილეთებით ჯიბეში და გვერდით ისეთი სულელი გყავდეს, რომელსაც თვლა არ შეუძლია! მე ვიცი, დადგება დღე, სახლში პოლიციას მოიყვანს, რათა 200 ვერცხლის დოლარი წამართვას.

შენ ტე (ხალხს). ცუდი ადამიანია, და უნდა მეც ცუდი გაგხდე. აგერ ვარ მე, ვისაც იგი უყვარს, იგი კი ბიძაშვილს ელოდება. მაგრამ ჩემს ირგვლივ ბედშავი ადამიანები სხედან: ბებრუხანა ავადმყოფი ქმრით, დარიბები, რომლებიც ხვალ ბრინჯისათვის კართან აიტუზებიან და ერთი უცნობი პეკინელი კაცი, რომელსაც თავისი ადგილის გარდა, არაფერი ახსოვს. ყველანი მე მფარველობენ, რადგან ყველას ჩემი იმედი აქვს.

ზუნი (*მინის დოქება არის მიშტერებული; დოქები დვინო ძირამდე დახულა.*) დვინიანი დოქი ჩვენი საათია. ჩვენ დარიბი ხალხი ვართ და თუკი სტუმრებმა დვინო დალიქს, მაშინ საათი სამუდამოდ გაჩერდება.

(*ქალბატონი იანგი ანიშნებს გაჩუმდით, რადგან კვლავ ნაბიჯების ხმა მოიხმის.*)

ოფიციანტი (*შემოდის*). ხომ არ მიბრძანებთ, ერთი დოქი დვინო კიდევ მოგიტანოთ ქალბატონო იანგ?

ქალბატონი იანგი. არა, მე ვფიქრობ, საკმარისია, დვინომ მხოლოდ ცოტათი უნდა შეგახუროს. ხომ ასეა?

შინი. ძვირიც იქნება.

ქალბატონი იანგი. ოფლად ვიღვრები, როცა დვინოს ვსვამ.

ოფიციანტი. მაშინ ნება მიბოძეთ, დანახარჯი მოგთხოვოთ?

ქალბატონი იანგი (*ყურს არ უგდებს*). ბატონებს ვთხოვ, ცოტა მოთმინება კიდევ იქონიონ, ნათესავი უკვე გზაშია. (*ოფიციანტი*) ზეიმში ხელს ნუ გვიშლი!

ოფიციანტი. ნება არა მაქვს; ვიდრე დანახარჯს არ გადაიხდით, აქედან გაგიშვათ.

ქალბატონი იანგი. მაგრამ მე ხომ მიცნობენ!

ოფიციანტი. გართალია.

ქალბატონი იანგი. გაუგონარია, დღევანდელი მომსახურება! რას იტყვი ამის შესახებ, ზუნ?

ბონზა. ნება მიბოძეთ გამოგემშვიდობოთ. (*ძედიდურად გადის*)

ქალბატონი იანგი (*დაუჭვებული*). ყველანი წყნარად ისხედით! რამდენიმე წუთში მღვდელი დაბრუნდება.

ზუნი. მოეშვი დედა, ბატონებო, მღვდლის წასგლის შემდეგ თქვენი დაკავება, უკვე აღარ შეგვიძლია.

რძალი. წავიდეთ ბაბუა

ბაბუა (ჯერ ჭიქას გამოხცლის). პატარძლის დღეგრძელობისა იყოს!

მშიშვილი (შენ ტე). ამისგან ნუ გეწყინებათ. გულით ფიქრობს ამას. მას თქვენ უყვარსართ.

შინი. ამას მე თავსლაფის დასხმას ვუწოდებ!

(სტუმრები კველანი გადიან).

შენ ტე მეც წავიდე ზუნ?

ზუნი. არა, შენ დაიცდი. (საქორწინო სამკაულოს იხე მოხწევებს, რომ სამკაული გვერდულად დაეკიდება). ეს რა, შენი ქორწილი არ არის? მე დაველოდები და მოხუცი დედაც დაელოდება. დედაჩემს ყოველ შემთხვევაში, მაინც იმედი აქვს, რომ შევარდენი ლრუბლებში ინავარდებს, ახლა კი დარწმუნებით შემიძლია გითხრათ, რომ ეს წმინდა უშაბათო კვირაში მოხდება, მაშინ დედაჩემი კარის წინ გამოვა და ჩემი თვითმფრინავი გრიალით გადაივლის სახლის თავზე. (ცარიელ სკამებს მიმართავს, თითქოს სტუმრები კიდევ იქ არიან.) ქალბატონებო და ბატონებო; რატომ შეწყვიტეთ მასლაათი? აქაურობა არ მოგწონთ? ქორწილი ცოტათი გადასწიეს, რადგან უახლოეს ნათესავს ელოდებიან და კიდევ იმისთვის, რომ პატარძალმა არ იცის, რა არის სიყვარული. თქვენ რომ გაგართოთ, სიძე ერთ სიმღერას გიმღერებთ.

(იგი მღერის.)

სიმღერა წმინდა უშაბათო კვირაზე

დარიბ ჭერქვეშ ვინც გაზრდილა

აკგანში აქვს ჩასმენილი;

როგორ დაჯდა ოქროს ტახტზე.

ღატაკ ქალის პირმშო შვილი...

როდის უნდა მომხდარიყო?!

ეს დღე იყო... და არ იყო.

პეთილს საქმე უფასდება,

წაცლიან მზაკვარს კისერს,

მაძღარსა და ყოფილ მშიერს

ერთი სუფრა ახალისებბს.

ერთი სუფრა გაშლილიყო

იყო, მაგრამ, რომ არ იყო.

წყალს ქვიშნარი აღმა მიაქვს,

ციო ბალახმა გადმოგვედა,

ყველა თავს დებს სიკარგეზე,

მიწა იქცა სამოთხედა...

ყველას გული დამტკბარიყო...

უშაბათო კვირა იყო.

ამ წმინდა დღეს მფრინავი ვარ

და შენ კიდევ გენერალი,

სამუშაოს შოვნა არ ჭირს,

მშვიდად ცხოვრობს ყველა ქალი.

როდის უნდა მომხდარიყო?!

ეს დღე იყო... და არ იყო.

ამ წმინდა დღეს მფრინავი ვარ

და შენ კიდევ გენერალი,

სამუშაოს შოვნა არ ჭირს,

მშვიდად ცხოვრობს ყველა ქალი.

როდის იყო მომხდარიყო?!?

ეს დღე იყო... და არ იყო.

კოქვათ ეს მოხდა ყველაფერი,

რადგან არ გვაქვს ძალა ცდისა,

მაგრამ მხოლოდ არა დამით,

დილით მამლის ყივილისას...

უშაბათო კვირა დილას,

მამალმა რომ მიაყივლა.

ქალბატონი იანგი. იგი უკვე აღარ მოვა.

სამნი სხედან, ორი მათგანი კარებს არის მიშტერებული.

ინტერმედია. ვანგის ლამისსათევი

მეთულუხეს სიზმარში კვლავ ღმერთები გამოეცხადებიან. ვანგს ერთ დიდ წიგნზე სძინავს. მუსიკა.

ვანგი. კარგია, რომ მობრძანდით, ნათელმოსილნო! ნება მიბოძეთ, ერთი შეკითხვა მოგცეთ. ეს ამბავი ძლიერ მაღელვებს. მდვდლის დანგრეულ ქოხში, მდვდელმა იქაურობა მიატოვა და ცემენტის ქარხანაში დაიწყო მუშაობა, ერთი წიგნი ვიპოვე და მასში ერთი უცნაური აღგილი აღმოვაჩინე. აუცილებლად უნდა წაგავითხოთ. აი ისიც:

(იგი მარცხენა ხელით, წარმოხახვით წიგნს ფურცლავს. იმ წიგნის ზევით, რომელიც ამას მუხლებზე უდევს, წარმოხახვით წიგნს წახაუთხავად მაღლა ხწევს, ნამდვილი კი ძირს დევს.)

„სუნგში არის ერთი ადგილი, რომელიც კვინჩხის ჭალად იწოდება. იქ ხარობს კაქტუსი, კვიპაროსი და ოუთის ხეები. ერთი ან ორი ციდა სისქის ხეებს ისეთი ადამიანები სჭრიან, რომლებსაც ძაღლის გალიებისათვის ჯოხები სჭირდებათ. სამი და ოთხი ფუტი სისქის ხეებს წარჩინებული და მდიდარი ოჯახები სჭრიან, საკუთარი კუბოებისათვის ფიცრებს ამზადებენ. შვიდი და რვა ფუტის სისქის ხეებს კი ის ადამიანები სჭრიან, რომლებიც საკუთარი მშვენიერი ვილებისათვის მორებს ეძებენ. ამგვარად, ხეები თავიანთ ხანს ვერ ითავებენ და სიცოცხლის შუა გზაზე ხერხითა და ნაჯახით ეღებათ ბოლო. ვინც გამოსადევია, იგი იტანჯება“.

მესამე ღმერთი. ასე თუ ვიმსჯელებთ, მაშინ ურგები ყველაზე უკეთესია.

განგი. არა, იგი ყველაზე ბედნიერია. უცუდესი უბედნიერებია.

პირველი ღმერთი. რას არ წერენ!

მეორე ღმერთი. ასე ძლიერ რატომ გაწუხებს ეს არაკი, მეთვლუხევ?

განგი. შენ ტეს გამო, ნათელმოსილნო! მან სიყვარულში მარცხი განიცადა, რადგან მოყვასის სიყვარულის მცნებას მიჰყვა. შესაძლებელია, იგი ამ ქვეყნისათვის მართლაც მეტისმეტად კეთილია, ნათელმოსილნო!

პირველი ღმერთი. შენ სუსტი, გაჭირვებული ადამიანი ხარ! ჩანს ტილებმა და უჭვებმა ნახევრად გამოგხრეს.

განგი. მართალს ბრანებთ, ნათელმოსილნო! მაპატიეთ! ეს იმიტომ ვთქვი, ვიფიქრო, საქმეში იქნებ თქვენ ჩარეულიყავით.

პირველი ღმერთი. ყოვლად შეუძლებელია. აგერ ჩვენი მეგობარი. (მესამე ღმერთზე მიუთითებს, რომლებსაც ერთი თვალი ჩაღურჯებული აქვს) გუშინ ჩეუბში ჩაერია და შედეგს შენც ხედავ.

განგი. მაშინ ბიძაშვილის გამოძახება გახდა საჭირო. იგი საოცრად მოხერხებული ადამიანია, საკუთარ ტყავზე გამოვცადე, მაგრამ მანაც ვერაფერი ვერ გააწყო. მაღაზიამ ჭირი მოგჭამა.

მესამე ღმერთი (შეწუხებული). იქნებ როგორმე დავეხმაროთ?

პირველი ღმერთი. მე მაინც იმ აზრისა ვარ, რომ შენ ტემ საკუთარ თავს თვითონვე უნდა უშველოს.

მეორე ღმერთი (ძაცრად). რამდენადაც მისი მდგომარეობა ცუდია, კეთილი ადამიანი თავის თავს მით უფრო უკეთ გამოაჩენს. წამება გაწმენდს ადამიანს!

პირველი ღმერთი. მთელ ჩვენ იმედებს შენ ტეზე ვამყარებთ.

მესამე ღმერთი. არც ჩვენს ძიებას უჩანს კარგი პირი. ჩვენ აქა-იქ წავაწყდით კეთილ ცდებს, გასახარელ განზრახვებს, მაღალ პრინციპებს, მაგრამ ყველაფერი ეს კეთილი ადამიანობისათვის საკმარისი არ არის. თუკი გზად კეთილი ადამიანები შეგხვედრია, არც ერთი მათგანი ადამიანის საკადრისად არ ცხოვრობდა. (მიმწდობად,) თავშესაფრის შოვნა ხომ განსაკუთრებით გაჭირდა. ჩალის ღეროებით შეგიძლია მიხვდე, დამეებს სად ვათვეთ.

განგი. ნუთი ერთი რამ მაინც არ შეგიძლიათ...

ღმერთები. არაფერი. ჩვენ მხოლოდ მეოვალყურეები ვართ. ჩვენ მტკიცედ გვჯერა. რომ ჩვენი კეთილი ადამიანი ნამდვილად მოძებნის თავის ადგილს ამ შავბნელ დედამიწაზე. ტვირთის სიმძიმესთან ერთად, მისი ძალაც გაიზრდება. მოითმინე, მეთულუხევ, და შენც მოესწრები ყველაფერი კეთილად წარიმართება.

(ღმერთების გამოსახულებანი თანდათან ფერმკრთალდებიან, ხმებიც თანდათან სუსტდება. შემდეგ სულ გაქრებიან და ხმებიც მიწყდება.)

ფორანზე უმნიშვნელო საოჯახო ნივთები აწყვია. სარეცხის თოკიდან შენ ტე და შინი თეთრეულს ხსნიან.

შინი. ვერ გამიგია, სწორედ, რატომ დანითა და კბილებით არ იბრძვით მაღაზიისათვის.

შენ ტე. როგორ ვიბრძოლო? ბინის ქირაც არა მაქვს. თანაც მოხუც ადამიანებს დავპირდი, 200 ვერცხლის დოლარს დღესვე დაგიბრუნებთ-მეთქი, მაგრამ რადგან ის ფული სხვას მივეცი იძულებული ვარ ქალბატონ მი ტჩიუს თუთუნი მივყიდო.

შინი. ესე იგი, ყველაფერი გათავდა! არც ქმარი, არც თუთუნი, არც თავშესაფარი! ასე დაემართება, ვინც მეტისმეტს მოინდომებს. რითიდა იცხოვრებ ახლა?

შენ ტე. არ ვიცი. იქნებ თუთუნის დახარისხებით რაიმე გამოვიმუშაო.

შინი. შუი ტას შარვალი აქ საიდანდა გაჩნდა? იგი რა, აქედან ტიტველი ხომ არ წასულა?

შენ ტე. სხვა შარვალიც ჰქონდა.

შინი. აკი თქვენ თქვით, იგი სამუშაოდ წავიდაო? შარვალი რატომდა დატოვა?

შენ ტე. ალბათ აღარ სჭირდებოდა.

შინი. ესე იგი, არ ჩავაწყო?

შენ ტე. არა.

(შემორბის ბატონი შუ ვუ).

ბატონი შუ ფუ. ნურაფერს მეტყვით. ყველაფერი ვიცი. თქვენ საკუთარი ბედნიერება გაწირეთ, რათა ორი მოხუცი ადამიანი, რომლებიც გენდოთ, არ გაკოტრებულიყვნენ. ამაოდ როდი გიწოდებთ ეს უბანი, ეს უნდო და ბოროტი კვარტალი, „გარეუბნის ანგელოზს“, ბატონმა სიძემ ვერ შეძლო თქვენ ზნეობრივ სიმაღლემდე ამოსულიყო და თქვენ იგი მიატოვეთ. ახლა კი კეტავთ თქვენს მაღაზიას. ამ პატარა კუნძულს, მრავალ ადამიანთა ნავთსაყუდელს. ამის ცქერა აღარ ძალმიძმს. ჩემი მაღაზიის

კარებიდან ყოველდღე ვხედავ თქვენს საწარმოსთან საცოდავი ადამიანების გროვას, გხედავთ თქვენ, ბრინჯს როგორ ანაწილებთ. ნუთუ ყველაფერი სამუდამოდ უნდა გაქრეს? ნუთუ სიკეთე უნდა დაიღუპოს? ოკ, ნეტავი ნებას მომცემდეთ, თქვენს სასიკეთო საქმეში დაგეხმაროთ! არა, უარს ნუ მეტყვით! არავითარი რწმუნება არ მინდა. არავითარი დაპირება, რომ თქვენ ჩემს დახმარებას იღებთ! აი აგერ. (იგი ჩეკე იღებს. ერთ ჩეკზე რაღაცას დაწერს და ფორანზე დადებს.) ერთი ჩეკი გაგიმზადეთ, რომელიც სურვილისამებრ შეგიძლიათ შეავსოთ და, რამდენიც თქვენ გნებავთ, იმდენი თანხა ჩაწეროთ, შემდეგ კი შემეძლება წავიდე, წყანრად და თავაზიანად, სანაცვლოდ არც არაფერს ვთხოულობ, წავალ ფეხის თითებზე შემდგარი, პატივისცემით აღსავსე, თავგანწირული. (გადის.)

შინი (ჩეკს ათვალიერებს). გადარჩენილი ხართ! თქვენისთანებს ბედი წყალობთ! ყოველთვის პოულობთ ერთ სულელს. ახლა კი იმოქმედეთ, ჩაწერეთ 1000 ვერცხლის დოლარი და, ვიდრე შე ფუ გონს მოვა, მე ბანკში გავიქცევი.

შენ ტე- თეთრეულის კალათა ფორანზე დადგით. თეთრეულის ფული მაგ ჩეკის გარეშეც შემიძლია გადავიხადო.

შინი. როგორ? ჩეკის აღება არ გსურთ? ეს დანაშაულია! ასე იმიტომ ხომ არ იქცევით, რომ გგონიათ, მაშინ შე ფუს ცოლად უნდა გაჲყვეთ? ეს იქნებოდა წმინდა წყლის სისულელე. ასეთები უნდა მოატყუო! მათ სიამოვნებას გვრის ასეთი რამ. ისევ და ისევ თქვენს მფრინავს ეპოტინებით, რომლის შესახებაც მთელმა ყვითელმა ქუჩამ და, აგრეთვე, მთელმა უბანმა იცის, რომ ცუდად მოგექცათ?

შენ ტე- ყველაფერი გაჭირვების შედეგია. (ხალხს.)

იგი მინახავს დამით მძინარე,

ლოფებს ბერავდა ძილში

და მომეჩვენა გაბრაზებული;

დილაადრიან იმის ხალათს სინათლეზე, როცა გავხედე,

კედელი დავინახე,

როცა ეშმაკურ ხითხითს ვისმენდი, მაშინ შევშინდი კიდევ

და ძირგამძვრალი ფეხსაცმელით რომ დავინახე

მე შემიყვარდა იგი.

შინი. ესე იგი, თქვენ მას კიდევ იცავთ? ასეთი სისულელის მომსწრე ჯერ არასოდეს ვყოფილვარ. (გაბრაზებული.) ამოვისუნთქავ, როცა ამ უბანში აღარ გიხილავთ.

შენ ტე (თურულის ჩამოხსნისას პარბაცებს). ოდნავ თავბრუ მეხვევა.

შინი. (შენ ტე თურულის გამოართმებს). ხშირად გეხვევათ თავბრუ, როცა გაიზმორებით, ანდა დაიხრებით? ბავშვს ხომ არ ელოდებით? (იცინის) ლამაზად გაგაცეურათ! თუ ეს მოხდა, ჩეგის საქმე წასულია! ასეთი გარემოებისათვის არაა იგი გათვალისწინებული. (იგი კალათით ხელში გადის.)

(შენ ტე გაუძნრულად გააყოლებს შინს თვალს. შემდეგ ხაჯუთარ თავს შეათვალიერებს, მუცელზე ხელს მოიხვამს და ხახეზე დიდი ხიხარული აღებუჭდება.)

შენ ტე. (წენარად). ოი, სიხარულო! ჩემს მუცელში პატარა ადამიანი ჩაისახა. ჯერ კიდევ შეუმჩნეველია, მაგრამ იგი უკვე აქ არის. სამყარო მას საიდუმლოდ ელოდება. ქალაქში უკვე ლაპარაკობენ, გაჩნდა ისეთი ვინმე, ვისაც ანგარიში უნდა გაეწიოს. (იგი საზოგადოებას თავის პატარა შვილს წარუდგენს.) მფრინავია!

ჰე, მიესალმეთ სივრცეების ახალ დამპყრობელს,

უცნობი მთების და უდაბურ ადგილებისა!

ის უგზო-უკვლო უდაბნოებს თავს გადაუვლის,

დააკავშირებს იგი ფოსტით ადამიანებს.

(შენ ტე წინ და უკან დადის და პატარა შვილი ხელჩაუდებული დააჭიავს.) მოდი შვილო, შეხედე ქვეყანას. აგერ ხე, წელში მოიხარე, მიესალმე, (შენ ტე წელში მოიხრება.) ასე, ახლა თქვენ ნაცნობები ხართ. მომისმინე, აგერ მეთულუხუ მოდის. მეგობარია, ხელი გაუწოდე. ნუ გეშინია. „გეთაყვა ერთი ჭიქა სუფთა წყალი ჩემი შვილისათვის. ცხელა“. (შენ ტე ჭიქა წყალს აწვდის შვილს.) აჯ, პოლიციელი! ახლა

კი გვერდი ავუაროთ! იქნებ მდიდარი ფე პუნგის ბადში რამდენიმე ცალი ალუბალი ვიშოვოთ. ვეცადოთ, არ დაგვინახონ. წამოდი, მამით ობოლო! შენც გინდა ალუბალი! წყნარად, წყნარად, შვილო! (იხინი ფრთხილად მიდიან, ირგვლივ იხედებიან.) არა, აქეთ, აქ ბუჩქებში დავიმალებით. არა, ასე პირდაპირ არ შეიძლება. შვილი ჩანს უკან ეწევა შენ ტეს. იგი კი წინააღმდეგობას უწევს. (ჩვენ გონივრულად უნდა მოვიქცეთ.) უცებ შენ ტე ნებდება. კარგია, რადგან შენ ასე პირდაპირ გხურს წასვლა. (შენ ტე ბავშვს აიუვანს.) შეგიძლია ალუბალი მოწყვიტო? ჩაიდე პირში, ხეზე კარგად ინახება ხილი. (შენ ტე ალუბალს ჭამს, რომელსაც შეიღი ჩაუდებს პირში.) გემრიელია. ეშმაკმა დალახვროს! პოლიციელი! ახლა კი თავს ვუშველოთ. (იხინი გარბიან.) აგერ ქუჩაც. ახლა კი წყნარად, ნელა გავწიოთ, რათა თვალში არავის მოვხვდეთ. თითქოს მნიშვნელოვანი არც არაფერი მომხდარა...

(შენ ტე ძღვრის, თითქოს ბავშვს ახეირნებს.)

უსაფუძლოდ, ერთხელ ქლიავს,

მაწანწალა მიპარვია,

ისე იყო დაგეშილი,

ზედ კეფაზე გაჰკრა კბილი.

(შემოდის მეთულუხე განგი, ხელჩაკიდებული ბავშვი შემოჰყავს. განგი გაკვირვებული მიშტერებია შენ ტეს.)

განგი. შენ ტე, გავიგე, შენი საქმეები ვერ მიდის კარგად, ვალები რომ გადაიხადო, თურმე მაღაზიასაც ჰყიდი. მაგრამ აგერ არის ბავშვი, რომელსაც თავშესაფარი არა აქვს. სასაკლაოს ეზოში დარბოდა. დურგალ ლინ ტოს შვილი უნდა იყოს; ლინ ტომ რამდენიმე კვირის უკან სადურგლო დაკარგა და მას შემდეგ დვინის სმას მიჟუ ხელი. მისი ბავშვები კი მშივრები აქეთ-იქით დაწანწალებენ. რა უნდა მოვუხერხოთ ბავშვებს?

შენ ტე (განგს ბავშვს გამოართმუვს.) მოდი პატარა კაცო! (ხალხს)

ჰეი, თქვენ! გეხმის მცირე თხოვნა,

ხვალინდელი დღის კაცი ითხოვს დღეს თავშესაფარს,

იმის მეგობარს ყველა იცნობს, დამპყრობელია,

და ის შუამდგომლობს თქვენს წინაშე.

(ვანგ ხ.) შეუძლია ბატონი შუ ფუს ბარაკებში იცხოვროს, მეც იქ უნდა გადავბარგდებავშვი უნდა მეყოლოს, მაგრამ არავის უთხრა, თორემ იანგ ზუნი შეიტყობს და მას კი ჩვენ არ ვჭირდებით. ბატონი ლინ ტო ქვევით, ქალაქში სადმე მოძებნე და უთხარი აქ მოვიდეს.

ვანგი. დიდი მადლობა, შენ ტე. ვიცოდი, შენ რაღაცას მოახერხებდი. (ძავშებ.) ხედავ, შენ, კეთილმა კაცმა ყოველთვის იცის გზა ხსნისა. სწრაფად გავიქცევი და მამაშენს მოვიყვან. (წასევლა სურს.)

შენ ტე. ო, ვანგ, ახლადა გამახსენდა: ხელი როგორდა გაქას? მე კი მსურდა მოწმედ დაგდგომოდი, მაგრამ ჩემმა ბიძაშვილმა....

ვანგი. ხელი ნულარ გადარდებს, შეხედე, უკვე ვისწავლე მარჯვენა ხელის გარეშე მუშაობა. თითქმის აღარც მჭირდება. (ვანგი აჩვენებს, თუ როგორ შეუძლია მარჯვენა ხელის გარეშე წყლის ჭურჭლის ხმარება.) შეხედე, როგორ ვაკეთებ.

შენ ტე. მაგრამ ისე ნუ იზამ, რომ ხელი გაგიხმეს! აი აგერ, წაიღე ჩემი ფორანი, უკელაფერი გაყიდე და იმ ფულით ექიმთან წადი. სირცხვილით ვიწვები, რო მასე მოგატყუე. და კიდევ ვინ იცის რას არ ფიქრობ, დალაქისაგან ბარაკები რომ მივიღე?!

ვანგი. ახლა იქ უთავშესაფრო ხალხს შეუძლია იცხოვროს, შენ თვითონაც იქ მიდიხარ, ეს უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ჩემი ხელი. ახლა კი წავალ და დურგალს მოვიყვან. (გადის.)

შენ ტე (ვანგ ხ მიაძახებს). სიტყვა მომეცი, რომ ჩემთან ერთად ექიმთან წამოხვალ!

(შინი დაბრუნდება და შენ ტეს იხევ და იხევ რაღაცას ანიშნებს.)

რა მოხდა?

შინი. ოქვენ რა, გაგიედით? ფორანი და უკანასკნელი ნივთები, რაც შემოგრჩათ, გთხოვთ გააჩუქოთ? ნეტავი ერთი ვიცოდე. რაში გენალვლება მისი ხელი? დალაქმა რომ გაიგოს, იმ სიმწრით ნაშოვნ თავშესაფრიდანაც გამოგაგდებს. ჩემთვის სარეცხის ფულიც არ მოგიციათ!

შენ ტე- რატომ ხარ ასეთი გულდვარძლიანი? (*bალbb,*)

ო, ნუთუ, მძიმე არ არის ოქვენთვის,

ახლობელის და მკვიდრის გათელვა?

შუბლის ძარღვები გებერებათ ფარისევლობით.

და რა თქმა უნდა, გაწვდილი ხელი

გასცემსა და სიმსუბუქით უკანვე იდებს...

ხშირად ხელების ჩავლებისას, საჭიროა მეტი დაძაბვა.

როგორი დიდი შეცდომაა გასაჩუქრება,

მაგრამ რა დიდია სიამოვნება – იყო კაცი თავაზიანი...

სიტყვა კეთილი, სასიკეთო ამოსუნთქვაა.

(*შინი გაბრაზებული მიღის,*)

(ბაგშე). აქ დაჯექი და დაელოდე, ვიდრე მამაშენი მოვიდოდეს. (ბაგში მიწაზე ჯდება.) ეზოში მოხუცი ცოლ-ქმარი შემოდის, ისინი, რომელიც შენ ტეს დიდ ტომრებს მოათრევენ.

ქალი. შენ ტე მარტო ხარ?

(როცა შენ ტე თავს დაუქნება, ქალი თავის ძმიშვილს ეძახის, რომელიც ისეთსავა ტომარას მოათრება).

შენი ბიძაშვილი სადაა?

შენ ტე. გაემგზავრა.

ქალი. მერედა, აღარ დაბრუნდება?

შენ ტე. არა. მე მაღაზიას ვყიდი.

ქალი. ვიცით, სწორედ ამისათვის მოვედით. აგერ რამდენიმე ტომარა დამუშავებელი თამბაქო გვაქვს, ჩვენი თხოვნაა ბარგიბარხანასთან ერთად ახალ საცხოვრებელ ადგილას ესეც თან გადაიტანო. ჩვენ უკვე შესანახი ადგილი აღარა გვაქვს, ქუჩაში კი ამ ტომრებიანად თვალში საცემი ვართ. არ ვიცი, ასეთი პატარა სამსახურის გაწევაზე როგორ უნდა გვითხრა უარი, მას შემდეგ, რაც შენს მაღაზიაში ასეთი უბედურება გეწვია.

შენ ტე. სიამოვნებით გემსახურებით.

ქაცი. თუკი ვინმე შემთხვევით გვითხავთ, ტომრები ვისი კუთვნილებაა, უთხარი, ჩემითქო.

შენ ტე. ვინ უნდა მკითხოს?

ქალი. (განმგმირავად მიაშეგრდება შენ ტე). მაგალითად, პოლიციამ იგი წინასწარ არის შეგონებული ჩვენს წინააღმდეგ და სურს, რომ გავკოტრდეთ, სად დავაწყოთ ტომრები.

შენ ტე. არ ვიცი. სწორედ ახლა არ მსურს ისეთი რამე ჩავიდინო, ციხეში ამოვყო თავი.

ქალი. შენგან სხვაგვარად არც იყო მოსალოდნელი. ეს რამდენიმე საცოდავი ტომარა თამბაქოც უნდა დავკარგოთ, ესაა ყველაფერი, რაც ჩვენი ავლადიდებიდან გადავარჩინეთ!

(*შენ ტე ჯიუზად დუმხ.*)

ქაცი. გახსოვდეს, რომ ეს თამბაქო საფუძვლად უნდა დაედოს ჩვენს პატარა წამოწყებას. ჩვენ კიდევ შეგვიძლია კარიერა გავიკეთოთ.

შენ ტე. კარგი ტომრებს შეგინახავთ, ჯერჯერობით საკუჭნაოში დააწყვეთ.

(შენ ტე მათთან ერთად მაღაზიაში შედის. ბავშვი შენ ტეს თვალს გააყოლებს. შემდეგ შეძერთალი იყურება, ნაგვის გედროსთან მიღის და შიგ იქცება. რაღაცას ჯამს; შენ ტე და სამი სხვა უკან ბრუნდებიან.)

ქალი. შენთვის მგონი გასაგები უნდა იყოს, რომ ჩვენ შენი იმედი გვაქვს.

შენ ტე. ჰო, (იგი ბავშვს დაინახავს და გაშტერდება).

ქაცი. ზეგ ბატონ შე ფუს სახლებში მოგძებნით.

შენ ტე. ახლა კი სწრაფად წადით, რაღაც კარგად ვერ ვარ.

(შენ ტე ძალით გაჲყრის მათ. სამივენი მიღიან.)

მშიერია, ნაგვის ვედროში იქცება.

(ბავშვს აიყვანს და მისი ბედით შეძრწუნებული ხალხს მიმართავს, თან ბავშვის პატარა ნაცრისფერ ხახებე მიუთითებს. იგი ფიცს ხდებს და გადაწყვეტილებას იღებს საკუთარ ბავშვს არავთარ შემთხვევაში ასე უხულიშულოდ არ მოუქცეს.)

ო, შვილო ჩემო, ჩემო მფრინავო,

იცი, შენ, სტუმრად სად მოდიხარ, რა ქვეყანაში?

მათ სურთ, ვით ცხოველს პირი გედოს ნაგვის ვედროში,

ერთი შეხედე ამ ნაცრისფერ პატარა ტუჩებს.

(იგი ბავშვებე მიუთითებს.)

როგორ ექცევით უსირცხვილოდ თქვენსავე მსგავსებს,

არ უფრთხილდებით

საკუთარი სხეულის ნაყოფს,

არ გაგაჩნიათ თანაგრძნობა არავითარი.

თვით საკუთარი თავისადმი უბედურებო.

თვითონ მივხედავ საკუთარ თავს და ძუ ვეფხვივით გავმძვინვარდები,

როცა საკუთარ თვალით გნახე მე ყველაფერი,

მსურს განვერიდო აქაურობას.

ვერ მოვისვენებ, ვიდრე ჩემს შვილს არ გადავარჩენ.

რაც მისწავლია ჩემს სკოლაში – წყალსაწრეტ მილში,

მუშტების ცემა, სიცრუე და ფარისევლობა,

ახლა შენ უნდა გამსახურო, ო, შვილო ჩემო.

მე მხოლოდ შენთვის კარგი ვიქნები, ხოლო სხვებისთვის

ვეფხვივით შმაგი და გარეულ მხეცივით ავი...

თურმე საჭირო ასე ყოფილა.

(შენ ტე გადის, ბიძაშვილად უნდა გარდაისახოს).

(სიარულში). ერთხელ კიდევაა საჭირო. იმედი მაქვს, ეს იქნება, უკანასკნელი.

(მას თან მიაქვს შეი ტას შარგალი უკან. მობრუნებული შინი ცნობისმოყვარეობით გააყოლებს თვალს. შემოდიან რძალი და ბაბუა.)

რძალი. მაღაზია დაკეტილია. ავეჯი ეზოშია! ყველაფერი დასრულდა!

შინი. ქარაფშუტობის, თანაგრძნობისა და ეგოზმის შედეგია! მერედა, საით მიდის გზა? ქვევით! ბატონ შუ ფუს ბარაკებისაკენ, თქვენთან!

რძალი. მაგრამ იქ კი იგი განცვიფრებული დარჩება! ჩვენ საჩივლელად მოვედით! ვირთხის სველი სოროებითაა იქაურობა სავსე, იატაკი დამაპლია! დალაქმა მხოლოდ

იმიტომ დაუთმო, რომ იქ მის საპნის მარაგს ობი მოეკიდა. „ზე თქვენთვის თავშესაფარი მაქვს, რას იტყვით“ სირცხვილი! ვუპასუხეთ ჩვენ ამაზე.

(*შემოდის უმუშევარი.*)

უმუშევარი. მართალია, შენ ტე მიემგზავრებაო?

რძალი. დიახ. მას სურდა გამქრალიყო ისე, რომ არავის შეეტყო.

შინი. შენ ტეს რცხვენია, ასე რომ გაკოტრდა.

უმუშევარი (აღელვებული). თავის ბიძაშვილს უნდა მოუხმოს! ურჩიეთ, რომ შენ ტემ ბიძაშვილი იხმოს! მხოლოდ ბიძაშვილს შეუძლია კიდევ რაღაც იღონოს.

რძალი. მართალია! ბიძაშვილი დიდი წეწურაქი ვინმეა, მაგრამ შენ ტეს მაღაზიას მაინც გადაარჩენს და ჩვენც გვეშველება.

უმუშევარი. ჩვენ თავზე სულაც არ ვფიქრობ, შენ ტე მადარდებს. თუმცა სწორია, ბიძაშვილი ჩვენთვისაც საჭიროა უნდა მოვუხმოთ! (*შემოდის ვანგი დურგლის თანხლებით. დურგალს ხელჩაკიდებული ორი ბავშვი შემოჰყავს.*)

დურგალი. ნამდვილად არ ვიცი მადლობა რითი გადაგიხადოთ. (*დანარჩენებს.*) ჩვენ ბინა უნდა მივიღოთ.

შინი. სად?

დურგალი. ბატონ შე ფუს სახლებში! და ეს სულ პატარა ფეხის ბრალია, მან შემოაბრუნა ჩვენი საქმე! შენც აქა ხარ, ხომ! „აქ არის ერთი ადამიანი, რომელიც თავშესაფარს თხოულობს“, თითქოს თქვა ფროილაინ შენ ტემ და იმავე წამს ჩვენთვის ბინა გააჩინა. მადლობა გადაუხადეთ თქვენს ძმას!

(*დურგალი და მისი ბავშვები სახეგაბრწყინებულები იხრებიან წელში ბავშვის წინაშე*)

ჩვენი მადლობა, თავშესაფრის მთხოვნელო!

(*შემოდის შეი ტა.*)

შუი ტა. შემიძლია გკითხო, აქ რას აკეთებთ?

უმუშევარი. ბატონი შუი ტა!

განგი. გამარჯობათ, ბატონო შუი ტა. არ ვიცოდი, რომ თქვენ დაბრუნდით. თქვენ იცნობთ დურგალ ლინ ტოს. ფროილაინ შენ ტემ ბატონ შუ ფუს სახლებში თავშესაფარს დაპირდა.

შუი ტა. ბატონი შუ ფუს სახლები თავისუფალი არ არის.

დურგალი. ესე იგი, ჩვენ იქ ცხოვრება არ შეგვიძლია?

შუი ტა. არა, ის შენობა სხვა რამისთვისაა განკუთვნილი.

რძალი. ეს ხომ არ ნიშნავს, რომ ჩვენც უნდა გადმოვბარგდეთ იქიდან?

შუი ტა. ვშიშობ, რომ ასეა.

რძალი. სადღა წავიდეთ?

შუი ტა (*მხრებს იჩეჩავს*). როგორც ფროილაინ შენ ტესგან შევიტყვე, ამჟამად იგი სადღაც გაემგზავრა, მას განზრახვა არა აქვს, ბედის ანბარა მიგატოვოთ. თუმცა მომავალში ყველაფერი გონივრულად უნდა მოვაწესრიგოთ. ულუფას მიიღებს ის, ვინც იმუშავებს. ამის გარდა, ყველა თვენგანს საშუალება მიეცემა, პატიოსანი შრომით გზა გაიკვლიოს. ფროილაინ შენ ტემ გადაწყვიტა, თქვენ ყველას სამუშაო მოგცეთ. ვინც ახლა ბატონ შუ ფუს სახლებში გამომყვება, ცარიელზე არ დარჩება.

რძალი. ეს იმას ხომ არ ნიშნავს, რომ ჩვენ ყველა შენ ტეს უნდა ვემსახუროთ?

შუი ტა. დიახ. თქვენ თამბაქოს დაამუშავებთ. საკუჭნაოში საქონლით სავსე სამი ფუთა ძევს. მოიტანეთ!

რძალი. არ დაგავიწყდეთ, რომ ჩვენ თვითონვე ვიყავით მაღაზიის მეპატრონები. ჩვენ გვირჩევნია, საკუთარი თავისთვის ვიმუშავოთ. თვითონვე გვაქვს საკუთარი თამბაქო.

შუი ტა. (უმუშევარს და დურგალს). შეიძლება თქვენც გსურთ შენ ტეს ემსახუროთ, თუკი, რასაკვირველია საკუთარი თამბაქო არ გაქვთ? (დურგალი და უმუშევარი უკმაყოფილობი შედიან. შემოდის სახლის მებატონებ ქალი.)

სახლის მეპატონე ქალი. აბა ბატონო შუი ტა, რას ფიქრობთ მაღაზიის გაყიდვაზე. აგერ 300 ვერცხლის დოლარი მოგიტანეთ.

შუი ტა. ქალბატონო მი ტჩიუ, გადაგწყვიტე, მაღაზია აღარ გავყიდო, ხელშეკრულებას ხელს ვაწერ.

სახლის მეპატონე ქალი. რაო? მფრინავისთვის ფული უკვე აღარ გჭირდებათ?

შუი ტა. არა.

სახლის მეპატონე ქალი. მერედა, ქირის გადახდის საშუალება გაქვთ?

შუი ტა (საზიდზე, რომელზედაც საოჯახო ნივთები აწყვია, დალაქის მიერ დადებულ ჩეკს აიღებს და შეავსებს). აგერ მაქვს დალაქის მიერ შემოთავაზებული 10. 000 ვერცხლის დოლარის ჩეკი; თქვენ ალბათ იცით დალაქს ჩემი ნათესავი მოსწონს. თვითონ დარწმუნდით ქალბატონო მი ტჩიუ! თქვენი 200 ვერცხლის დოლარი, მომავალი ნახევარი წლის ბინის ქირა, სადამოს ექვს საათამდე ხელთ გექნებათ. ამგვარად, ქალბატონო ნება მიბოძეთ, რომ მუშაობა განვაგრძო. დღეს ძალიან დაკავებული ვარ და პატიება უნდა გთხოვთ.

სახლის მეპატონე ქალი. ოჲ, ბატონი შუ ფუ მფრინავის კვალზე მიდის! 10. 000 ვერცხლის დოლარი! მაკვირვებს დღევანდელი გოგონების მერყეობა და ზერელობა ბატონო შუი ტა. (შედის.)

(დურგალს და უმუშევარს ტომრები შემოაქვთ.)

დურგალი. არ ვიცი, თქვენი გულისთვის ტომრები რატომ უნდა ვათრიო.

შუი ტა. საკმარისია, რომ მე ვიცი. თქვენ შვილს კარგი ჭამის მადა აქვს. მას ჭამა უნდა, ბატონო ლინ ტო.

რძალი (დაინახავს ტომრებს). ჩემი სიძე არ იყო?

შინი. დიახ.

რძალი. ნამდვილად. ტომრებს ვიცნობ, ეს ჩვენი თამბაქოა.

შუი ტა. უკეთესია, ასე ხმამაღლა ნუ ამბობთ, თამბაქო ჩემია, ამისი დამამტკიცებელია ის, რომ იგი ჩემს საკუჭნაოში ეწყო. თუ ეჭვი გეპარებათ, პოლიციაში შეგვიძლია წავიდეთ და ეჭვები გავფანტოთ. გსურთ?

რძალი (გაბრაზებული). არა.

შუი ტა. ჩანს, რომ თქვენ საპუთარი თამბაქო არ გაგაჩნიათ. იქნებ ასეთ გარემოებაში მაინც ჩასჭიდოთ ხელი ფროილაინ შენ ტეს საშველად გამოწვდილ ხელს? პქენით სიკეთე და მაჩვენეთ გზა ბატონი შე ფუს სახლებისაკენ.

(დურგლის უძროს შვილს ხელს მოჰკიდებს, შუი ტა გადის, ამას მაჲყვებიან დურგალი, დურგლის დანარჩენი ბავშვები, რძალი, ბაბუა, უძუშებარი. რძალი, დურგალი და უძუშებარი ტომრებს მიათრევენ.)

განგი. იგი ბოროტი კაცია, მაგრამ შენ ტე კეთილია.

შინი. არ ვიცი. თეთრეულის თოპზე შარვალი აკლია და ბიძაშვილს აცვია. ეს რაღაცას უნდა ნიშნავდეს. მინდა ვიცოდე, რას.

(შემოდის ორი მოხუცებული)

მოხუცი. ფროილაინ, შენ ტე აქ არის?

შინი (მურალად). სადღაც წავიდა.

მოხუცი. გასაკვირია. მას ჩვენთვის რაღაცა უნდა მოეტანა.

განგი (გულისტკივილით დაჟუურებს ხელს). შენ ტე მეც უნდა დამხმარებოდა. ხელი მიხმება. ნამდვილად მალე დაბრუნდება, ბიძაშვილი ყოველთვის ცოტა დროით რჩება აქ.

შინი. პო, ხომ მართალია?

ინტერვერია: ვანგის დამისსათევი

ძუხიკა. სიზმარში მეთულუხე ღმერთებს უკვება, თუ რისი შოშიც აქვს.

ღმერთები კვლავ თავიანთ გრძელ მოგზაურობას განაგრძობენ, თავებს მოაბრუნებენ და მეთულუხებს გადახედავენ.

ვანგი. ვიდრე თქვენი გამოცხადება გამაღვიძებდა, ნათელმოსილნო სიზმარში ჩემი ძვირფასი და შენ ტე ვნახე, დიდი გაჭირვება ადგა, იგი მდინარესთან ლელიანში იდგა, იმ ადგილას, სადაც თვითმკვლელებს პოლობები ხოლმე. საოცრად ბარბაცებდა. კისერი წახრილი ჰქონდა, ისე თითქოს რადაცა მჩატეს მიათრევდა, მაგრამ მმიმე კი იყო, სიმძიმისგან შლამში ეფლობოდა. ჩემს დაძახილზე მან დამიყვირა, დაწერილი მითითებებით სავსე ფუთები მეორე ნაპირზე უნდა გადავიტანო ისე, რომ არ მინდა დავსველდე, რადგან ნაწერი წაიშლებაო. უფრო სწორად: შენ ტეს მხრებზე არაფერი არ მინახავს. მაგრამ მე, შეშინებულს, გამახსენდა, რომ თქვენ ღმერთებმა შთააგონეთ მას დიდი ქველმოქმედება. ეს გააკეთეთ მადლობის ნიშნად, რომ მან მიგიღოთ და დამე გაგათევინოთ მაშინ, როცა თქვენ განაწამები ელოდებოდით დამისსათევს. თი, სირცეილო! დარწმუნებული ვარ, თქვენ გესმით, რატომ ვზრუნავ შენ ტესთვის.

მესამე ღმერთი. შენ რა წინადაღებას გგაძლევ?

ვანგი. დაწერილი მითითებები ოდნავ შეუმცირეთ, ნათელმოსილნო, ფუთა ოდნავ შეუმსუბუქეთ, კეთილნო, მხედველობაში მიიღეთ, რომ ცუდ დროში ვცხოვრობთ.

მესამე ღმერთი. მაინც რა, ვანგს, მაინც რა?

ვანგი. მაგალითად ის, რომ კეთილ განწყობილებას თხოულობდნენ სიყვარულის მაგიერ, ან არადა...

მესამე ღმერთი. მაგრამ ეს ხომ უფრო ძნელია, შე უბედურო!

ვანგი. ან არადა შემწყნარებლობა სამართლიანობის მაგივრად.

მესამე დმურთი. მაგრამ ეს ნიშნავს მეტ მუშაობას!

განგი. მაშინ უბრალოდ წესრიგიანობა პატივის მაგივრად!

მესამე დმურთი. მაგრამ ეს ხომ უფრო მეტია, შე ურწმუნოვ

(ღმურთები დაღლილი განაგრძობენ გზას.)

8

შეი ტას თამბაქოს ფაბრიკა

ბატონი შე ფუს ბარაკებში შეი ტას თამბაქოს პატარა ფაბრიკა მოუწყვია. გისოსებიანი ფანჯრების უკანა მხარე ხალხითაა გაჭედილი, ზოგი ოჯახითაა, განსაკუთრებით მრავლადაა ქალები და ბავშვები. მათ შორის არიან რძალი, ბაბუა, დურგალი და მისი ბავშვები.

(მათ წინ გამოდის ქალბატონი იანგი, მას თან მოჰყვება, ვაჟი შვილი ზუნი.)

ქალბატონი იანგი (ხალხს მიმართავ). უნდა გიამბოთ, ყველასგან პატივცემული შეი ტას სიბრძნისა და სიმკაცრის წყალობით, ჩემი შვილი, როგორ იქცა ყოვლადზედაცემულ ადამიანიდან, სასარგებლო ადამიანად. უკვე მთელმა უბანმა შეიტყო, რომ ბატონმა შეი ტამ სასაკლაოს ახლოს გახსნა პატარა, მაგრამ სწრაფად აღამვალი თამბაქოს ფაბრიკა. სამი თვის უკან იძულებული გავხდი, ჩემ შვილთან ერთად შეი ტასთან მივსულიყავი. ცოტა ხნის ლონდონის შემდეგ მან მიმიღო.

(ფაბრიკიდან გამოდის შეი ტა და ქალბატონ იანგთან მიღის.)

შეი ტა. რითი შემიძლია გემსახუროთ, ქალბატონო იანგ?

ქალბატონი იანგი. ბატონო შეი ტა, ჩემი შვილის შესახებ ერთი სიტყვა უნდა გითხოვათ. დღეს დილით ჩვენთან იყო პოლიცია და გვითხოვს, რომ თქვენ ფროილაინ

შე ტეს სახელით, საქორწინო შეთანხმების დარღვევასა და 200 ვერცხლის დოლარის გამოძალვის გამო, საჩივარი შეგიტანიათ.

შუი ტა. სავსებით სწორია, ქალბატონო იანგ.

ქალბატონი იანგი. ბატონო შუი ტა, თუ დმერთი გწამო, ერთხელ კიდევ ხომ არ შეგიძლიათ სამართლის წინაშე წყალობა მოიღოთ? ფული უკვე დაიხარჯა, როგორც კი მფრინავის ადგილის მიღების გეგმა ჩაეშალა, ზუნმა ორ დღეში გამოუყვანა წირვა. ვიცი, ჩემი შვილი არამზადაა. მან უკვე ჩემი ავეჯის გაყიდვაც მოასწრო, სურდა მოხუცი დედა მიეტოვებინა და პეტიში ისე წასულიყო. (*ტირის.*) ფროილაინ შენ ტე ერთხანს როგორდაც მასზე დიდ იმედებს ამყარებდა.

შუი ტა. რას მეტყვით ბატონო იანგ ზუნ?

ზუნი (წარბეჭული). ფული აღარ მაქვს.

შუი ტა. ქალბატონო იანგ, სისუსტის გამო, რომელიც, რადაც ჩემთვის გაურკვეველი მიზეზით, ჩემს ნათესავს თქვენი ზნედაცემული შვილის მიმართ ჰქონდა, მზადა ვარ ერთხელ კიდევ დახმარების ხელი გავუწოდო მას; შენ ტემ მითხრა, რომ პატიოსანი სამუშაოს წყალობით მოსალოდნელია იანგ ზუნის გამოსწორებათ. ზუნს შეუძლია ჩემს ფაბრიკაში ადგილი მიიღოს. დროთა განამვლობაში 200 ვერცხლის დოლარს კი ჯამაგირიდან გამოვუქვითავ.

ზუნი. ესე იგი, ციხე ან ფაბრიკა?

შუი ტა. შეგიძლიათ აირჩიოთ.

ზუნი. შენ ტესთან ლაპარაკი არ შემიძლია?

შუი ტა. არა.

ზუნი. სად არის ჩემი სამუშაო ადგილი?

ქალბატონი იანგი. ათასი მადლობა, ბატონო შუი ტა! თქვენ უზომოდ გულკეთილი ბრძანდებით და ღმერთი გადაგიხდით სამაგიეროს. (*ზუნი.*) შენ სწორი გზიდან

გადაუხვიე. ახლა კი ეცადე, პატიოსანი შრომით ისე შორს წახვიდე, რომ დედაშენს თვალებში შეხედო.

(ზური შეი ტას ფაბრიკაში შეჯყვება. ქალბატონი იანგი რამპასთან დაბრუნდება.)

პირველი კვირები ზუნისთვის მძიმე გამოდგა. სამუშაო თვალში არ მოსდიოდა. თავის გამოჩენის ძალიან ცოტა შესაძლებლობა ჰქონდა. მხოლოდ მესამე კვირას ერთი პატარა შემთხვევის წყალობით შეძლო თავი გამოეჩინა. ზუნსა და ყოფილ დურგალ ლინ ტოს თამბაქოს ტომრები უნდა ეზიდათ. (ზური და ყოფილი დურგალი ლინ ტო თრ-თრ ტომარა თამბაქოს მიათრევენ.)

ყოფილი დურგალი (ხვერდები ჩერდება და ერთ ფუთაზე ჯდება), მეტი აღარ შემიძლია. ასეთი სამუშაოსათვის უკვე მოხუცი ვარ.

ზუნი (იგიც ჯდება). რატომ არ ესვრი მათ ამ ფუთებს შიგ სიფათში?

ყოფილი დურგალი. მერედა, რითი ვიცხოვრო? ის კი არადა, რადაც კაპიკებისათვის ბაგშვებსაც ვამუშავებ. ფროილაინ შენ ტეს შეახედა ერთი! იგი კეთილი იყო.

ზუნი. შენ ტე ცუდი არ იყო. ვითარება რომ ასეთი მძიმე არ ყოფილიყო, მაშინ ჩვენ ძალიან კარგად ვიქნებოდით ერთმანეთთან. ნეტავი მაცოდინა შენ ტე სადაა? უკეთესია საქმე გავაკეთოთ. შეი ტას ჩვევად აქვს ამ დროს ჩამოვლა.

(იხინი დგებიან.)

(დაინახავს შეი ტას). ერთი ტომარა მომეცი, საპყარო!

(ზური ლინ ტოს ერთ ტომარას წამოიკიდებს)

ყოფილი დურგალი. დიდი მადლობა! პო, შენ ტე აქ რომ იყოს და დაენახა მოხუც კაცს მიშველე, კარგი თვალით შემოგხედავდა. კი კი!

(შემოდის შეი ტა)

ქალბატონი იანგი. პოდა, ბატონი შეი ტა, რასაკვირველია, ერთი შეხედვით მიხვდება, რას ნიშნავს თავდაუზოგავი კარგი მუშა და იგი საქმეში ჩაერევა.

შუი ტა. შეჩერდით! აქ რა ხდება? რატომ მიგაქვს მხოლოდ ერთი ტომარა?

ყოფილი დურგალი. დღეს რაღაც ცოტა შეუძლოდ ვარ, ბატონო შუი ტა. და იანგ ზუნი ძალიან თავაზიანად...

შუი ტა. შენ უკან დაბრუნდები და სამ ფუთას წამოიდებ, მეგობარო. რისი გაპეთებაც იანგ ზუნს შეუძლია, შენც შეგიძლია. იანგ ზუნს სურვილები აქვს და შენ კი არა.

ქალბატონი იანგი (კიდრე ყოფილი დურგალი ორ სხვა ფუთას მოიგანხ). ზუნისთვის, რასაკვირველია, ერთი სიტყვაც არ უთქვამს, მაგრამ ბატონი შუი ტა ყველაფერს მიხვდა და შემდეგ შაბათს ჯამაგირის გაცემისას...

(მაგიდას დადგამებ და პატარა ფულის ტომრით შუი ტა შემოდის. იგი ზედამხედველის, ყოფილი უმუშევრის, გვერდით დგას და ჯამაგირს არიგებს. ზუნი მაგიდასთან მიდის.)

ზედამხედველი. იანგ ზუნ, 6 ვერცხლის დოლარი!

ზუნი. მაპატიე, 5 უნდა ყოფილიყო. მხოლოდ 5 ვერცხლის დოლარი.

(ზუნი სიას იღებს, რომელიც ზედამხედველს ეკავა.) შეხედეთ გეთაყვა, აქ ექვსი სამუშაო დღე შეცდომით წერია, მე ერთი დღე გავაცდინე, სასამართლოში ვიყავი გამოძახებული. (პირმოთხედ.) არ მსურს მივიღო ის, რაც არ გამომიმუშავებია, მაშინაც კი, როცა ჯამგირი ასე უბადრუკია!

ზედამხედველი. ესე იგი 5 ვერცხლის დოლარი! (შუი ტას.)

იშვიათი შემთხვევაა, ბატონო შუი ტა!

შუი ტა. როგორ მოხდა, რომ აქ ექვსი დღე სწერია, თუკი მხოლოდ ხუთი უნდა იყოს?

ზედამხედველი. ნამდვილად ჩემი შეცდომაა, ბატონო შუი ტა. (ზუნს ცივად.) ასეთი რამ მეტად აღარ მოხდება.

შუი ტა (ზუნებ გვერდით გამოიხმობს). ამასწინათ შევამჩნიე, რომ თქვენ ლონიერი მამაკაცი ხართ და ფირმის გულისათვის დონეს არ ზოგავთ. დღეს კი ვხედავ, თქვენ პატიოსანი ადამიანიც ყოფილხართ. ხშირად ხომ არ ხდება, ზედამხედველი ფირმის საზარალოდ რომ სცდებოდეს?

ზუნი. მას მუშებს შორის ნაცნობები ჰყავს და ისინი თავისიანად თვლიან.

შუი ტა. მესმის. სამაგიეროს გადაგვიხდით. გსურთ ერთდროული ფულადი დახმარება?

ზუნი. არა, მაგრამ ჩანს მომიხდება გაგახსენოთ, რომ მე განთლებული ადამიანი ვარ. თქვენ იცით, რაღაც განათლება მეცა მაქვს მიღებული. ზედამხედველი მუშათა კოლექტივთან ძალიან კარგ ურთიერთობაშია, მაგრამ ისეთ გაუნათლებელს, როგორიც ის არის, არ შეუძლია გაიგოს, ფირმას რა სჭირდება. ბატონო შუი ტა, მომეცით საცდელი დრო და, დარწმუნებული ვარ, შევძლებ დაგიმტკიცოთ, რომ ჩემი განათლება ფირმისთვის უფრო ძვირფასია, ვიდრე ჩემი ფიზიკური ძალა.

ქალბატონი იანგი. (ხალხს) ეს იყო გაბედული სიტყვები. იმ საღამოს ჩემს ზუნს ვუთხარი: „იცოდე, შენ მფრინავი ხარ. აჩვენე, რომ შენ, საღაც ახლა ხარ, იქაც შეგიძლია მაღლა ასვლა! იფრინე ჩემო შევარდენო!“ და მართლაც, როგორი დიდი ნაყოფი შეუძლია გამოიღოს განათლებამ და ინტელექტმა! როგორ შეიძლება ვინმე უამისოდ კარგ ადამიანების რიცხვს მივაკუთვნოთ? ნამდვილ სასწაულებს ახდენდა ჩემი შვილი ბატონი შუი ტას ფაბრიკაში!

(ზუნი ვეჯებგაჩაჩხული მომუშავეთა უკან დგახ. იხინი თავს ზევით ერთმანეთს გადასცემენ ხედლ თამბაქოს.)

ზუნი. ეს არ არის პატიოსანი მუშაობა! თქვენ ეს კალათა უფრო სწრაფად უნდა გადასცეთ ხელიდან ხელში (ბავშვს) შენ შეგიძლია იატაქზე დაჯდე და მაშინ ამდენ ადგილსაც არ დაიკავებ. შენ ძალიან კარგად შეგიძლია წერებას მიჰყო ხელი, დიახ. შენ მანდ! თქვენ, ზარმაცო ძალლებო, რისთვის გიხდით გასამრჯელოს? სწრაფად გადაეცით კალათი, ეშმაქსაც წაუდია თქვენი თავი! ბაბუა გვერდით გადასვით და გაუშვით, ბავშვებთან ერთად მხოლოდ თამბაქო აჩეჩოს! ახლა სულ გაზანტდით!

აბა, ერთად, რიტმულად! (იგი რიტმულად უკრავს ტაქტს და კალათი უფრო სწრაფად გადადის ხელიდან ხელში.)

ქალბატონი იანგი. (ხალხი). გაუნათლებელი ადამიანების, ვერც მტრობამ, ვერც შეურაცყოფამ, ასეთები კი არ აკლდა, ხელი ვერ შეუშალა ჩემს შვილს, თავისი ვალდებულება შეესრულებინა.

(ერთ-ერთი მუშაობაზე მერვე სპილოს მესახებ სიმღერას წამოიწყებს და დანარჩენებიც აჰევებიან.)

სიმღერა მერვე სპილოს შესახებ

1

ბატონ ჯინს პყავდა ჯანდონით საგსე

ტყიური სპილო შვიდი,

შემდეგში გაჩნდა მერვე არსება,

თვინიერი და მშვიდი.

აბა, სწრაფად გადაზიდეთ

ბატონ ჯინის ტყე

თორემ უცებ თვალთა შორის

იპარება დღე.

2

უღრანს მიჰკაფავს შვიდი ტყიური

მძიმე ჯაფით და დრტვინვით,

მათ მეთვალყურე მერვე ნომერზე

ამხედრებულა ჯინი.

აბა, სწრაფად, შეუტიეთ

ბატონ ჯინის ტყეს,

თორემ უკვე სადაც არის

დამე შეცვლის დღეს.

3

შვიდ სპილოს, როცა ძალა წაერთვა

და საქმე შეაჩერეს,

რისხვად დაატყდათ ბატონი ჯინი,

ბრინჯი კი მისცა მერვეს.

ეს რას ნიშნავს? რად შეჩერდით,

სწრაფად ჰერეთ ტყე,

თორემ დამე ახლოვდება

იწურება დღე.

4

შვიდივე სპილოს დატყდა ეშვები,

მერვეს კვლავ ბასრი რჩება,

მან სასიკვდილოდ გაჲკრა ძმობილებს

ჯინი სარხარით კვდება.

აბა, სწრაფად შეუტიქო

ბატონ ჯინის ტყეს,

თორემ უკვე, სადაც არის

დამე შეცვლის დღეს.

შეი ტა წყნარად დააბოტებს და სიგარის წევით წინ გამოდის. იანგ ზუნი მესამე სტროფის მისამლერს ხმას ააყოლებს და უკანასკნელ სტროფზე ტაშის დაკვრით ტემპს უმატებს.

ქალბატონი იანგი. ჩვენ (ხალხს) ნამდვილად არ ვიცით, ბატონ შუიტას მადლობა როგორ გადავუხადოთ. შეი ტამ თითქმის შეუმჩნევლად, თუმცა სიმკაცრითა და სიბრძნით ყოველივე სიკეთე წარმოაჩინა, რაც ზუნში იმალებოდა! შეი ტას არავითარი ფანტასტიური დაპირებები არ მიუცია, როგორც ეს მისმა სანაქებო ნათესავმა გააკეთა, შეი ტამ ზუნი აიძულა პატიოსნად ეშრომა. დღეს ზუნი სრულიად სხვა ადამიანია, ვიდრე სამი თვის უკან იყო. თქვენც სიამოვნებით დამეხმარებით, რასაც ვამბობ! „კეთილშობილი ადამიანი ზარივითაა, შემოჰკრავ, დარეკავს, არ შემოჰკრავ, არ დარეკავს“, როგორც მოხუცები ამბობენ.

9.

შენ ტეს თამბაქოს მაღაზია

მაღაზია კანტორად ქცეულა. სავარძლებითა და მშვენიერი ხალიჩებით არის მორთული. წვიმს. ახლა უკვე გასუქებული შეი ტა ხალიჩებით მოვაჭრე ცოლ-ქმარს ემშვიდობება. გამხიარულებული შინი მათ უთვალთვალებს. თვალში გეცემათ შინის ახალი ჩაცმულობა.

შეი ტა. ძალიან მწყინს, რომ არ შემიძლია გითხრათ, შენ ტე როდის დაბრუნდება.

დედაბერი. ჩვენ დღეს წერილი მივიღეთ 200 ვერცხლის დოლარითურთ, რომელიც ერთხელ შენ ტეს გასესხეთ, გამომგზავნი არ იყო დასახელებული, მაგრამ წერილი ნამდვილად შენ ტესგან არის. მისამართი რომ ვიცოდეთ, სიამოვნებით მივწერდი.

შუი ტა. სამწუხაროდ, ესეც არ ვიცი.

მოხუცი. წავიდეთ.

დედაბერი. ოდესდაც ხომ მაინც დაბრუნდება.

(შუი ტა წელში მოხრილი თავს დაუკრავს. მოხუცები გაუბედავად და მოუსვენრად მიღიან.)

შუი ტა. რატომ არ მოვიდნენ ჩემთან?

შინი. თქვენთან ძალიან უჭირთ მოსვლა. მოხუცები ჯერ ელოდებოდნენ, იქნებ შე ტე დაბრუნდესო, თან ხელწერილიც არ ჰქონდათ. კრიტიკულ დღეებში მოხუცს სიცხემ აუწია და ცოლი დღედაღამ საწოლთან უჯდა.

შუი ტა. (იძულებულია დაჯდებ, რადგან თავს ცუდად გრძობს). კვლავ თავტრუ მეჩვევა!

შინი (შუი ტას თავს დახტრიალებს). თქვენ უკვე მეშვიდე თვეში ხართ! აღელვება აღარ შეიძლება. კიდევ კარგი, რომ მე გყავართ კაცი კაცს თუ არ დაეხმარა, ისე ახლა არავის ძალუბს იოლად ფონს გასვლა. მძიმე წუთებში, თქვენს ახლოს მიგულეთ (იცინის.)

შუი ტა (ხუხუცად). შემიძლია თქვენი იმედი ვიქონიო, ქალბატონო შინ?

შინი. აბა როგორ! მართალია, რადაც პატარა მსხვერპლის გადება მოგიხდებათ. საყელო შეიხსენით, მაშინ უფრო შვებას იგრძნობთ.

შუი ტა (შესაბრალისად). ყველაფერი ეს მხოლოდ ბავშვის გულისთვის მემართება, ქალბატონო შინ.

შინი. ყველაფერი ბავშვის გულისთვის!

შუი ტა. ოდონდ ძალიან ჩქარა ვსუქდები, ვიდაცას თვალში მოვხვდები.

შინი. კარგ ცხოვრებას დააბრალებენ.

შუი ტა. მერედა, ბავშვს რა უნდა მოვუხერხო?

შინი. დღეში სამჯერ მეკითხებით ერთი და იგივეს. მოვლა-პატრონობა კარგი ექნება. ყველაფერი საუკეთესო, რაც კი შეიძლება ოქროს სანაცვლოდ ჰქონდეს.

შუი ტა. დიახ. (შეშინული) მან არასოდეს შუი ტა არ უნდა ნახოს.

შინი. არასოდეს. მუდამ შენ ტე უნდა ედგას თვალწინ.

შუი ტა. მაგრამ ხმები რომ დადის უბანში! გული გააწყალა მეთულუხემ თავისი ლაქბობით! მაღაზიას თვალყურს ადევნებენ!

შინი. ვიდრე დალაქმა არაფერი არ იცის, ცუდიც არაფერია მოსალოდნელი. ერთი ყლუპი წყალი მოსვით.

(კარგ კოსტიუმში ჩაცმული ზური შემოდის, კაცივით ხელში პორტფელი უჭირავს. ივი განცვიფრებული შეხვერის შინის ძკლავებში მოქცეულ შუი ტას.)

ზუნი. ხელი ხომ არ შეგიშალეთ?

შუი ტა (ძალაგამოლეული წამოდგება და ბარბაცით კარიბკებ გახწევს). ხვალამდე, ქალბატონო შინ!

(შინი ხელთათმანებს იცვამს და ღიმილით გადის.)

ზუნი. ხელთათმანები! საიდან, რატომ, რისთვის? ფული ხომ არ სურს დაგცანცლოთ? (როცა შუი ტა აასუს არ გახცებს.) ნაზა გრძნობებმა თქვენც დაგრიათ ხელი? სასაცილოა. (იგი პორტფელიდან ქაღალდს ამოიღებს.) ყოველ შემთხვევაში, უკანასკნელ ხანებში ძველებურად მოწოდების სიმაღლეზე ვერ დგახართ, ეს ახირებაო, ეს გაუბედაობაო. ავად ხართ? საწარმოს საქმე უკან და უკან მიდის. აი, აგერ პოლიციიდან კვლავ წერილი მივიღეთ. ფაბრიკის დახურვა სურთ. ამბობენ, ერთ

შენობაში დიდიდიდი თრჯერ მეტი ადამიანების დაშვება შეგვიძლია, ვიდრე კანონით არის ნება დართული. ბოლოს და ბოლოს, რაღაც უნდა იღონოთ, ბატონი შეი ტა!

(შეი ტა წუთით დაბნეული უყურებს ზუნს. შემდეგ იგი გვერდით თოახში გადის და ფუთით ხელში ბრუნდება უკან. იქიდან შლიაპას იღებს და საწერ მაგიდაზე ისვრის.)

შეი ტა. ფირმას სურს, მისი წარმომადგენლები საკადრისად ჩაცმული დადიოდნენ.

ზუნი. ჩემთვის ხომ არ იყიდეთ?

შეი ტა (გულგრილად). გასინჯეთ, მოგერგებათ თუ არა.

(ზუნი გაკვირვებული უყურებს და შლიაპას დაიხურავს. შეი ტა შლიაპას თან უხმორებს და თან თვალით სინჯავს.)

ზუნი. გმადლობთ, მაგრამ სიტყვას ბანზე ნუ მიგდებთ. დღეს თქვენ დალაქთან ახალი გეგმის თაობაზე უნდა მოილაპარაკოთ.

შეი ტა. დალაქი ისეთ პირობებს გვთავაზობს, რომელთა შესრულება შეუძლებელია.

ზუნი. ბოლოს და ბოლოს, მეტყვით თუ არა, რა პირობებია?

შეი ტა (პირდაპირ პასუხს თავს არიდებს.) ბარაკები სავსებით საკმარისია.

ზუნი. გეთანხმებით, საკმარისია იმ ბრბოსთვის, ვინც იქ მუშაობს, მაგრამ არა თამბაქოსთვის. თამბაქო ნოტივდება. სხდომის დაწყებამდე მი ტჩიუს თავისი შენობის თაობაზე მოველაპრაკები. თუ შენობა გვექნება, მაშინ შეგვეძლება ჩვენი ხეიბრები, მათხოვრები და მუქთახორები გარეთ მივაბრძანოთ. ისინი უკვე გამოუსადეგარნი არიან, მი ტჩიუს ერთ ჭიქა ჩაიზე დავპატიჟებ, მსუქან მუხლებზე ხელს გადავუსვავ და შენობას ნახევარ ფასად გამოვტყუებ.

შეი ტა (ძველირად). ეს არ მოხდება. ჩემი სურვილია, რომ ფირმის ავტორიტეტისა და ინტერესებისათვის ყოველთვის თავდაჭერილად, გულგრილად და საქმიანად მოიქცეთ.

ზუნი. ასე რატომ გაწიწმატდით? ნუთუ იმ უსიამოვნო ხმებისათვის, ჩვენს უბანში რომ ავრცელებუნ?

შუი ტა. ხმები სულაც არ მენაღვლება.

ზუნი. მაშინ კვლავ წვიმის ბრალია, წვიმა ყოველთვის გაღიზიანებით და მელანქოლიურს გხდით. მინდა ვიცოდე რატომ?

(ვანგის ხმა გარედან)

ლია ცის ქვეშ წყალსა ვყიდი,

გალუმპული ვდგავარ, მაწვიმს,

ტანჯვით ვზიდე შორი გზიდან,

არ მიფასებს მაინც კაცი.

წყალი! წყალი! რომ გავყვირი,

განა ენა მექავება?

ყველა ძუნწობს და ჩემს სასმელს

ახლოს არვინ ეკარება.

ზუნი. აგერ დაწყებლილი მეთულუხე მოგიდა. ისევ დაიწყებს გულის გაწვრილებას.

ვანგის ხმა. (ვარედან) ნუთუ ქალაქში ერთი კეთილი ადამიანი აღარ მოიძებნება? აქაც კი, იმ ქალაქში სადაც კეთილი შენ ტე ცხოვრობდა? სად არის ის ადამიანი, რომელმაც რამდენიმე თვის წინათ წვიმაში გულით საყვარელი მეგობრისთვის ერთი კათხა წყალი იყიდა? ნეტავი სად არის ახლა იგი? ნუთუ იმის შესახებ არავის არაფერი სმენია? ერთ საღამოს ამ სახლში შევიდა და იქიდან აღარ გამოსულა!

ზუნი. ბოლოსდაბოლოს, აღარ ჩავაწყვეტინოთ ხმა? ნეტავი ვიცოდე, რა მისი საქმეა, შენ ტე სად არის? თუმცა ვფიქრობ, თქვენ იმიტომ არ ამბობთ, არ გსურთ, მე რომ შევიტყო.

განგი (*შემოდის*). ბატონო შუი ტა, კვლავ გეკითხებით, როდის დაბრუნდება შენ ტა, ექვსი თვე გავიდა მას შემდეგ რაც შენ ტე წავიდა. (*შეი ტა დუძმა*) ამ ხანში ბევრი რამ მოხდა, რაც შენ ტეს აქ ყოფნისას თავის დღეში არ მოხდებოდა. (*შეი ტა იხევ და იხევ დუძმა*) ბატონო შუი ტა, უბანში ხმა დაირხა, შენ ტეს რაღაცა დაემართო. ჩვენ, მისი მეგობრები, ძალიან შეწუხებულნი ვართ. თუკი მეგობრობის გრძნობა კიდევ შემოგრჩათ, ახლავე მოგვეცით შენ ტეს მისამართი

შუი ტა. სამწუხაროდ, ახლა დრო არა მაქვს, ბატონო ვანგ. შემდეგ კვირას შემოიარეთ.

განგი (*აღელვებული*). განსაციფრებელია. ბრინჯი, რომელსაც გაჭირვებულები ყოველთვის იღებდნენ, რამდენიმე ხანია დილაობით კვლავ კარის წინ დგას.

შუი ტა. მერედა, აქედან რა დასკვნა გამოაქვთ?

განგი. ის, რომ შენ ტე არსად წასულა.

შუი ტა. აბა, სადაა? (*განგი დუძმა*) მაშინ პასუხს მე გეტყვით. ეს პასუხი საბოლოო იქნება, ბატონო ვანგ, თუკი თქვენ შენ ტეს მეგობარი ხართ, მაშინ ჩემი რჩევაა, რაც შეიძლება ნაკლებად იკითხოთ მისი ადგილსამყოფელი.

განგი. მშვენიერი რჩევაა! ბატონო შუი ტა, ვიდრე უგზოუკვლოდ გაქრებოდა, შენ ტემ მითხრა ორსულად ვარო!

ზუნი. რაო?

შუი ტა (*სწრაფად*). სიცრუეა!

განგი (*ძალიან სერიოზულად მიმართავს შეი ტას*). ბატონო შუი ტა, არასოდეს არ იფიქროთ, რომ შენ ტეს მეგობრები როდისმე შეწყვეტენ მის ძებნას. კეთილი კაცი ასე ადგილად არავის ავიწყდება. ისინი ბევრნი როდი არიან (*გადის*.)

გაშტერებული შეი ტა მიმავალს თვალს გააყოლებს. შემდეგ სწრაფად გადის გვერდით მოახმარეთ.

ზუნი (*ხალხი*). შენ ტე ორსულადაა! მოსვენება დავკარგე! მოტყუებული ვარ! შენ ტე ალბათ იმავე წუთს თავის ბიძაშვილს გაუნდო, ხოლო ამ უნამუსომ, რასაკვირველია, მაშინვე აქედან მიაბრძანა. „ჩაალაგე შენი ჩემოდნი და გაქრი, ვიდრე ბავშვის მამა რაიმეს შეიტყობს! ყოვლად დაუშვებელია, არაადამიანურია. მე შვილი მყავს. ერთი იანგი კიდევ უნდა გაჩნდეს ქვეყნად! და რა ხდება! გოგონა უგზოუკვლოდ იკარგება, ხოლო მე მაიძულებენ წელგაუმართავად ვიმუშაო! (გაშმაგებული) ერთი ქუდით გინდა დამაპურო! (იგი შლიაპაზე ფეხით შეღვება და გაქველავს.) მოდალატევ, ყაჩადო! ბავშვების გამტაცებელო! შენ ტეს მფარველიც არავინ ჰყავს! (გვერდით ოთახიდან სლუკუნი ისმის. ზუნი გაქვავებული დგას.) ეს ხომ ტირილის ხმა იყო? ვინ არის ის? შეწყდა. რა სლუკუნია გვერდით ოთახში? ის ძალლის ნაშიერი შუი ტა არ იტირებდა. მაში ვინ სლუკუნებდა? რას ნიშნავს ის, რომ ბრინჯი ყოველ დილით ისევ კარის წინ დგასო? გოგონა აქ არის? შუი ტა ხომ არ მალავს? ვის შეეძლო იქ, შიგნით ეტირა? ეს კი ნამდვილი აღმოჩენა იქნებოდა! შენ ტე ორსულადაა. აუცილებალდ უნდა ვიპოვო!

(გვერდით ოთახიდან შუი ტა ბრუნდება. კართან მიდის და წვიმაში გარეთ იყურება.)

არ იტყვით, სად არის შენ ტე?

შუი ტა (*ხელს ახწევს და უურს მიუგდებს*). ერთი წუთით! უკვე ცხრა საათია, მაგრამ დღეს რატომდაც არაფერი არ ისმის. უსაშველოდ წვიმს.

ზუნი (*ირონიულად*). რისი გაგონება გსურდათ?

შუი ტა. საფოსტო თვითმფრინავის.

ზუნი. ნუ ოხუნჯობთ!

შუი ტა. ერთხელ როგორდაც უური მოვკარი, თქვენ ფრენა გსურდათ? ამისი ინტერესი დაკარგეთ?

ზუნი. ახლანდელ ადგილზე სამდურავი არ მეთქმის, თუ თქვენ ეს გაქვთ მხედველობაში. რომ იცოდეთ, დამით მუშაობა არ მიყვარს. საფოსტო მფრინავები დამით მუშაობენ. ფირმა სიმართლე გითხრათ, გულით შემიყვარდა. ასე თუ ისე,

ფირმა ჩემი ყოფილი დანიშნულისაა, მიუხედავად იმისა, რომ იგი სადღაცაა წასული. იგი ხომ ნამდვილად სადღაც გაემგზავრა?

შუი ტა. რატომ მეკითხებით?

ზუნი. ალბათ იმიტომ, რომ მისი მდგომარეობა ჯერ კიდევ მაღელვებს.

შუი ტა. ჩემს ნათესავს ეს ამბავი დააინტერესებდა.

ზუნი. მისი მდგომარეობა, ყოველ შემთხვევაში, საკმაოდ მაწუხებს, ასე რომ, გულგრილად არ შევხვდებოდი, თუკი შევიტყობდი, რომ შენ ტეს თავისუფლად სიარულის უფლება აყრილი აქვს.

შუი ტა. ვისგან?

ზუნი. ოქვენგან

(პაუზა)

შუი ტა. ასეთ შემთხვევაში როგორ მოიქცეოდით?

ზუნი. მაშინ, ალბათ, უპირველეს ყოვლისა, ფირმაში ჩემს ადგილს ხელახლა სადისკუსიოდ გავხდიდი.

შუი ტა. ოპო. ასეა? და თუკი ფირმა, ესე იგი მე შესაფერის ადგილს გაგინთავისუფლებდით, შემიძლია იმედი ვიქონიო, რომ ოქვენ ყოფილი დანიშნულის ძებნას თავს დაანებებთ?

ზუნი. შესაძლებელია.

შუი ტა. მერედა, როგორ წარმოგიდგენიათ ოქვენი ახალი ადგილი ფირმაში?

ზუნი. გაბატონებული. მე მაგალითად, ოქვენს აქვთან გაგდებას ვფიქრობ.

შუი ტა. თუ ფირმა ჩემს მაგივრად ოქვენ გაგაგდებთ?

ზუნი. მაშინ, ალბათ, უკან გავბრუნდები, მხოლოდ მარტო არა.

შუი ტა. არამედ?

ზუნი. პოლიციასთან ერთად.

შუი ტა. პოლიციასთან ერთად დავუშვათ, პოლიციამ აქ ვერავინ ვერ იპოვა?

ზუნი. პოლიცია, საფიქრებელია, გვერდით ოთახში შეიხვდავს? ბატონი შუი ტა, გულით საყვარელი ქალის მიმართ ჩემი დაუოკებელი სურვილი მოსვენებას მიკარგავს. ვგრძნობ, რაღაცა უნდა მოვიმოქმედო. რათა მისი კვლავ გულში ჩაკვრა შევძლო. (წყნარად.) იგი ორსულადაა და სჭირდება გვერდში ვინმე ამოუდგეს. მეთულუხეს უნდა მოელაპარაკო (იგი მიღის.)

შუი ტა გაუნძრევლად გააყოლებს თვალს. შემდეგ სწრაფად კვლავ გვერდით ოთახში შებრუნდება. მას შენ ტეს სხვადასხვა ნივთები გამოაქვს, თეთრეული, კაბები, ტუალეტის მოწყობილობა. იგი დიდხანს ათვალიერებს თავშალს. რომელიც მან ხალიჩების მწარმოებლისაგან იყიდა. შემდეგ ყველაფერს ერთ ფუთაში ჩააწყობს და, როცა ხმაურს გაიგონებს, მაგიდის ქვეშ დამალავს. (შემოდიან ხახლის მეპატრონე ქალი და შე ფუ. იხინი შუი ტას მიესალმებიან და ქოლგებსა და კალოშებს დააწყობენ.)

სახლის მეპატრონე ქალი. შემოდგომა დგება, ბატონი შუი ტა.

ბატონი შუ ფუ. წლის მელანქოლიური დრო!

სახლის მეპატრონე ქალი. სად არის თქვენი მომხიბლავი რწმუნებელი? ქალების გულის დამდაგველი! თუმცა თქვენ, ცხადია, ამ მხრივ მას არ იცნობთ. მიუხედავად ამისა, არშიყობასა და სამსახურის საქმეებს მაინც კარგად უთავსებს ერთმანეთს, იმდენად, რომ თქვენ მისგან მხოლოდ მოგებას ნახულობთ.

შუი ტა (ესალმება წელში მოხრილი) დაბრძანდით!

(სხდებიან და ეწევიან)

ჩემთ მეგობარო, გაუთავებელი გარემოება, რასაც განსაზღვრული შედეგები მოჰყვება, მაიძულებს მოლაპარაკება, უკანასკნელ ხანებში ჩემი საწარმოოს მომავლის შესახებ

რომ ვაწარმოებდი, უკიდურესად დაგაჩქარო. ბატონო შუ ფუ, ჩემი ფაბრიკა სიძნელეების წინაშე აღმოჩნდა.

ბატონი შუ ფუ. ყოველთვის ასე არაა?

შუი ტა. მაგრამ ახლა პოლიცია საჯაროდ იმუქრება, ფაბრიკას დაგვეტავო, თუ მათ არ შევატყობნე, რომ ახალი ობიექტის შესახებ მოლაპარაკებას ვაწარმოებ. ბატონო შუ ფუ, საქმე ეხება ჩემი ნათესავის ერთადერთ საკუთრებას, რის მიმართაც თქვენ ყოველთვის ასე ძალიან დიდი ინტერესს იჩენდით.

ბატონი შუ ფუ. ბატონი შუი ტა, უზომოდ მოწყენილად ვგრძნობ თავს, როცა თქვენი განუწყვეტელი გაზრდილი გეგმების განხილვაში ვმონაწილეობ. მე გელაპარაკებოდით ერთ პატარა ვახშამზე თქვენ ნათესავთან ერთდ, თქვენ კი ფინანსურ სიძნელეებზე ჩამომიგდეთ სიტყვა. თქვენ ნათესავს უთავშესაფარო ხალხისთვის სახლები გადავეცი, ის ჩეკი კი თქვენ წარადგინეთ. ამ დროს თქვენი ნათესავი გაქრა, ახლა თქვენ გსურთ მიიღოთ 10 0000 ვერცხლის დოლარი და თანაც უკმაყოფილებას გამოთქვამთ, ჩემი სახლები ძალიან პატარააო. სად არის თქვენი ნათესავი?

შუი ტა. ბატონო შუ ფუ, დამშვიდდით. დღეს უკვე დარწმუნებით შემიძლია გითხრათ, რომ იგი ძალიან მალე დაბრუნდება.

ბატონი შუ ფუ. მალე? როდის? „მალე“ რამდენიმე კვირაა თქვენგან მესმის.

შუი ტა. მე თქვენგან რაიმეზე ხელის მოწერა არ მომითხოვია. მხოლოდ გკითხეთ, ჩემს გეგმებს გულთან ახლოს ხომ არ მიიტანთ, თუ ჩემი ნათესავი უკან დაბრუნდება-მეთქი?

ბატონი შუ ფუ. ათასჯერ გითხარით, რომ თქვენთან აღარაფერს ვითათბირებ. თქვენს ნათესავთან კი მზად ვარ ყველაფერზე მოვილაპარაკო. მაგრამ ჩანს, ასეთ მოლაპარაკებას გსურთ, ხელი შეუშალოთ.

შუი ტა. მეტად აღარ.

ბატონი შუ ფუ. მაშინ მოლაპარაკება როდის შედგება?

შუი ტა (გაუბეჭდავად) სამ თვეში.

ბატონი შუ ფუ (გაჯავრებული). მაშინ სამი თვის შემდეგ მოგიწერო ხელს.

შუი ტა. მანამდე საჭიროა ყველაფერი მომზადდეს.

ბატონი შუ ფუ. თქვენ ყველაფრის მომზადება შეგეძლებათ, შუიტა, თუკი დარწმუნებული ხართ, რომ თქვენი ნათესავი ამჯერად ნამდვილად ჩამოვა.

შუი ტა. ქალბატონო მი ტჩიუ თქვენი მხრივ მზად ხართ თუ არა პოლიციას დაუდასტუროთ, რომ თქვენი ფაბრიკის შენობა მე გადმომეცემა?

სახლის მეპატრონე ქალი. ცხადია, თუკი თქვენ რწმუნებელს გადმომცემთ. ჩემი პირობა უკვე რამდენიმე კვირაა იცით. (ბატონ შუ ფუ), ახალგაზრდა კაცი საქმეში ძალიან წესიერია და მე სწორედ მმართველი მჰირდება.

შუი ტა. თქვენ ხომ უნდა გამიგოთ, რომ ყველა იმ სიძნეელისა და ბოლო ხანებში ძალიან შერყეული ჯანმრთელობის გამო, სწორედ ახლა არ შემიძლია ბატონ იან ზუნის გარეშე დავრჩე! თავიდანვე კი მსურდა, თქვენთვის დამეთმო მაგრამ...

სახლის მეპატრონე ქალი. დიახ, მაგრამ!

პაუზა.

შუი ტა. კეთილი, ხვალ იგი თქვენს კანტორაში გესტურებათ.

ბატონი შუ ფუ, მოხარული ვარ, რომ თქვენ ასეთი გადაწყვეტილების გამოტანა შეძელით, შუი ტა. თუკი ფროილაინ შენ ტე ნამდვილად დაბრუნებას აპირებს, მაშინ ახალგაზრდა კაცის აქ დარჩენა დიდი უხამსობა იქნებოდა. იმ კაცმა, როგორც ვიციოთ, შენ ტეზე ძალიან უკეთური გავლენა მოახდინა.

შუი ტა (წელში მოხილი). უეჭველად, ბოდიშს ვიხდი თრივე საკითხთან დაკავშირებით, ჩემი ნათესავის შენ ტესა და იან ზუნის თაობაზე ასე დიდხანს რომ ვყოფმანობდი, ეს კი საქმოსანი კაცისთვის შეუფერებელია, ამ ადამიანებს ოდესიაც ახლო ურთიერთობა ჰქონდათ.

სახლის მეპატრონე ქალი. გაპატიებთ.

შუი ტა (კარს არის მიშტერებული). ჩემო მეგობარო, ნება მიბოძეთ, ამჯერად დავასრულოთ, თავდაპირველად ამ პატარა და გასაცოდავებული მაღაზიის მაგივრად, სადაც უბნის დარიბი ადამიანები პეთილი შენ ტეს თამბაქოს ყიდულობდნენ, ჩვენ, მისმა მეგობრებმა, გადავწვიტეთ, თორმეტ საუკეთესო მაღაზიად გვექცია. რომლებშიც მომავალში შენ ტეს კარგი თამბაქო გაიყიდება. როგორც გადმომცეს, ხალხი თურმე სეჩუანელ თამბაქოს მეფეს მიწოდებს. სინამდვილეში ამ საწარმოს, მხოლოდ და მხოლოდ, ჩემი ნათესავის ინტერესებისათვის ვხელმძღვანელობდი. ეს მაღაზია მისი შვილებისა და შვილიშვილების პუთვნილება იქნება.

(გარედან ხალხის ბრძოს ხმაური იხმის, შემოდის ზუნი, განგი და პოლიციელი.)

პოლიციელი. ბატონო შუი ტა, უბნის აგზნებული განწყობა, ჩემდა სამწუხაროდ, მაიძულებს თქვენივე საკუთარი ფირმიდან შემოსული განცხადება გამოვარკვიო, რომლის მიხედვითაც, თითქოს თქვენ, თქვენ ნათესავს, ფროილაინ შენ ტეს თავისუფლება აჰყარეთ.

შუი ტა. არ არის მართალი.

პოლიციელი. აგერ, ბატონი იანგ ზუნი ამტკიცებს, რომ თქვენი კანტორის გერდითი ოთახიდან სლუკუნი გაიგონა, მხოლოდ ქალს შეუძლია ასე იტიროსო.

სახლის მეპატრონე ქალი. სასაცილოა. მე და ბატონი შუ ფუ, ამ ქალაქის ორი დარბაისელი მოქალაქე, რომელთა ჩვენება ძნელად თუ შეუძლია პოლიციამ ეჭვის ქვეშ დააყენოს, ვამტკიცებთ, რომ აქ არავინ არ სლუკუნებდა ჩვენ მშვიდად ვეწევით ჩვენს სიგარებს.

პოლიციელი. სამწუხაროდ, დავალებული მაქვს, ეჭვმიტანილის გვერდითა ოთახი დავათვალიერო.

(**შუი ტა კარს აღებს.** მადლობის ნიშნად წელში მოხრილი პოლიციელი ზღრუბლზე გადააბიჯებს. შივ შეიხედავს, შემდეგ შემოტრიალდება და იღიმება.)

აქ ნამდვილად კაციშვილი არაა.

ზუნი (პოლიციელს მიუახლოვდება). მაგრამ ტირილი ნამდვილად გავიგონებ! (ძიხი
შეერა მაგიდას მისწვდება, რომლის ქვემაც შეი ტაზ ფუთა გადამალა. ზუნი
ფუთასთან მიიჭრება) ეს აქამდე აქ არ იყო, (ფუთას გახსნის, შენ ტეს კაბებს
აჩვენებს და ა. ა.)

განგი. ეს შენ ტეს ნივთებია! (იგი კართან მიირბენს და გარეთ გახდახებს) შენ ტეს
ტანსაცმელი აღმოაჩინეს.

პოლიციელი (ნივთებს აიღებს). თქვენ თქვით, რომ თქვენი ნათესავი სადღაც
გაემგზავრა მისი კუთვნილი ნივთებით სავსე ფუთა თქვნი მაგიდის ქვეშ იპოვეს
დამალული. სად შეგვიძლია გოგონა ვნახოთ, ბატონო შეი ტა?

შუი ტა. მე მისი მისამართი არ ვიცი.

პოლიციელი. ძალიან სამწუხაროა.

ხმა ხალხის ბრძოდან. შენ ტეს ნივთები იპოვეს! თამბაქოს მეფემ გოგონა მოკლა
და სადღაც გადამალა!

პოლიციელი. ბატონო შეი ტა, გთხოვთ, პოლიციის განყოფილებაში წამომყენოთ.

შუი ტა (ხახლის მემატრონების ქალები და ბატონ შე ფუხ გამოემშვიდობება წელში
მოიხრება). ჩემო ბატონებო, ბოდიშს ვიხდი აურზაურისათვის. სეჩუანში მოსამართლე
კიდევ მოიძებნება დარწმუნებული ვარ, რომ ცოტა ხანში ყველაფერს ნათელი
მოეფინება. (პოლიციელი წინ მიღის.)

განგი. საშინელი დანაშაული ჩაიდინეს!

ზუნი. (შეძრწუნებული). მაგრამ აქ ნამდვილად ტიროდა ვიღაცა.

ინტერმედია. განგის დამის სათევი.

მუსიკა. მეთულუხეს ძილში უკანასკნელად ეცხადებიან დმერთები. ისინი ძალიან
შეცვლილები არიან. აშკარად ეტყობათ ხანგრძლივი მოგზაურობის კვალი, ძლიერი
დაღლილობისა და აურაცხელი მკაცრი თავგადასავლებით გამოწვეული. ერთი

მათგანი უქუდოდაა, სადღაც დაუკარგავს, მეორეს მელის ხაფანგში ჩაუდგამს ფეხი. სამივენი ფეხშიშველები არიან.

განგი. როგორც იქნა, გამოჩნდით! შენ ტეს თამბაქოს მაღაზიაში საშინელი ამბები დატრიალდა, ნათელმოსილნო! შენ ტე უპავ რამდენიმე თვეა კვლავ სადღაც წავიდა! ბიძაშვილი დაეპატრონა ყველაფერს! დღეს იგი დააპატიმრეს. ამბობენ შენ ტე მოკლა და მაღაზია მიისაკუთრაო, მაგრამ ეს არ მჯერა, რადგან სიზმარი ვნახე, შენ ტე გამომეცხადა და მომიყვა, რომ ბიძაშვილს დატყვევებული ვყავარო. ოჟ, ნათელმოსილნო, თქვენ ამ წუთსავე უნდა დაბრუნდეთ და შენ ტე იპოვოთ.

პირველი ლმერთი. ეს საშინელებაა. მთელი ჩვენი ძიება წყალში ჩაიყარა. ძალიან ცოტა კეთილი ადამიანი ვიპოვეთ და ვისაც მივაკვლიეთ, ისინიც არაადამიანურად ცხოვრობენ. ჩვენ უკვე გადავწყვიტეთ, მთელი იმედები შენ ტეზე დავამყაროთ.

მეორე ლმერთი. თუკი იგი ისეთივე კეთილია!

განგი. ეს ნამდვილად ასეა, მაგრამ იგი სადღაც გაქრა!

პირველი ლმერთი. მაშინ ყველაფერი დაიღუპა.

მეორე ლმერთი. ნებისყოფა მოიკრიბეთ!

პირველი ლმერთი. რა საჭიროა ნებისყოფის მოკრება? შენ ტე რომ ვერ ვიპოვოთ, ჩვენ სამსახურიდან უნდა გადავდგეთ! ეს რა ქვეყანა აღმოვაჩინეთ, ყველგან გაჭირვება, სიმდაბლე და ზნედაცემულობა სუფევს! თვით ბუნებამაც ზურგი შეგვაქცია. მშვენიერი ხმები მავთულებივითაა თავწასხებილი, მთის იქით კვამლის ლრუბელს ვხედავ და ქვემეხების გრგვინვის ხმა გვესმის, არსად კეთილი ადამიანი არ ჩანს, რომელიც გამოსავალს ნახავს.

მესამე ლმერთი. ოჟ, მეთულუხევ, ჩვენი მცნებანი ჩანს მომაკვდინებლად მოქმედებენ! მეშინია, ყველაფერს ხაზი უნდა გაესვას, რაც ჩვენ ზნეობრივ მითითებებში დავაწესეთ. ადამიანებს საქმე თავსაყრელად აქვთ, მარტო ის რად უდირთ, გაძაღლებული ცხოვრების ჭაპანი გასწიონ. კეთილ განზრახებს ისინი უფსკრულის პირას მიჰყავს, ხოლო კეთილ საქმეები მიწაზე ანარცხებენ მათ. (ორ დანარჩენ ლმერთს) ქვეყნა საცხოვრებლად უგარგისია, ეს უნდა აღიაროთ!

პირველი დმერთი (ცხარედ). არა, ადამიანები არაფრის ღირსნი არ არიან!

მესამე დმერთი. რადგან ქვეყანა ძალიან გულცივია!

მეორე დმერთი. რადგან ადამიანები ძალიან უძლურნი არიან!

პირველი დმერთი. ღირსება, ძვირფასო, ღირსება! მმებო, სასოწარკვეთილებას არ უნდა მივეცეთ. ერთი ხომ მაინც ვიპოვეთ ისეთი, ვინც კეთილი იყო და ასეთივე დარჩა, თუმცა იგიც სადღაც გაქრა. ვიჩქაროთ, იქნებ სადმე მივაკვლიოთ. ერთიც საკმარისია. ჩვენ ხომ ვამბობდით, ყველაფერი კარგად იქნებოდა, თუკი ერთ ისეთ ვინმეს წავაწყდებოდით, მხოლოდ და მხოლოდ ერთს, რომელიც ამ ქვეყანას გაუძლებდა.

(დმერთები სწრაფად გაქრებიან.)

10.

სასამართლოს შენობა

ხალხი ჯგუფებადაა დაყოფილი: ბატონი შუ ფუ და სახლის მეპატრონე ქალი ზუნი და დედამისი. ვანგი, დურგალი, ბაბუა, ახალგზრდა მემავი, მოხუცი ცოლ-ქმარი, შინი, პოლიციელი. რძალი.

მოხუცი. იგი ძალიან ძლიერია.

ვანგი. მას სურს, თორმეტი ახალი მაღაზია გახსნას.

დურგალი. როგორ შეუძლია მოსამართლემ სამართლიანი განაჩენი გამოიტანოს, როცა ბრალდებულის მეგობრები, დალქი შე ფუ და სახლის მეპატრონე ქალი მი ტჩიუ, მისი მეგობრები არიან?

რძალი. ვიდაცას დაუნახავს, გუშინ სადამოს შინს ბატონი შეი ტას დავალებით მოსამართლის სამზარეულოში ისეთი მსუქანი ბატი შეუტანია, რომ ქონმა ოურმე კალათში გაჟონა.

დედაბერი (ვანგ ს). ჩვენ საწყალ შენ ტეს ვერასოდეს იპოვნიან.

ვანგი. მხოლოდ ღმერთებს შეუძლიათ სინამდვილეს ფარდა ახადონ.

პოლიციელი. სიწყნარე, სასამართლო მიდის.

(შემოდის მოსამართლის ტოგაში გადაცმული სამი ღმერთი. ვიდრე იხინი რამბის გახწერივ მიღიან, იხმის მათი ჩურჩული.)

პირველი ღმერთი. ალბათ ისიც დააჭირებთ, მოსამართლეს ასე უცებ კუჭი რამ აუშალაო.

მეორე ღმერთი. არა, ეს ნამდვილად ასეა, ნახევარი ბატი შეუსანსლავს.

შინი. ახალი მოსამართლეები!

ვანგი. ძალიანაც კარგი.

(მესამე ღმერთი, რომელიც მიღის, ვანგის სიტყვებს უურს მოჰკრავს, შემობრუნდება და მათ უდიმის. ღმერთები სხდებიან. პირველი ღმერთი ჩაქუშს დაჰკრავს მაგიდას. პოლიციელს შეი ტა შემოჰკავს, რომელსაც სტკენით ხვდებიან, იგი ბატონკაცური თავდაჯერებულობით მოაბიჯებს.)

პოლიციელი. მოულოდნელობისათვის მოემზადეთ. ეს მოსამართლე ფი ი ჩენგი არ არის. მაგრამ ახალი მოსამართლეებიც ძალიან თავაზიანი შესახედავნი არიან.

(შეი ტა ღმერთებს შეხედავს და გული წაუვა.)

ახალგაზრდა მემავი. ეს რა მოხდა თამბაქოს მეფეს გული წაუვიდა.

რძალი. აბა, რა მოუვიდოდა, ახალ მოსამართლეს შეხედა!

განგი. ჩანს იგი მათ იცნობს! ვერაფერი გამიგია.

პირველი ღმერთი. თქვენ ბრალად გედებათ, რომ სისხლით ნათესავი, ფრონტინ შენ ტე თავიდან მოიცილეთ, რათა მის წარმოებას დაპატრონებოდით. ცნობთ თუ არა თავს დამნაშავედ?

შუი ტა. არა.

პირველი ღმერთი (*ხაქმეუბს ფურცლაგს*). თავდაპირველად მოვისმინოთ უბნის პოლიციელის ჩვენება, როგორი სახელით სარგებლობდა ბრალდებული და როგორი რეპუტაცია ჰქონდა მის ნათესავს.

პოლიციელი (*წინ გამოდის*). ფრონტინ შენ ტე იყო გოგონა, რომელიც ყველა ადამიანს სიამოვნებას გვრიდა, როგორც იტყვიან შუი ტა კი პირიქით, პრინციპული ადამიანია. ფრონტინის გულკეთილობა მას დროდარდო იძულებულს ხდიდა მკაცრი ზომები მიედო, თუმცა გოგონასაგან განსხვავებით, იგი ყოველთვის კანონით ხელმძღვანელბოდა, თქვენო მოწყალებავ. შუი ტამ ნიღაბი ჩამოხადა ქურდების ბრძოს, რომელთაც მისმა ნათესავმა სრული ნდობა გამოუცხადა და თავშესაფარი მისცა, ხოლო მეორე შემთხვევაში, მან შენ ტე უკანასკნელ წამებში იხსნა ტყუილი მოწმეებისაგან, ბატონ შუიტას ვიცნობ, როგორც ღრმად პატივცემულ და კანონების თაყვანისმცემელ მოქალაქეს.

პირველი ღმერთი. კიდევ არიან აქ ისეთი ადამიანები, რომლებიც ისურვებენ, დაამტკიცონ, რომ ბრალდებულს ძალა არ შესწევდა ჩაედინა ის დანაშაული, რასაც მას ბრალად სდებენ?

(გამოდიან ბატონი შუ ფუ და ხახლის მეატრონე ქალი.)

პოლიციელი (*ღმერთებს უჩურჩულებს*). ბატონი შუ ფუ, ძალიან გავლენიანი ბატონი!

ბატონი შუ ფუ. ბატონი შუი ტა ქალაქში პატივცემულ საქმოსან კაცად ითვლება. იგი სავაჭრო პალატის მეორე თავმჯდომარეა, გათვალისწინებულია, თავის უბანში მშვიდობის მოსამართლედ აირჩიონ.

განგი (ამ დროს იყვირებს). თქვენის ნებით თქვენ აწყობთ ერთმანეთში საქმეებს!

პოლიციელი (ჩურჩულით). ცუდი პიროვნებაა!

სახლის მეპატრონე ქალი. როგორც მეურვეობის საზოგადოების პრეზიდენტს, მსურდა, სასამართლოსთვის მეცნობებინა, რომ ბატონ შუი ტას მხოლოდ განზრახული აქვს თამბაქოს საწარმოს მრავალრიცხოვანი ადამიანებისთვის საუკეთესო ნათელი და ჯანმრთელი შენობები აჩუქოს, არამედ ინვალიდების სახლსაც ყოველთვის დახმარების ხელს უწვდის.

პოლიციელი (ჩურჩულით). ქალბატონი მი ტჩიუ მოსამართლე ფუ ი ჩენგის ძალიან ახლო მეგობარია!

პირველი ღმერთი. დიახ, დიახ, მაგრამ ჩვენ გვსურს, აგრეთვე, მოვუსმინოთ რომელიმე თქვენგანს, ბრალდებულზე ცოტაოდენი სასიკეთო სათქმელი თუ აქვს.

(გამოდიან განგი, დურგალი, მოხუცი ცოლ-ქმარი, უმუშევარი რძალი, ახალგაზრდა ძეძავი.)

პოლიციელი. უბნის ნაძირალები!

პირველი ღმერთი. აბა, რა იცით შუი ტას საქციელზე?

ხმები (ერთიმეორის მიყოლებით). მან ჩვენ ტყავი გაგვაძრო! მე ფული გამომძალა! ჩვენ ცუდისკენ გვიბიძებდა! უმწეოდ ექსპლუატაციას უწევდა! ცრუობდა! ატყუებდა! კაცი მოკლეს!

პირველი ღმერთი. ბრალდებულო რა პასუხს გასცემთ?

შუი ტა. თქვენო მოწყალებავ, არაფერი გამიკეთებია, გარდა იმისა, რომ ჩემი ნათესავი გაჩანაგებას გადავარჩინე. მე მაშინ მოვედი, როცა საშიშროება გაჩნდა, როცა შენ ტე პატარა მაღაზიას კარგავდა. იძულებული ვიყავი სამჯერ მოვსულიყავი. არასოდეს დარჩენა არ მსურდა. უკანასკნელად კი ისეთი მდგომარეობა შეიქმნა, რომ დავრჩი. მთელი ამ ხნის მანძილზე წვალების მეტი არაფერი შემხვედრია. ჩემი ნათესავი აქ უყვარდათ, მე კი ბინძური სამუშაოს შესრულება მხვდა წილად. ამიტომაც შემიძლეს.

რძალი. დირსიც ხარ. აიღეთ თუნდაც ჩვენი ბინის შემთხვევა თქვენო მოწყალებაგ! (შუი ტახ.) ტომრებზე კიდევ არაფერს ვამბობ.

შუი ტა. რატომაც არა, რატომაც არა?

რძალი (ღმერთებს). შენ ტემ თავშესაფარი მოგვცა, ამან კი საპყრობილები ჩაგვარა.

შუი ტა. თქვენ ნამცხვრები მოიპარეთ!

რძალი. ახლა ისე იქცევა თითქოს ხაბაზის ნამცხვრების დარდი ჰქონდეს! მას სურდა მაღაზია დაესაკუთრებინა!

შუი ტა. მაღაზია თავშესაფარი არ იყო თქვე ეგოისტებო!

რძალი. მაგრამ ჩვენ დამის გასათევი არ გვქონდა!

შუი ტა. თქვენ ძალიან ბევრი იყავით!

განგი. და აი ისინიც! (იგი მოხუც ცოლ-ქმარზე მიუთითებს.)

ესენიც ეგოისტები იყვნენ?

მოხუცი. ჩვენი დანაზოგი შენ ტეს მაღაზიას მოვახმარეთ. რატომ დაგვაკარგვინე ჩვენი მაღაზია?

შუი ტა. იმიტომ რომ ჩემს ნათესავს სურდა, ერთ მფრინავს ფრენაში დახმარეობდა. მე კი ფული უნდა მეშოვა!

განგი. ეს ალბათ შენ ტეს სურდა, მაგრამ შენ კი პეკინში ადგილის მიღებას ელოდი. მაღაზია შენთვის საკმარისი არ აღმოჩნდა.

შუი ტა. მაღაზიის შენობის გადასახდელი ძალიან მაღალი იყო.

შინი. ამის დამოწმება მეც შემიძლია.

შუი ტა. ჩემს ნათესავს საქმოსნობის არაფერი გაეგებოდა.

შინი. ამაში დავემოწმები! გარდა ამისა, შენ ტეს მფრინავი უყვარდა.

შუი ტა. განა მას სიყვარულის უფლება არ პქონდა?

განგი. აუცილებლად! მერედა, რატომ აიძულებდი შენ ტე ისეთ კაცს გაჰყოლოდა, აი იმ დალაქს, რომელიც არ უყვარდა?

შუი ტა. კაცი, რომელიც შენ ტეს უყვარდა, ფლიდი აღმოჩნდა.

განგი. ის კაცი? (*ზუბზე მიუთითებს.*)

ზუნი (წამოხტება). რადგნაც იგი ფლიდი იყო, შენ კანტორაში იმიტომ მიიღეთ?

შუი ტა. იქნებ საშველი დადგომოდა და გამოსწორებულიყავი! იქნება გამომესწორებინე!

რძალი. იქნებ ზუნი სხვებს რომ სამუშაოს აძალებდა, ის უფრო გსიამოვნებდა!

განგი. როცა იგი გამოსწორდა, იმიტომაც არ იყო, რომ აი, იმას მიჰყიდე? (იგი სახლის მებატრონებზე ქალზე მიუთითებს.) ქალბატონმა ეს ამბავი მთელ ქვეყანას მოსდო!

შუი ტა. რადგან ეს ქალბატონი შენობას მხოლოდ მაშინ მითმობდა, თუ ეგ ვაჟბატონი მუხლებზე საალერსოდ ხელს გადაუსვამდა!

სახლის მებატრონე ქალი. სიცრუეა! ჩემი შენობის შესახებ ხმას ნუ იღებთ! თქვენთან არაფერი საქმე მაქვს, მკვლელო!

(განაწყენებული ძუზღუნებს.)

ზუნი (გულდაწყვეტილად.) თქვენო მოწყალებავ, მეც მინდა ერთი სიტყვა მის სასარგებლოდ ვთქვა!

რძალი. რასაკვირველია, უნდა თქვა. შენ ხომ თანამშრომელი ხარ!

უმუშევარი. სამუშაოს ასეთი უსაშველოდ დამძალებელი არასოდეს მსენია. მთლად ხელიდან წასული კაცია.

ზუნი. თქვენო მოწყალებავ, ბრალდებულს ყოველთვის რაც სურდა, იმას მაკეთებინებდა, მაგრამ იგი მკვლელი არ არის.

ვიდრე მას დააპატიმრებდნენ, რამდენიმე წუთით ადრე გვერდითი ოთახიდან შენ ტეს ხმა გავიგონე!

პირველი ლმერთი (*ხარბაღ*) ეს იგი, გამოდის, შენ ტე ცოცხალია? ზუსტად გვითხარი, რა გაიგონე!

ზუნი (*ხაზეიძოდ*). სლუკუნი გავიგონე, თქვენო მოწყალებავ, სლუკუნი!

მესამე ლმერთი. და შენ ტე შეიცანი?

ზუნი. ნამდვილად. განა შემეძლო მისი ხმა არ მუცნო?

ბატონი შუ ფუ. ცხადია, შეგეძლო, საქმაოდ ხშირად აგიტირებია იგი!

ზუნი. და მაინც მე გავაბედნიერე. მაგრამ შემდეგ მას (*შუი ტა ზე მიუთითებხ*) სურდა შენ ტე შენთვის მოეყიდა.

შუი ტა. (*ზუნხ*). იმიტომ, რომ შენ იგი არ გიყვარდა!

განგი. არა, ფულზე გსურდა იგი გაგეუიდა.

შუი ტა. ფული რისთვისდა იყო საჭირო, თქვენო მოწყალებავ? (*ზუნხ*) შენ გსურდა, რომ შენ ტეს ყველა თავისი მეგობარი მსხვერპლად შემოეწირა შენთვის, ხოლო დალაქმა სახლები და ფული შემოგვთავაზა საწყლებს დაეხმარეთ. შენ ტეს სიკეთის გაკეთება შეეძლო, იმიტომაც მსურდა მას დალაქზე ჯვარი დაეწერა.

განგი. რატომ არ მიეცი შენ ტეს სიკეთის ჩადენის საშუალება, როცა დიდთანხიან ჩეკს მოაწერეს ხელი? რატომ შეჰყარე შენ ტეს მეგობრები შენი ფაბრიკის ჭუჭყიან ოფლსადენ თოახებში, თამბაქოს მეფეებ?

შუი ტა. ბავშვის გულისთვის!

დურგალი. ჩემი ბავშვები? ჩემს ბავშვებს რა დამართე?

შუი ტა დუბე.

განგი. ახლა ენა ჩაგივარდა! ღმერთებმა შენ ტეს მაღაზიას მისცეს, როგორც სიკეთის პატარა წყარო. შენ ტეს ყოველთვის სურდა სიკეთის ჩადენა, მხოლოდ შენი მოსვლით ყოველთვის ყველაფერს აფუჭებდი.

შუი ტა (გამწარებული). რადგან წყარო დაშრებოდა, შე სულელო, შენა.

შინი. მართალია, თქვენო მოწყვალებავ!

განგი. რა ბედენაა წყარო, როცა იქიდან არაფრის ამოღება შეიძლება?

შუი ტა. კეთილი საქმეები ნაცარტუტად გაქცევს!

განგი (გაცოფებული). მაშ, შენის აზრით, ცუდი საქმეები კეთილ ცხოვრებას ნიშნავს, ხომ? რა გაუბეთე კეთილ შენ ტეს, შე საძაგელო? განა კეთილი ადამიანები ბევრი მოიძებნება ნათელმოსილნო? შენ ტე კეთილი იყო!

როცა აი, იმან, ხელი გადამიმტვრია, შენ ტეს მოწმედ სურდა დამდგომოდა. ახლა კი მე გამოვდივარ მის მოწმედ. იგი კეთილი იყო, მე ამას ვამტკიცებ. (*იგი ფიცის დასადებად ხელს ასწევს.*)

მესამე ღმერთი. ხელზე რა დაგემართა, მეთულუხევ? გახვებული გაქვს?

განგი (შუი ტაზე მიუთითებს). ამ საქმეში ეგ არის დამნაშავე, მხოლოდ ეგ! შენ ტეს სურდა ექიმის ფული მოეცა, მაგრამ ამ დროს ეგ გამოჩნდა. შენ იყავი შენ ტეს დაუძინებელი მტერი!

შუი ტა. მე ვიყავი მისი ერთადერთი მეგობარი!

ყველანი (ერთად). სად არის შენ ტე?

შუი ტა. სადღაც წაგიდა.

განგი. საიო?

შუი ტა. არ გეტყვიო!

ყველანი ერთად. მაგრამ რატომ წავიდა შენ ტე?

შუი ტა (ყვირილით). იმიტომ, რომ სხვაგვარად თქვენ შეჭამდით!

(მოულოდნელი სიჩუმე ჩამოვარდება.)

შუი ტა (სკამზე დაუშვება). ადარ შემიძლია. ყველაფერს ნათელი უნდა მოვფინო. თუკი დარბაზს დაცლით და მხოლოდ მოსამართლები დარჩებიან. მაშინ ყველაფერს ვაღიარებ.

ყველანი ერთად. იგი გამოტყდა! იგი მხილებულია!

პირველი დმერთი (მაგიდაზე ჩაჯუჩს დაარტყავს). დარბაზი გაათავისუფლეთ.

(პოლიციელი დარბაზს ათავისუფლებს ხალხისაგან.).

შინი (მიდის და თან იცინის). როგორი გაკვირვებულები დარჩებიან!

შუი ტა. ყველანი გავიდნენ გარეთ? ყველანი? მეტი დუმილი უპვე ადარ შემიძლია. მე თქვენ გიცანით, ნათელმოსილნო!

მეორე დმერთი. რა დამართე ჩვენ სეჩუანელ კეთილ კაცს?

შუი ტა. მაშინ ნება მომეცით საშინელ სიმართლეში გამოვტყდა.

თქვენი კეთილი კაცი მე ვარ!

(იგი ნიღაბს იხდის და ტანსაცმელსაც შემოიგლევს, შენ ტე აღმოჩნდება.)

მეორე დმერთი. შენ ტე!

შენ ტე- დიახ, მე ვარ. **შუი ტა** და **შენ ტე,** ორიგე მე ვარ.

ერთსულოვანმა თქვენმა ბრძანებამ,

გიყო კეთილი, ვიცხოვრო კიდევ,

კითარცა ელვამ, ორ ნაწილად ისე გამკვეთა.

არ ვიცი, რატომ ვერ მოხერხდა, რომ ერთდროულად

თავზეც მეზრუნა და მიმეზღა სხვებისთვის ქარგი.

პირადთან ერთად ვერ შევძლი სხვათა შეწევნა.

თქვენი ქვეყანა მკაცრია და ავი, მზაკვარი,

სადაც ხშირია ბოროტება, სასოწარკვეთა,

გაჭირვებაში ჩავარდნილს თუ ხელს გაუწოდებ,

თვითონ იგივე იმ ხელს მოგაჭრის,

თუ მიეშველე დაღუპულ კაცს, თვითვე დაგდუპავს.

გინც არ ჭამს კვდება, საჭმელი კი წაგლეჭით მოდის.

სად მომემებნა სასიცოცხლო, რაც მჭირდებოდა?!

მხოლოდ და მხოლოდ საკუთარი ჩემი თავისგან,

ეს კი ნიშნავდა თვითმკვლელობას.

სიკეთის ტვირთმა მე მიწასთან მთლად გამასწორა,

უსამართლობით მხრებსა ვშლიდი, კარგ ხორცსაც ვჭამდი.

თქვენი ქვეყანა არის რაღაც უსწორმასწორო,

აგს ფასი ადევს, სიკეთე კი მკაცრად ისჯება.

რაღაც სიხარბე იყო ჩემში, რომ მენებივრა,

ამასთანავე ცოდნა მქონდა იდუმალ ძალის,

რადგან გამბანა დედობილმა თხრილის წუმპეში,

თანაც ამიტომ გამომადგა მჭრელი თვალები.

თუმც თანაგრძნობა მქეჯნიდა და ძლიერ მტანჯავდა,

მე უქონლობას აღვიქვამდი მგლური სიცოფით,

შემდეგ კი ვგრძნობდი რა ძალიან კსხვაფერდებოდი,

ჩემი ტუჩები იქცეოდნენ უშნო ლაშებად.

ჩემს პირში ნაცრის გემო ჰქონდა სიკეთის სიტყვებს

და მე კი მაინც გარეუბნის ანგელოზად მიხმობდა ყველა.

გასაჩუქრება ჩემთვის იყო სიამოგნება,

ზეცას ვწვდებოდი თუ ბედნიერ სახეს ვნახავდი.

და შემაჩვენეთ ახლა მისთვის, რაც დავაშავე,

ეს ყველაფერი გავაკეთე მეზობლების დასახმარებლად,

უძვირფასესი პიროვნების სიყვარულისთვის

და ჩემი შვილი რომ დამეხსნა გაჭირვებისგან.

თქვენი დიადი გეგმებისათვის, დიდო დმერთებო,

საწყალი კაცი უძლური ვიყავ.

პირველი დმერთი (ეტყობა რომ შეძრწუნებულია). ნუდა ლაპარაკობ, უბედურო! რას დავეძებ მაგას, როცა ჩვენ ასე გახარებულები ვართ, კვლავ რომ გიპოვეთ!

შენ ტე. მაგრამ ხომ უნდა გითხრათ, რომ მე ის უკეთური ადამიანი ვარ, რომლის შესახებაც ყველანი აქ ამდენს ჰყვებოდნენ.

პირველი დმერთი. კეთილი ადამიანი, რომლის შესახებაც ყველანი მხოლოდ კარგს ამბობდნენ!

შენ ტე- არა, აუგიც თქვეს!

პირველი დმერთი. გაუგებრობაა! რამდენიმე უბედური შემთხვევის ბრალია. რამდენიმე უგულო მეზობელი! ოდნავ გადააჭარბეს.

მეორე დმერთი. მაგრამ მერე როგორდა იცხოვოს?

პირველი დმერთი. შენ ტეს შეუძლია. იგი ძლიერი, მხნე პიროვნებაა და ბევრს აიტანს.

მეორე დმერთი. მაგრამ შენ არ გაგიგონია, მან რა თქვა?

პირველი დმერთი. (ძკაცრად) დაბნეულია, ძალიან დაბნეულია, სავსებით დაუჯერებელია! ნუთუ ჩვენ უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენი მცნებანი მომაკვდინებელია? ნუთუ ჩვენს მცნებაზე უარი უნდა ვთქვათ? (ჯიუტად.) არასდროს! ქვეყანა უნდა შეიცვალოს? როგორ? ვინ უნდა შეცვალოს? არა, ყველაფერი წესრიგშია. (იგი მაგიდაზე სწრაფად დაუკრავს ჩაქებს და შემდეგ მის ნიშანზე ძუხიკა გაიხმოს. გარდისფერი სინათლე ინთება.)

დროა დავბრუნდეთ. ამქვეყნიური საქმეებით ძალზე გავერთეთ.

მან მიგვიზიდა მიწიერი ტკივილებით და სიხარულით,

ხან გაგვამხნევა, ზოგჯერ კიდეც გვატკინა გული.

გარსპელავეთს მიღმა არასოდეს დაგვავიწყდები,

გვემდახსოვრები, შენ ტე, ჩვენი კეთილო კაცო,

მიწაზე დარჩი მქადაგებლად ჩვენთა მცნებათა,

ცივ სიბნელეში დახვალ შენი პატარა ლამპრით,

გემშვიდობებით, კარგად იყავი!

(მის ნიშანზე ჭერი იხსნება. გარდისფერი დრუბლები ეშვებიან მის. გარდისფერი დრუბლებით ღმერთები ძალიან ნელა ზევით-ზევით მიიწევენ.)

შენ ტე. ოჰ, ასე არა, ნათელმოსსილნო! ნუ წახვალო! ნუ მიმატოვებო! როგორ უნდა შევხედო მოხუც ცოლ-ქარს თვალებში, რომლებმაც მაღაზია დაკარგეს, როგორ უნდა შევხედო თვალებში მეთულუხეს თავისი გახევებული ხელით? და როგორ დავიცვა თავი დალაქისაგან, რომელიც არ მიყვარს და დავიცვა თავი ზუნისაგან, რომელიც მიყვარს? ჩემი სხეული დალოცვილია, მალე გაჩნდება ჩემი პატარა შვილი და ჭამა მოუნდება? მე აქ დარჩენა არ შემიძლია?

(იგი გამწარებული მიშტერებია კარს, საიდანაც მისი მტანჯველები უნდა შემოვიდნენ.)

პირველი ლმერთი. შენ შეგიძლია, მხოლოდ კეთილი იყავი და ყველაფერი კარგად იქნება!

(შემოდიან მოწმები. იხინი გაკვირვებულები შეცქერიან ვარდისფერ ღრუბლებზე მოქანავე ღმერთებს.)

განგი. პატივი ეციო! ლმერთები გამოჩნდებიან ჩვენთან. სამი მაღალი ლმერთი სეჩუანში მოვიდა, კეთილ კაცს ეძებდნენ. კეთილი კაცი მათ უპვე იპოვეს, მაგრამ...

პირველი ლმერთი. არავითარი მაგრამ! აგერ არის იგი!

ყველანი ერთად. შენ ტე!

პირველი ლმერთი. იგი არ დაღუპულა, იგი მხოლოდ დამალული იყო. იგი თქვენ შორის დარჩება, კეთილი კაცი!

შენ ტე. მაგრამ მე მჭირდება ბიძაშვილი.

პირველი ლმერთი. არცოუ ხშირად!

შენ ტე. ყოველ კვირა მაინც.

პირველი ლმერთი. ყოველთვეც საკმარისია!

შენ ტე. ოჰ, ნუ მშორდებით, ნათელმოსსილნო! მე ხომ ყველაფერი არ მითქვამს! მე თქვენ ძალიან მჭირდებით!

ღმერთები (ძღვრიან).

ღრუბლებში გამქრალი ღმერთების ტერცეტი:

ჩვენ ადარ ძალგვიძს კიდევ დარჩენა,

დრო ადარა გვაქვს საათზე მეტი,

ახლა გვსურს ყველა მისი აღწერა,

რაც განვიცადეთ აქაური სილამაზეთი.

ჩრდილებს ისვრიან დაქანცული თქვენი სხეულნი,

ოქროს სინათლის მირიად ღვარში,

გემშვიდობებით ჩვენ აქ ყოფნას არ ვართ ჩვეულნი,

არარაობა მიგველის ცაში.

შენ ტე. მიშველეთ!

ღმერთები.

გამთავრებთ ძებნას დედამიწაზე

და შენ სიკეთეს ლაჟვარდებს ვამცნობთ.

იყავ ქებული, სიუხვით სავსევ,

სეჩუანელო კეთილო კაცო!

(კიდრე სასოწარკვეთილი შენ ტე მათჯენ ხელს ოშვერს, ღმერთები ზევით ქრებიან, თან იღია მეტებიან და ხელს უქნევენ.)

ეპილოგი

ფარდის წინ გამოდის მსახიობი და ბოდიშის მოხდის მიზნით ხალხს ეპილოგით მიმართავს.

მსახიობი. ძვირფასო ხალხო, მოგვიტევე, ნუ გვიწყენს კაცი,

ჩვენ კარგად ვიცით, რომ ფინალი დამთავრდა მარცხით.

კერ გაგრძნობინეთ ამ ბაჯაღლო ლეგენდის ეშხი

და ასე მწარე დასასრული ერგო ჩვენს ხელში.

სათქმელი ვერ ვთქვით, თუმცა უკვე ფარდა დაეშვა

და შეგუპყრივართ შეშფოთებას, რაღაც კაეშანს.

მაინც ვამყარებთ დიდ იმედებს ხალხის წინაშე,

რადგან ტკბებოდით, მეგობრებო, დღეს ჩვენს ბინაზე.

დავიშრიტებით, ვერას გეტყვით სხვა ახალს ისე,

თუ თქვენი რჩევა არ გვახარებს, არ გვახალისებს.

ეგებ ამაოდ დაგშრით, შიშით ნათილისმარი?

ჩვენი ლოზუნგი გვერდზე დარჩა, ჩვენი მიზანი.

ბევრი ვეცადეთ, ვერ მივედით მაინც სურვილთან.

ხელოვნებაში ვერ იპოვი თვითონ ფულითაც.

იქნება სჯობდა, სულ სხვა ვინმე გამოგვეყვანა.

ან სხვა ღმერთები, ან არავინ, ან სხვა ქვეყანა.

და განა მარტო პროჟექტორის სხივების გამო?!

მრავალმა განცდამ დაგვამსხვრია ჩვენ უსიამომ.

შენაც იფიქრე, ალაგ-ალაგ ჯერია შენზე,

კარგი ფინალით, დაეხმარო სიკეთის მოესველს.

იქნებ მოძებნო, დასასრულის სულ სხვა გზა-კვალი
ის უნდა იყოს, უნდა იყოს, იყოს სხვაგვარი.